

АТАТА КРИСТИ

ЗАГАДКАТА
НА ЛИСТЪРДЕЙЛ

АГАТА КРИСТИ ЗАГАДКАТА НА ЛИСТЪРДЕЙЛ

Превод: Елена Захариева, Иван Захариев

chitanka.info

ЗАГАДКАТА НА ЛИСТЪРДЕЙЛ

Госпожа Сейнт Винсент правеше сметки. Тя въздъхна един-два пъти и прокара ръка по челото си. Никога не беше обичала смятането. За нещастие сега нейният живот изглежда се състоеше изцяло от точно определен сбор на числа, от едно непрестанно пресмятане на разходите за необходими малки неща, възлизащи на сума, която всеки път я изненадаваше и тревожеше.

Наистина не би могло да е чак толкова! Тя се върна към числата. Беше направила незначителна грешка в пенитата, но иначе сметката беше вярна.

Госпожа Сейнт Винсент отново въздъхна. Главоболието ѝ беше станало наистина много силно. Тя вдигна глава, когато вратата се отвори и дъщеря ѝ Барбара влезе в стаята. Барбара Сейнт Винсент беше много красиво момиче. Имаше изящните черти на майка си и държеше главата си по същия, излъчващ гордост начин, но очите ѝ не бяха сини, а тъмни и устните ѝ бяха различни, червени и сякаш нацупени, но не им липсваше привлекателност.

— О, мамо! — извика тя. — Още правиш фокуси с тези ужасни стари сметки? Хвърли ги всички в огъня.

— Трябва да знаем къде сме — каза несигурно госпожа Сейнт Винсент.

Момичето сви рамене и сухо каза:

— Ние винаги сме на едно дередже. Ужасно зле. Без пукната пара, както обикновено.

Госпожа Сейнт Винсент въздъхна.

— Искате ли се... — започна тя, но замълча.

— Трябва да си намеря нещо да върша — заяви Барбара твърдо. — И то бързо. В края на краищата изкарах онзи курс по стенография и машинопис. Както виждам, същото са направили около един милион други момичета! „Какъв опит имате?“ „Никакъв, но...“ „О, благодаря, довиждане. Ще ви се обадим.“ Но изобщо не се обаждат! Трябва да си намеря някаква друга работа, каквато и да е работа.

— Още не, скъпа — помоли я майка ѝ. — Изчакай още малко.

Барбара отиде до прозореца и се загледа навън с невиждащи очи, без да обръща внимание на мрачната редица от къщи насреща.

— Понякога съжалявам, че братовчедка ми Ейми ме взе със себе си в Египет миналата зима — каза бавно тя. — О! Знам, че ми беше хубаво, това бе почти единственото удоволствие, което някога съм имала и може би ще имам в живота си. Аз наистина се забавлявах. Забавлявах се много. Но се получи твърде лошо. Искам да кажа — връщането ми към това тук. — С широк жест тя посочи стаята.

Госпожа Сейнт Винсент проследи с поглед ръката ѝ и трепна. Стаята беше типична за евтино обзаведено жилище. Прашна азиатска момина сълза, мебели с крещящи орнаменти, избелели на места ярки тапети. Личеше, че индивидуалността на наемателите се е борила с тази на хазайката: един-два предмета от хубав китайски порцелан, много напукани и възстановявани, така че тяхната търговска стойност беше нулева, бродирана покривка, поставена върху облегалката на канапето, акварел с изображение на младо момиче в стил от преди двадесет години, което все още приличаше достатъчно на госпожица Сейнт Винсент, за да не може да стане грешка.

— Нямаше да има значение — продължи Барбара — ако никога не бяхме познавали нищо друго. Но като си помисля за Анстейс...

Тя млъкна, защото не беше сигурна в себе си, когато трябваше да говори за този силно обичан дом, принадлежал на семейство Сейнт Винсент в продължение на векове и който сега беше собственост на непознати.

— Само ако татко... не беше спекулирал... и взел заем...

— Скъпа, баща ти никога не е бил бизнесмен в който и да е смисъл на това понятие — каза госпожа Сейнт Винсент.

Тя изрече това по начин, даващ галантно да се разбере, че темата е приключена. Барбара се доближи до нея, целуна я механично и промълви:

— Бедната ми стара майчица. Няма да кажа нищо повече.

Госпожа Сейнт Винсент отново взе писалката и се наведе над бюрото си. Барбара се върна до прозореца. Внезапно момичето каза:

— Мамо, тази сутрин ми се обади... обади ми се Джим Мастертън. Искане да дойде да ме види.

Госпожа Сейнт Винсент остави писалката си и я погледна остро.

— Тук? — възкликна тя.

— Ами не бихме могли да го поканим на вечеря в „Риц“ — рече саркастично Барбара.

Майка ѝ изглеждаше нещастна. Тя отново огледа стаята с отвращение.

— Права си — продължи Барбара. — Това място е ужасно. Аристократична бедност. Белосана вила в провинцията, износени басми с хубави десени, вази с рози, сервиз за чай „Дерби“, който миеш сама — звучи добре. Така е по книгите. А в живота, когато синът ти започва от най-ниското стъпало на чиновническата служба, това е Лондон. Чорлави хазайки, мръсни деца по стълбите, съквартиранти, които винаги приличат на метиси, за закуска риба треска, която не е съвсем... съвсем...

— Ако само... — започна госпожа Сейнт Винсент. — Но аз наистина започвам да се страхувам, че не можем да си позволим дори тази стая дълго.

— Това означава стая, която е едновременно и спалня, и дневна за нас двете и таванска стаичка за Рупърт. Ужас! И когато Джим се отбие, аз ще го приема в онази ужасна стая долу със свадливи стари клюкарки, които седят покрай стените, плетат, гледат ни и кашлят с тази тяхна ужасна давеща кашлица.

За малко настъпи тишина.

— Барбара — каза госпожа Сейнт Винсент накрая, — можеш ли, искам да кажа, би ли могла...

Тя замълча и леко се изчерви.

— Не е нужно да си деликатна, мамо — успокои я Барбара. — Днес никой не е. Предполагам, че имаш предвид да се омъжа за Джим? Бих направила с охота, ако ми поиска ръката. Но ужасно се страхувам, че няма да го направи.

— О, Барбара, скъпа!

— Е, беше различно, когато ме виждаше с братовчедка ми Ейми, сред (както се казва в романчетата) отбрано общество. Той наистина ме хареса. Сега ще дойде и ще ме види тук. А той, знаеш ли, е смешно същество, капризен и старомоден. За това аз... аз го харесвам доста. Напомня ми за Анстейс и за селото. Всичко изостанало със сто години от времето си, но толкова... толкова... О! Не знам... толкова благоуханно. Като лавандула!

Тя се засмя почти засрамена от своята пламенност. Госпожа Сейнт Винсент настойчиво и просто заговори:

— Бих искала да се омъжиш за Джим Мастертън. Той е... един от нас. Освен това е много заможен, но за мен това няма толкова голямо значение.

— За мен има — каза Барбара. — Омръзна ми да нямам пари.

— Но, Барбара, не е...

— Само за това? Не. За мен наистина има. Аз... О, мамо! Не виждаш ли, че за мен има?

Госпожа Сейнт Винсент изглеждаше истински нещастна.

— Искам той да те види в подobaваща обстановка, скъпа — каза замислено тя.

— Е добре — рече Барбара. — Защо да се тревожим? Бихме могли да опитаме да гледаме ведро на нещата. Съжалявам, че бях в такова лошо настроение. Горе главата, скъпа.

Тя се надвеси над майка си, целуна я леко по челото и излезе. Госпожа Сейнт Винсент се отказа от опитите си да се справи с финансите и седна на неудобното канапе. Мислите ѝ се въртяха в кръг като катерички в клетка.

„Кой каквото ще да казва, но обстановката наистина може да отблъсне мъжа. Не и след това, не ако те са сгодени. Тогава той ще знае какво сладко, мило момиче е тя. За младите хора е толкова лесно да свикнат с атмосферата на обкръжението си. Ето сега Рупърт, той е съвсем различен от това, което беше преди. Не че искам децата ми да бъдат надменни. Съвсем не. Но ще ми е много неприятно, ако Рупърт се сгоди за онова ужасно момиче от магазина за цигари. Предполагам, че тя може би наистина е много хубава, но не е като нас. Всичко е толкова трудно. Бедните малки дечица. Ако можех да направя нещо... Но откъде да дойдат парите? Продадохме всичко, за да помогнем на Рупърт да започне. Ние наистина не можем да си позволим дори това тук.“

За да се разсее, госпожа Сейнт Винсент взе „Морнинг пост“ и хвърли поглед на обявите на първа страница. Повечето от тях знаеше наизуст. Хора, които търсеха капитали, хора, които имаха капитали и силно желаеха да се отърват от тях само срещу полица, хора, които искаха да купят зъби (тя винаги се чудеше защо), хора, които искаха да продадат кожи и рокли, и имаха оптимистични представи за цената.

Изведнъж нещо прикова вниманието ѝ. Тя отново и отново препрочете напечатания текст.

„Само за възпитани хора. Малка къща в Уестминстър, идеално обзаведена, се предлага на хора, които наистина ще се грижат за нея. Наем — съвсем нисък. Без посредници“.

Съвсем обикновена обява. Беше чела много такива или почти такива. Нисък наем, ето къде се криеше клопката.

И все пак тъй като беше неспокойна и нетърпелива да се отърве от мислите си, тя веднага си сложи шапката и взе удобен автобус до дадения в обявата адрес.

Оказа се, че е на посредническа фирма за покупко-продажба и наемане на къщи. Не беше нова, оживена фирма. Сградата беше доста разнебитена и старомодна. Тя много стеснително показва обявата, която беше откъснала и попита за подробности.

Възрастният господин с побеляла коса, който я обслужваше, поглади замислено брадичката си.

— Чудесно. Да, чудесно, госпожо. Онази къща, къщата, спомената в обявата, е на Чевиот Плейс 7. Бихте ли искали разрешително за разглеждане?

— Бих желала първо да знам какъв е наема — каза госпожа Сейнт Винсент.

— А, наема! Точната сума не е определена, но мога да ви уверя, че е съвсем ниска.

— Представите за съвсем ниска сума могат да са различни — отбеляза госпожа Сейнт Винсент.

Възрастният господин си позволи съвсем леко да се усмихне.

— Да, това е стар трик, стар трик. Но можете да ми вярвате, че случаят не е такъв. Може би две или три гвинеи^[1] на седмица, не повече.

Госпожа Сейнт Винсент реши да вземе разрешителното. Разбира се, не защото имаше някаква реална възможност да си позволи къщата. Но в края на краищата можеше поне да я види. За да се предлага за такава сума, трябва да има някакъв сериозен недостатък.

Но когато погледна отвън сградата на Чевиот Плейс 7, сърцето ѝ се разтупа леко. Къщата беше едно бижу. В стил Кралица Ана и в

идеално състояние. Вратата отвори иконом. Той имаше побеляла коса и малки бакенбарди, и излъчваше мечтателното спокойствие на архиепископ. „Добросърдечен архиепископ“ — помисли си госпожа Сейнт Винсент.

Той благосклонно прие разрешителното.

— Разбира се, госпожо. Ще ви разведа. Къщата е готова за живеене.

Тръгна пред нея и започна да отваря вратите и да ѝ показва стаите:

— Гостната, белия кабинет, натам е тоалетната, госпожо.

Беше перфектна, една мечта. Цялата мебелировка беше стилна, всеки предмет имаше белези на износване, но беше полиран с грижа и любов. Постланите килими бяха в красиви, убити, поизбелели цветове. Във всяка стая имаше ваза със свежи цветя. Задната страна на къщата гледаше към Грийн Парк. Цялото място излъчваше старовремски чар.

В очите на госпожа Сейнт Винсент се появиха сълзи и тя трудно успя да се пребори с тях. Така изглеждаше Анстейс, Анстейс...

Тя се зачуди дали икономът бе забелязал вълнението ѝ. Ако да, той беше прекалено добре обучен, за да го покаже. Тя харесваше тези стари прислужници, с тях човек се чувстваше в безопасност, спокоен. Те ти бяха като приятели.

— Красива къща — отбеляза тихо тя. — Много красива. Радвам се, че я разгледах.

— Само за вас ли е госпожо?

— За мен, за сина ми и дъщеря ми. Но се боя... — Тя спря да говори.

Искаше я толкова силно, толкова силно.

Инстинктивно почувства, че икономът разбра. Без да я погледне, с безпристрастен и безучастен тон той каза:

— Случайно знам, госпожо, че собственикът търси преди всичко подходящи наематели. Наемът не е важен за него. Исква къщата да бъде наета от някой, който наистина да се грижи за нея и да я оцени правилно.

— Аз бих я оценила — тихо каза госпожа Сейнт Винсент и се обърна, за да си тръгне. — Благодаря ви, че ме разведохте — рече учтиво тя.

— Няма защо, госпожо.

Той остана много възпитано и почтително на вратата, докато тя се отдалечи по улицата. Тя си помисли: „Той знае. Жал му е за мен. Той също е от старата генерация. Би искал аз да я наема, а не някой работник или производител на копчета! Ние изчезваме, нашия сой, но се държим заедно.“

Накрая реши да не се връща при агентите. Какъв смисъл имаше? Можеше да си позволи наема, но там имаше прислуга, за която също трябваше да се помисли. Задължително е да има прислуга в такава къща.

На следващата сутрин до чинията ѝ лежеше писмо. Беше от агенцията. Предлагаха ѝ да наеме за шест месеца Чевийот Плейс 7 за две гвинеи на седмица и продължаваха: „Предполагам, отчитате факта, че прислугата остава на разноски на хазяина. Това е наистина уникално предложение.“

Да, беше. Тя толкова се изненада, че прочете писмото на глас. Последва поток от въпроси и тя разказа за вчерашното си посещение.

— Колко си потайна, мамче! — извика Барбара. — Наистина ли е толкова прекрасно?

Рупърт прочисти гърлото си и започна кръстосан разпит като в съда.

— Има нещо зад всичко това. Ако питате мен, е подозрително. Определено подозрително.

— Толкова, колкото яйцето в чинията ми — сбърчи нос Барбара. — Уф! Защо трябва да има нещо? Точно в твой стил е, Рупърт, винаги да правиш загадки от нищо. Това е от онези ужасни детективски истории, които постоянно четеш.

— Наемът е смешен — каза Рупърт. — В града — добави важно той — човек гледа мъдро на всякакви странни неща. Казвам ви, че около тази работа има нещо много подозрително.

— Глупости! — възкликна Барбара. — Къщата принадлежи на човек с много пари, тя му е мила и той иска в нея да живеят свестни хора, докато отсъства. Нещо от този род. Парите вероятно нямат значение за него.

— Какъв каза, че е адресът? — попита майка си Рупърт.

— Чевийот Плейс 7.

— О! — Той бутна стола си назад. — Казвам ви, това е вълнуващо. Това е къщата, от където изчезна лорд Листърдейл.

— Сигурен ли си? — попита колебливо госпожа Сейнт Винсент.

— Напълно. Той имал много други къщи из цял Лондон, но живеел именно в тази. Една вечер излязъл, казвайки, че отива в своя клуб и оттогава никой не го е виждал. Предполага се, че е избягал в Източна Африка или на друго подобно място, но никой не знае защо. Бъди сигурна, той е убит в онази къща. Казваш, че има много ламперия?

— Даа — промълви плахо госпожа Сейнт Винсент, — но...

Рупърт не й даде възможност да се доизкаже и продължи с огромен ентузиазъм:

— Ламперия! Ето на! Със сигурност някъде има тайна кухня. Тялото е напъхано в нея и досега си е там. Вероятно първо е било балсамирано.

— Рупърт, скъпи, не говори глупости — скастри го майка му.

— Не се прави на идиот — рече Барбара, — прекалено често водиш онази изрусена блондинка на кино.

Рупърт се изправи с достойнство, такова достойнство, каквото позволяваше неговата висока и несръчна фигура и ултимативно изрече:

— Вземи тази къща, мамче. Аз ще разкрия загатката. Ще видиш, че ще го направя.

Рупърт бързо излезе, боейки се да не закъснее за офиса.

Очите на двете жени се срещнаха.

— Бихме ли могли, мамо? — промълви развълнувано Барбара. — О, ако можехме!

— Прислугата — каза патетично госпожа Сейнт Винсент, — както знаеш, ще трябва да се храни. Искам да кажа, разбира се, така трябва да бъде, но това е пречка. Човек може толкова лесно да мине без някои неща, когато е сам.

Тя погледна съчувствено Барбара и момичето кимна с глава.

— Трябва да го обмислим — каза майката.

Но в действителност беше решила. Беше видяла искрата в очите на момичето. Помисли си: „Джим Мастертън трябва да я види в подходяща обстановка. Това е възможност, чудесна възможност. Трябва да я използвам.“

Тя седна и писа на агентите, че приема предложението им.

— Куентин, откъде дойдоха тези лилии? Аз наистина не мога да купувам скъпи цветя.

— Бяха изпратени от Кингс Чевиот, госпожо. Това винаги е било обичай тук.

Икономът се оттегли. Госпожа Сейнт Винсент въздъхна с облекчение. Какво щеше да прави без Куентин? Той правеше всичко толкова лесно. Тя си помисли: „Прекалено е хубаво, за да продължи. Скоро ще се събудя, знам, че ще се събудя и ще разбера, че всичко е било сън. Толкова съм щастлива тук, вече два месеца, а отминаха като един миг.“

Животът наистина беше учудващо приятен. Куентин, икономът, се изяви като автократ на Чевиот Плейс 7. „Ако оставите всичко на мен, госпожо — беше казал той с уважение, — ще видите, че е свършено по най-добрия начин.“

Всяка седмица той ѝ представяше сметките за домашните разходи. Сумите бяха учудващо малки. Имаше само още двама прислужници — готвач и чистачка. Обносните им бяха приятни и изпълняваха добре задълженията си, но Куентин беше този, който ръководеше всичко. Понякога на масата имаше дивеч и домашни птици, което предизвикваше загриженост у госпожа Сейнт Винсент. Куентин я успокояваше. Изпратени от имението на лорд Листърдейл в провинцията, от Кингс Чевиот или от ловния участък в Йоркшир. „Това винаги е било обичай тук, госпожо.“

Госпожа Сейнт Винсент тайно се съмняваше дали отсъстващият лорд Листърдейл би се съгласил с тези думи. Склонна бе да подозира, че Куентин си е присвоил правомощията на своя господар. Беше ясно, че той ги е харесал и според него нищо не беше достатъчно добро за тях.

Поради любопитството, което изявлението на Рупърт предизвика у нея, госпожа Сейнт Винсент беше споменала колебливо лорд Листърдейл при следващия си разговор с представителя на агенцията. Възрастният господин с побеляла коса беше отговорил веднага.

— Да, лорд Листърдейл е в Източна Африка, той е там от осемнадесет месеца. Нашият клиент е доста ексцентричен човек — беше казал той, широко усмихнат. — Напусна Лондон по най-необичаен начин, както може би си спомняте. Нито дума на никого. Вестниците писаха за това. Беше направено разследване от Скотланд

Ярд. За щастие бяха получени новини от самия лорд Листърдейл от Източна Африка. Той даде на своя братовчед, полковник Карфакс, пълномощия. Последният е този, който ръководи всички дела на лорд Листърдейл. Да, боя се, че е доста ексцентричен. Той винаги е обичал много да пътува сред дивата природа, много е вероятно да не се върне дълго време в Англия, въпреки че вече навлиза в години.

— Сигурно не е толкова възрастен — каза госпожа Сейнт Винсент, спомняйки си внезапно грубоватото брадясало лице, наподобяващо на моряк от времето на Елизабет, което беше мернала веднъж в едно илюстрирано списание.

— На средна възраст — обясни белокосият господин. — Петдесет и три според Дебрет.

Госпожа Сейнт Винсент беше предала този разговор на Рупърт с намерението да порицае младия господин.

Рупърт обаче не се бе обезкуражил.

— Изглежда ми по-подозрително от всякога — беше заявил той. — Кой е този полковник Карфакс? Вероятно ще наследи титлата, ако нещо се случи с Листърдейл. Писмото от Източна Африка вероятно е било измислено. След три години или колкото и да са този Карфакс ще изкаже предположение за смъртта му и ще получи титлата. Междувременно той има възможност да ръководи имуществото. Много подозрително, мисля аз.

Снизходително беше благоволил да одобри къщата. В свободното си време беше склонен да почуква по ламперията и да прави обстойни измервания за възможното място на тайната стая, но малко по малко интересът му към загадката на лорд Листърдейл отслабна. Освен това намаля ентусиазмът му към темата за дъщерята на продавача на цигари. Атмосферата оказва влияние.

Къщата донесе голямо удовлетворение на Барбара. Джим Мастертън се беше върнал у дома си и бе чест посетител тук. С госпожа Сейнт Винсент се разбираха прекрасно и един ден той каза на Барбара нещо, което я стресна.

— Знаеш ли, тази къща е чудесно жилище за майка ти.

— За мама?

— Да. Направена е като за нея! Майка ти по особен начин принадлежи към нея. Знаеш ли, има нещо странно в тази къща, нещо призрачно.

— Не ставай като Рупърт — помоли го Барбара. — Той е убеден, че злонамереният полковник Карфакс е убил лорд Листърдейл и е скрил тялото му под пода.

Мастертън се засмя.

— Възхищавам се на детективската страст на Рупърт. Не, нямах предвид нищо такова. Но има нещо във въздуха, някаква атмосфера, която човек не може съвсем да разбере.

Бяха живели вече три месеца в Чевиот плейс, когато Барбара дойде при майка си с грейнало лице:

— Джим и аз — ние сме сгодени. Да, снощи. О, мамо! Всичко изглежда като приказка, която се е превърнала в реалност.

— О, скъпа! Толкова се радвам, толкова се радвам!

Майка и дъщеря се прегърнаха силно.

— Знаеш ли, Джим те обича почти колкото обича мен — каза Барбара с дяволита усмивка.

Госпожа Сейнт Винсент доста се изчерви.

Момичето настоя:

— Наистина. Ти си мислеше, че тази къща ще бъде един красив дом за мен, а всъщност това е твой дом. Рупърт и аз не сме съвсем на място тук.

— Не говори глупости, скъпа.

— Не са глупости. Прилича на омагьосан замък, ти си като омагьосана принцеса, а Куентин като... като... О!... като добър магьосник.

Госпожа Сейнт Винсент се засмя, съгласявайки се с последното твърдение.

Рупърт прие много спокойно новината за сгодяването на сестра си.

— Чувствах, че има нещо такова — отбеляза мъдро той.

Двамата с майка му вечеряха сами. Барбара беше излязла с Джим.

Куентин постави портвайна пред него и безшумно се оттегли. Кимайки към затворената врата, Рупърт отбеляза:

— Той е странна птица. Знаеш ли, в него има нещо особено, нещо...

— Подозрително, нали? — прекъсна го госпожа Сейнт Винсент с лека усмивка.

— Мамо, как разбра какво искам да кажа? — съвсем сериозно попита Рупърт.

— Това е твой израз, скъпи. Ти намираш всичко за подозрително. Предполагам, смяташ, че Куентин е убил лорд Листърдейл и е скрил тялото под пода.

— Зад ламперията — поправи я Рупърт. — Ти винаги малко объркваш нещата, мамо. Не, осведомих се по този въпрос. По онова време Куентин е бил в Кингс Чевиот.

Ставайки от масата, госпожа Сейнт Винсент му се усмихна и се запъти към гостната. В някои отношения на Рупърт ще му трябва още много време, за да порасне.

И все пак за пръв път я обзе внезапно учудване относно мотивите на лорд Листърдейл да напусне така неочаквано Англия. Трябва да има някаква причина, която да обясни такова ненадейно решение. Когато Куентин влезе с поднос за кафе, тя все още мислеше по въпроса и заговори импулсивно:

— Били сте дълго време с лорд Листърдейл, нали Куентин?

— Да, госпожо, откакто станах на двадесет и една. Беше още преди да почине баща му. Започнах като трети лакей.

— Трябва да познаваш лорд Листърдейл много добре. Що за човек е той?

Икономът завъртя леко подноса, за да ѝ бъде по-удобно да си вземе захар и отговори с равен, безразличен тон:

— Лорд Листърдейл беше много голям егоист, госпожо, другите изобщо не го интересуваха.

Той взе подноса и го изнесе от стаята. Госпожа Сейнт Винсент седеше с чаша кафе в ръка и изразяващо недоумение лице. Освен изказаните възгледи, имаше и нещо друго в думите му, което ѝ се видя странно. В следващия миг тя разбра.

Куентин използва израза „беше“, а не „е“. Но в такъв случай той трябва да предполага... трябва да знае... Тя прехапа устни. Беше лоша като Рупърт! Но я обхвана съвсем определено безпокойство. По-късно си даде сметка, че първите ѝ подозрения са се появили в този миг.

Тъй като щастието и бъдещето на Барбара бяха осигурени, имаше време да се отдаде на собствените си мисли, а те, пряко волята ѝ, се въртяха около загадката на Листърдейл. Каква беше истината? Каквото и да е станало, Куентин знаеше нещо. Странни бяха думите му

„много голям егоист, другите изобщо не го интересуваха.“ Какво се криеше зад тях? Беше ги изрекъл така, както би могъл да говори съдия, безпристрастно и непредубедено.

Беше ли замесен Куентин в изчезването на лорд Листърдейл? Беше ли взел участие в евентуална трагедия? В края на краищата колкото и смешно да изглеждаше първоначално предположението на Рупърт, единственото писмо с пълномощното, идващо от Източна Африка, предизвикваше, все пак, подозрения.

Но колкото и да се опитваше, тя не можеше да повярва, че Куентин е извършил нещо наистина лошо. Куентин, казваше си отново и отново тя, е добър. В тази дума влагаше такъв простицък смисъл, какъвто би вложило дете. Куентин беше добър. Но той знаеше нещо!

Тя повече никога не го заговори за неговия господар. Изглежда темата беше забравена. Рупърт и Барбара си имаха други проблеми и по въпроса не се водиха повече дискусии.

В края на август нейните неясни подозрения се засилиха. Рупърт беше отишъл на двуседмична почивка с приятел, който имаше мотоциклет с кош. Около десет дни след като беше заминал, госпожа Сейнт Винсент бе изненадана от нахлуването му в стаята, където тя седеше и пишеше.

— Рупърт! — възкликна тя.

— Знам, мамо. Не очакваше да ме видиш още цели три дни. Но се случи нещо. На Андерсън, приятелят ми, му беше все едно къде ще отиде и аз предложих да разгледаме Кингс Чевиот...

— Кингс Чевиот? Но защо...?

— Знаеш отлично, мамо, че винаги съм смятал нещата тук за подозрителни. Е, добре, аз разгледах старата къща... знаеш ли... дадена е под наем... но там нямаше нищо. Не че очаквах да открия нещо. Само се повъртях наоколо, така да се каже.

„Да — помисли си тя. — В този момент Рупърт много приличаше на куче, гонещо в кръг нещо неясно и неопределено, водено от инстинкта си, увлечено и щастливо.“

— Струва ми се, че когато минавахме през едно село на около осем или девет мили... искам да кажа тогава го видях.

— Кого видя?

— Куентин, тъкмо влизаше в малка къщичка. Казах си, че има нещо подозрително, спряхме и се върнах. Почуках на вратата и той ми

отвори.

— Но не разбирам. Куентин не е ходил никъде...

— Сега ще ти обясня, мамо. Само ако ме слушаш и не ме прекъсваш. И беше, и не беше Куентин, ако разбираш какво искам да кажа.

Госпожа Сейнт Винсент наистина не разбираше, затова той продължи да обяснява:

— Наистина беше Куентин, но не нашия Куентин. Беше истинският.

— Рупърт!

— Слушай. Отначало аз самият се изненадах и попитах: „Вие сте Куентин, нали?“ Възрастният мъж ми отговори: „Точно така, сър, това е моето име. Какво мога да направя за вас.“ След това видях, че това не е нашия човек, въпреки че много приличаше на него и по гласа, и по всичко. Зададох му няколко въпроса и нещата се изясниха. Старецът не предполагаше извършването на нищо подозрително. Наистина е бил иконом на лорд Листърдейл и се пенсионира точно по времето, когато се предполага, че лорд Листърдейл е заминал за Африка. Виждаш ли до къде стигаме? Този човек е измамник — той играе ролята на Куентин, преследвайки свои цели. Според мен онази вечер той е дошъл в града, представяйки се за иконом от Кингс Чевиот, говорил е с лорд Листърдейл, убил го е и е скрил тялото му зад ламперията. Къщата е стара, сигурно има тайна ниша...

Госпожа Сейнт Винсент го прекъсна нервно:

— О, нека не започваме всичко отново. Не мога да понасям това. Защо би го направил, ето какво искам да знам, защо? Ако той е извършил такова нещо, което, имай предвид не мога да повярвам и за миг, каква е била причината?

Рупърт призна:

— Права си. Мотивът, това е важното. Направих някои справки. Лорд Листърдейл е собственик на много къщи. През тези два дни установих, че на практика през последните осемнадесет месеца всички негови къщи са били дадени под наем на хора като нас, за минимална сума и при условието, че прислугата ще остане. И във всички случаи самият Куентин, искам да кажа, човекът, който се представя за Куентин, е бил иконом за известно време. Изглежда, че има нещо, скъпоценности или документи, скрити в една от къщите на лорд

Листърдейл и бандитите не знаят точно в коя. Приемам, че са цяла банда, но разбира се, може този приятел Куентин да действа сам. Има...

Госпожа Сейнт Винсент го прекъсна решително:

— Рупърт! Спри да говориш за малко. Ти съвсем ме обърка. Както и да е. Това, което говориш за банди и скрити документи, са глупости.

— Има и друга теория — съгласи се Рупърт. — Този Куентин може да е някой, когото лорд Листърдейл е засегнал. Истинският иконом ми разказа дълга история за човек на име Самуел Лоу. Бил е помощник-градинар и горе-долу със същия ръст и телосложение като самия Куентин. Имал зъб на Листърдейл...

Госпожа Сейнт Винсент трепна.

„Другите изобщо не го интересуваха“ — тя си спомни думите, изречени с безстрастен, добре премерен тон. Какво ли можеха да означават?

Дълбоко замислена, тя не чуваше приказките на Рупърт. Той накратко обясни нещо, което не достигна до съзнанието ѝ и бързо напусна стаята.

Тогава излезе от унеса си. Къде отиде Рупърт? Какво щеше да прави? Не беше уловила последните му думи. Може би тръгна към полицията. В такъв случай...

Рязко стана и позвъни. Куентин се отзова на повикването с обичайната си пъргавина.

— Позвънихте, госпожо.

— Да. Моля влезте и затворете вратата.

Икономът се подчини. Госпожа Сейнт Винсент известно време го гледа мълчаливо с изпитателен, настойчив поглед.

Помисли си: „Той беше мил с мен, никой не знае колко мил. Децата не биха разбрали. Налудничавата история на Рупърт може да се окаже пълна глупост. От друга страна може, да, би могло в това да има нещо. Защо трябва да бъдем съдници. Не се знае. Искам да кажа кое е вярно и кое не... Аз бих заложила живота си. Да, бих! Той е добър човек.“

Заговори зачервена и развълнувана:

— Куентин, току-що се върна господин Рупърт. Той е бил в Кингс Чевиот... в съседно село...

Замълча, забелязвайки леко трепване, което той не можа да скрие.

— Срещнал е един човек — продължи тя с равен глас и си помисли: „Ето, сега е предупреден. Най-малкото е предупреден.“

След първоначалното мигновено трепване Куентин беше възвърнал невъзмутимото си държане, но внимателният му и проникателен поглед не слизаше от лицето ѝ. В очите му имаше нещо, което преди не беше виждала. За пръв път погледът му беше на мъж, а не на прислужник.

За миг той се поколеба, след това попита с глас, който също беше едва доловимо променен:

— Защо ми разказвате това, госпожо Сейнт Винсент?

Преди да успее да отговори, вратата се отвори рязко и Рупърт влезе в стаята. С него влезе излъчващ достойнство мъж на средна възраст с малки бакенбарди и вид на добросърдечен архиепископ. Куентин! Рупърт каза:

— Ето го. Истинският Куентин. Той ме чакаше отвън в таксито. А сега, Куентин, погледни този човек и ми кажи това Самуел Лоу ли е?

За Рупърт настъпи мигът на триумфа, но той беше много кратък. Почти веднага забеляза, че нещо не е наред. Известно време истинският Куентин стоеше смутен, изпитвайки огромно неудобство. Вторият Куентин се усмихваше с широка, изразяваща задоволство усмивка.

Потупа по рамото смутения си двойник:

— Всичко е наред, Куентин. Според мен все някога трябваше да изплюем камъчето. Можеш да им кажеш кой съм.

Гордият непознат се изпъчи и заяви укорително:

— Това, господине, е моят господар, лорд Листърдейл!

В следващите мигове се случиха много неща. На първо място, пълния провал на самоуверения Рупърт. Преди да разбере какво става, с все още отворена уста поради шока от разкритието, той усети, че леко го изтласкват към вратата и чу приятелски глас, който хем му беше познат, хем не беше.

— Всичко е наред, момчето ми. Няма нищо страшно. Но аз искам да поговоря с майка ви. Похвално от ваша страна, че ме разкрихте по този начин.

Останал във вратата на площадката, Рупърт гледаше втренчено към затворената врата. Истинският Куентин стоеше до него и изсипа поток от думи, обяснявайки историята. Вътре в стаята лорд Листърдейл стоеше пред госпожа Сейнт Винсент.

— Позволете ми да обясня, ако мога! През целия си живот бях егоистичен човек и един ден разбрах това. Помислих си, че трябва да опитам, за разнообразие, да бъда малко алтруистичен, и тъй като бях ексцентричен глупак, започнах това си начинание по ексцентричен начин. Правих благотворителни вноски за странни неща, но чувствах нужда да извърша нещо лично. Винаги съм чувствал съжаление към хората, които не искат милостиня, които трябва мълчаливо да страдат, бедните благородници. Аз притежавам много къщи. Дойде ми на ум да давам под наем тези къщи на хора, които имат нужда от тях и могат да ги оценят: младоженци, пред които е животът, вдовици със синове и дъщери, поемащи по своя път. Куентин беше повече от иконом, беше ми приятел. С негово съгласие и помощ аз взех „на заем“ неговата личност. Винаги съм имал актьорски талант. Идеята ме осени една вечер, на път към клуба и веднага отидох да я обсъдя с Куентин. Щом разбрах, че около изчезването ми се вдига шум, уредих получаването на писмо от мен от Източна Африка. В него давах подробни инструкции на братовчед си Морис Карфакс. Е, казано накратко, това е всичко.

Той замълча изтощено и отправи умолително поглед към госпожа Сейнт Винсент.

Тя стоеше изправена и спокойният ѝ поглед срещна неговия.

— Благородна постъпка. Много необикновена и ви прави чест. Аз съм много благодарна. Но, естествено разбирате, че не можем да останем тук, нали?

— Очаквах това. Гордостта няма да ви позволи да приемете това, което вероятно ще охарактеризирате като „благотворителност“.

— А не е ли? — попита спокойно тя.

— Не. — отвърна той. — Защото в замяна искам нещо.

— Нещо?

— Всичко. — Гласът му прокънтя. Беше глас на човек, свикнал да властва.

— На двадесет и три години — продължи той — се ожених за момичето, което обичах. Година по-късно тя умря. От тогава съм много

самотен. Много исках да намеря една жена... жената на моите мечти...

— Аз ли съм тази жена? Толкова съм стара, повяхнала — каза много тихо тя.

Той се засмя.

— Стара? По-млада сте и от двете си деца. Аз съм стар.

Сега пък тя се засмя. Тихо и звънливо.

— Вие? Вие сте още момче. Момче, което обича да се маскира.

Протегна ръце и той ги взе в своите.

[1] Една гвинея се равнява на 21 шилинга. — Б.пр. ↑

КЪЩАТА НА СЛАВЕИТЕ

— Довиждане, скъпи.

— Довиждане, любов моя.

Аликс Мартин стоеше облежната на малката груба порта и наблюдаваше отдалечаващата се по пътя за селото фигура на съпруга си.

Той стигна до един завой и се скри от погледа ѝ, но Аликс продължи да стои в същото положение, като разсеяно приглади един кичур от буйната си кестенява коса, паднал върху лицето ѝ. Погледът ѝ беше замечтано отправен в далечината.

Аликс Мартин не беше красива, нито дори хубавичка, ако искаме да сме точни. Но лицето ѝ, лице на жена вече не в първа младост, беше лъчезарно и с толкова омекотени черти, че бившите ѝ колеги от времето, когато работеше, едва ли биха я познали. Госпожица Аликс Кинг беше спретната и делова, с малко резки маниери. Правеше впечатление на способна и пряма млада жена.

Училището, което бе завършила, не бе първокласно. В продължение на петнадесет години, от осемнадесет до тридесет и три годишна възраст, тя се издържаше сама (а цели седем години издържаше и майка си, която беше инвалид), работейки като стенограф. Борбата за съществуване беше причина да загрубеят меките момичешки черти на лицето ѝ.

Наистина имаше една любовна история — малко особена — с колегата ѝ чиновник Дик Уиндифорд. С присъщата си женственост Аликс винаги беше знаела, без да го показва, че не му е безразлична. Външно бяха приятели. Нищо повече. С малката си заплата Дик трудно успяваше да плаща за обучението на по-малкия си брат. За момента не можеше да мисли за женитба.

После, внезапно и по най-неочакван за момичето начин, дойде избавлението от ежедневната работа. Почина една нейна далечна братовчедка, която остави на Аликс парите си — няколко хиляди лири, достатъчни, за да ѝ носят по няколкостотин на година. За Аликс това

означаваше свобода, живот, независимост. Сега с Дик нямаше нужда да чакат повече.

Но Дик реагира по неочакван начин. Никога не беше говорил на Аликс за любовта си. Сега изглеждаше по-малко склонен от когато и да било да го направи. Избягваше я, стана мрачен и унил. Аликс бързо разбра истината. Беше се превърнала в жена с приличен доход. Чувствителността и гордостта му пречеха да поиска ръката ѝ.

От това тя не започна да го харесва по-малко и дори обмисляше дали сама да не направи първата стъпка, когато за втори път ѝ се случи нещо неочаквано.

Срещна Джералд Мартин в дома на своя приятелка. Той лудо се влюби в нея и след седмица бяха сгодени. Аликс винаги беше смятала, че не е от хората, които лесно се влюбват, но сега съвсем се увлече.

Неволно беше намерила начин да предизвика бившия си любовник. Дик Уиндифорд дойде при нея, заекващ от ярост и гняв.

— Този мъж ти е съвсем чужд! Не знаеш нищо за него!

— Знам, че го обичам.

— Как можеш да разбереш това само за седмица?

— Не на всеки са необходими единадесет години, за да разбере, че обича едно момиче! — извика сърдито Аликс.

Лицето му побледня.

— Аз те обичам, откакто те срещнах. Мислех, че и ти ме обичаш.

Аликс постъпи честно и призна:

— И аз мислех същото. Но това беше защото не знаех какво е любов.

Тогава Дик отново избухна. Молби, настоявания, дори заплахи — заплахи към мъжа, който го беше изместил. Аликс се удиви от вулкана, бушуващ зад сдържаната външност на човека, който мислеше, че познава толкова добре.

В тази слънчева утрин, както стоеше облежната на вратата на къщата, мислите ѝ се върнаха към този разговор. Омъжена от месец, тя беше идилично щастлива. И все пак при краткото отсъствие на съпруга си, който бе всичко за нея, в безоблачното ѝ щастие се мерна сянка на безпокойство. Причината за това безпокойство беше Дик Уиндифорд.

След сватбата си три пъти сънува един и същи сън. Обстановката беше различна, но най-важните факти — винаги еднакви. Тя вижда

съпруга си, проснат мъртъв. Дик Уиндифорд, надвесен над него, а тя ясно и определено знае, че неговата ръка е нанесла фаталния удар.

Но имаше и нещо още по-ужасно, което усещаше едва когато се събудеше, защото в съня то изглеждаше съвсем естествено и неизбежно. Тя, Аликс Мартин бе доволна, че съпругът ѝ бе мъртъв. Протяга ръце към убиеца и му благодари. Сънят винаги свършваше по един и същи начин — тя бе в прегръдките на Дик Уиндифорд.

Не беше споменала нищо на съпруга си, но сънят тайно я тревожеше повече, отколкото искаше да си признае. Дали не бе предупреждение? Предупреждение, свързано с Дик Уиндифорд?

Острият звук на телефонния звънец, идващ от къщата, изтръгна Аликс от мислите ѝ. Тя влезе вътре и вдигна слушалката. Изведнъж се олюля и се подпря с ръка на стената.

— Кой казвате се обажда?

— Аликс, какво става с гласа ти? Не мога да те позная. Дик е.

— О! О! Къде... къде си? — попита Аликс.

— В „Тревълърс Армс“, така се казва, нали? Или дори не знаеш за съществуването на вашия хотел? В отпуска съм, ловя риба тук. Имаш ли нещо против да ви дойда на гости днес след вечеря?

Аликс остро отвърна:

— Не! Не трябва да идваш.

Последва пауза, след която Дик заговори отново с леко променен глас.

— Извинявай. Разбира се, няма да ви безпокоя... — каза студено той.

Аликс бързо го прекъсна. Не бива да сметне поведението ѝ за прекалено необичайно. Въпреки че си беше необичайно. Нервите ѝ не издържаха.

— Искях само да кажа, че на днешния ден се венчахме. Не би ли... не би ли дошъл утре на вечеря? — попита тя, опитвайки се да придаде на гласа си възможно по-естествено звучене.

Но Дик очевидно забеляза липсата на сърдечност в думите ѝ и със същия студен тон каза:

— Много благодаря, но не знам кога ще отпътувам. Зависи дали ще дойде един приятел. Сбогом, Аликс. — Направи пауза и после бързо добави с различен глас: — Желая ти късмет, скъпа.

Аликс постави слушалката с чувство на облекчение.

„Не трябва да идва тук — повтаряше си тя. — Не трябва да идва тук. О, каква глупачка съм! Да си въобразявам такива неща. Все едно, радвам се, че няма да дойде.“

Взе от масата груба сламена шапка и отново излезе в градината, като се спря и погледна към издълбания над верандата надпис: „Къщата на славеите“.

— Не е ли много странно името? — попита тя Джералд веднъж, преди да се оженят. Той се засмя и каза нежно:

— Малка гражданко! Не вярвам някога да си чувала славей. Доволен съм, че не си. Славеите трябва да пеят само за влюбените. Ще ги слушаме заедно в летните вечери от верандата на собствения ни дом.

И при спомена за това как наистина ги бяха чули, Аликс се изчерви щастливо, стоейки на прага на къщата им.

Джералд беше открил „Къщата на славеите“. Дойде при Аликс, преливащ от вълнение. Беше намерил място тъкмо като за тях. „Неповторимо! Бисер! Единствен шанс в живота!“ Когато го видя, Аликс също беше очарована. Наистина мястото беше усамотено, на две мили от най-близкото село, но самата къщичка беше толкова изящна със старинния си вид и големите удобства — бани, топла вода, електричество и телефон, че тя веднага бе пленена. Но след това се появи пречка. Собственикът, богат човек, по някаква прищявка отказа да я дава под наем. Беше съгласен само да я продаде.

Въпреки че имаше добри доходи, Джералд Мартин не можеше да разполага с капитала си. Можеше да събере само хиляда лири. Собственикът я продаваше за три хиляди. Но Аликс, която с цялото си сърце искаше къщата, се притече на помощ. Нейният собствен капитал можеше лесно да се реализира, тъй като беше под формата на облигации, платими на приносител. Тя щеше да даде половината от него за покупката. И така, „Къщата на славеите“ стана тяхна и Аликс нито за миг не съжали за избора. Вярно, прислужниците не оценяваха провинциалното усамотение. В момента те нямаша никакви, но Аликс, която беше зажадняла да бъде домакиня изпитваше голямо удоволствие да приготвя вкусни гозби и да се грижи за къщата.

За градината, великолепна с многото си цветя, се грижеше един възрастен човек от селото, който идваше два пъти седмично.

Щом сви покрай къщата, Аликс с изненада видя градинаря, вече заел се цветята. Учуди се, защото дните, в които той идваше да работи, бяха понеделник и петък, а днес беше сряда.

— А, Джордж, какво правиш тук? — попита тя и се приближи към него.

Старецът се изправи усмихнат, докосвайки ръба на старата си шапка.

— Мислех си, че ще се учудите, госпожо. Ама тъй стана щото има празник там при господаря в петък и аз си казвам, казвам си значи, господин Мартин и неговата добра стопанка ще да ма разберат, ако аз дойда един път в сряда, вместо в петък.

— Няма никакъв проблем. Надявам се, да се веселиш на празненството — успокои го Аликс.

Джордж простичко продължи:

— Така си и помислих. Много хубаво е значи да се нахраниш до насита и през всичкото време да си знаеш, че не плащаш. Господарят винаги има за негови работници хубави неща с чая. После си рекох също, госпожо, че ще е добре да ви видя преди вие да заминете, та да науча вашето желание за лехите. Сигурно не знаете кога се връщате?

— Но аз никъде няма да ходя.

Джордж я изгледа втренчено.

— Не заминавате ли утре за Лондон?

— Не. Кой ти втълпи тази идея?

Джордж отметна глава настрани.

— Вчера срещнах господинът в селото. Той ми каза, че вие двама утре заминавате за Лондон и не било сигурно кога ще се върнете.

— Глупости. Трябва да си го разбрал погрешно — засмя се Аликс.

Въпреки това се зачуди какво точно може да е казал Джералд, за да накара Джордж да направи такава странна грешка. Да отидат в Лондон? Никога не е искала да ходи там отново.

— Мразя Лондон — възкликна внезапно с дрезгав глас тя.

Джордж кротко отвърна:

— Е! Аз може нещо да съм сбъркал, но той съвсем ясно ми го рече, както ми се чини. Аз не харесвам шляенето нагоре-надолу и не знам нищо за Лондон. На мене нивга не ми е притрябвало да ходя там. Много от ония автомобили ги има там и си е проблем. Щом човек си

купи кола, не може да стои мирно на едно място. Господин Еймс, който имаше тая къща преди, беше добър мирен човек, докато не купи един от ония автонобили. Не го беше имал и месец и даде къщата за продан. За нея също похарчи куп пари. С чешмите му във всички стаи, с електрически лампи и прочие. „Ти никога няма да си върнеш парите“ — казвам му аз. „Ами — отвърща ми той, — ще ѝ взема две хиляди лири на тази къща, и то до последното пени“. И наистина го направи.

— Взе три хиляди — заяви усмихнато Аликс.

— Две хиляди. Всичкото време се говореше колко пари иска — повтори Джордж.

— Наистина бяха три хиляди — каза Аликс.

Джордж не беше убеден и продължи:

— Дамите не разбират от тези работи. Не можете да кажете, че господин Еймс е имал очи да се изправи пред вас и каже, без да му мигне око, три хиляди.

— Не го е казал на мен. Казал го е на съпруга ми — отвърна Аликс.

Джордж отново се наведе над лехите.

— Цената е била две хиляди — заинати се той.

Аликс не си направи труда да спори с него. Отмина към една от по-отдалечените лехи и започна да бере цветя.

Връщайки се с ухаен букет към къщата, Аликс забеляза малък тъмнозелен предмет, показващ се между листата в една от лехите. Спря се и го взе. Позна джобния бележник на съпруга си.

Отвори го и с известно удоволствие проследи записките. Почти от началото на съпружеския им живот беше разбрала, че импулсивния и емоционален Джералд притежава не съвсем типичните добродетели — изрядност и методичност. Той особено много държеше да се хранят в точно определен час и винаги планираше деня си предварително, точно като по разписание.

Преглеждайки бележника, тя с учудване забеляза записаното за датата 14 май: „Да се ожения за Аликс, Сейнт Питърс, 14:30“.

— Голям глупчо — промърмори си тя, като обръщаше страниците. Внезапно спря. — „Сряда, 18 юни“... но това е за днес.

На мястото на тази дата беше написано с четливия почерк и точността, характерна за Джералд: „9 часа вечерта“. Нищо друго.

Какво беше запланувал Джералд да прави в 9 часа тази вечер? Аликс се зачуди. Тя се усмихна и си помисли, че ако това беше разказ като тези, които често четеше, бележникът без съмнение щеше да ѝ помогне да направи някакво сензационно разкритие. Със сигурност тук трябваше да има написано името на друга жена. Тя безцелно разлисти предишните страници. Имаше дати, срещи, загадъчни забележки за бизнес-сделки, но само едно име на жена — нейното.

Тя пхна бележника в джоба си и продължи с цветята към къщата. И все пак почувства неясна тревога. Спомни си думите на Дик Уиндифорд така ясно, сякаш той беше до нея и ги повтаряше: „Този мъж ти е съвсем чужд! Не знаеш нищо за него!“.

Беше истина. Какво знаеше за него? В края на краищата Джералд беше на четиридесет. През тези четиридесет години не може да не е имало жена в живота му...

Аликс поклати глава. Не трябва да се поддава на такива мисли. Имаше много по-спешен за разрешаване проблем. Да каже ли или да не каже на съпруга си, че Дик Уиндифорд се е обаждал?

Трябваше да има предвид и вероятността Джералд да го е срещнал в селото. Но в такъв случай той сигурно щеше да го спомене веднага щом си дойде и нямаше да се наложи сама да решава. В противен случай — какво? Аликс определено не изпитваше желание да му каже.

Ако му споменеше, той сигурно щеше да предложи да поканят Дик Уиндифорд в „Къщата на славеите“. Тогава щеше да се наложи да обяснява, че Дик сам е поискал да дойде и че е измислила извинение, за да предотврати идването му. А когато я попита защо е постъпила така, какво можеше да отговори? Да му разкаже за съня си? Той щеше само да се засмее, или още по-лошо, да забележи, че за разлика от него, придава на съня си значение.

Накрая, доста притеснена, Аликс реши да не му казва. Щеше да е първото нещо, което скрива от съпруга си и мисълта за това я изпълни с неудобство.

Когато малко преди обяд чу Джералд да се връща от селото, забърза към кухнята и се престори, че е заета с готвенето, за да скрие притеснението си.

Веднага ѝ стана ясно, че Джералд не се е виждал с Дик Уиндифорд. Аликс почувства облекчение и неловкост. Твърдо реши, че

трябва да премълчи за случилото се.

Спомни си за джобния бележник чак след леката вечеря, когато седяха на дъбовата пейка във всекидневната. Прозорците бяха широко отворени, за да влиза свежия нощен въздух, носещ отвън уханието на шибой.

— Ето нещо, с което си поливал цветята — каза тя и го хвърли на скута му.

— Изпуснал съм го в лехата, нали?

— Да. Сега знам всичките ти тайни.

— Невинен — поклати глава Джералд.

— А ангажимента ти за девет часа тази вечер?

— О, това ли? — За миг той изглеждаше изненадан, сетне се усмихна, като че нещо му достави особено удоволствие. — Това е ангажимент с едно много хубаво момиче, Аликс. Има кестенява коса и сини очи и много прилича на теб.

— Не разбирам. Ти избягваш темата — каза Аликс с привидна строгост.

— Не, не я избягвам. Фактически бележката е, за да ми напомни, че тази вечер ще проявявам няколко негатива и искам да ми помогнеш.

Джералд Мартин беше ентусиазиран фотограф. Имаше малко старомоден, но с отлично оптично устройство фотоапарат и сам проявяваше филмите си в малък килер, който беше приспособил за тъмна стая.

— И това трябва да стане точно в девет — подразни го Аликс.

Джералд изглеждаше малко ядосан.

— Мое мило момиче, човек трябва винаги да планира всичко за точно определен час. Така си върши работата добре.

В начина, по който го каза, се долови раздразнение.

Аликс замълча за минута-две, наблюдавайки съпруга си. Той пушеше, облегат на стола, с отметната назад глава. Добре изразените черти на гладко избръснатото му лице се открояваха на фона на тъмната коса. Изведнъж, по неизвестна причина, я обзе такъв страх, че тя извика преди да успее да се овладее:

— О, Джералд, как искам да знам повече за теб!

Съпругът ѝ се обърна към нея. На лицето му бе изписана изненада.

— Но, скъпа Аликс, ти знаеш наистина всичко за мен. Разказвал съм ти за детството си в Нортъмбърленд, за живота си в Южна Африка и за тези последни десет години в Канада, които ми донесоха успех.

— О, бизнес! — укори го Аликс.

Джералд внезапно се засмя.

— Знам какво имаш предвид — любовни истории. Вие жените! Всички сте еднакви. Не ви интересува нищо друго, освен интимната страна.

Аликс почувства, че гърлото ѝ пресъхва и неясно промълви:

— Да, но трябва да е имало любовни истории. Искам да кажа, ако знаех...

Отново за минута-две настъпи тишина. Джералд Мартин седеше намръщен, а лицето му изразяваше нерешителност. Когато заговори, стана сериозен, без следа от предишния шеговит тон:

— Да не би да смяташ за възможна, Аликс, онази история със стаята на Синята Брада^[1]? Да, не отричам, в живота ми е имало жени. Няма да ми повярваш, дори ако отрека. Но мога да ти се закълна, че нито една от тях не е означавала нищо за мен.

Имаше искрена нотка в гласа му и това успокои внимателно слушащата го съпруга.

— Удовлетворена ли си, Аликс? — попита я той с усмивка и я погледна с любопитство. — Какво насочи мислите ти към такава неприятна тема тъкмо тази вечер?

Аликс се изправи и закричи неспокойно насам-натам.

— О, не знам. Целия ден бях много нервна — призна си тя.

— Странно. Много странно — промълви тихо Джералд, сякаш говореше на себе си.

— Защо да е странно?

— О, мое мило момиче, не скачай така. Казах само, че е странно, тъй като по правило си толкова сладка и спокойна.

— Всичко днес сякаш е нагласено така, че да ме дразни — опита се да се усмихне Аликс. — Дори старият Джордж си беше втълпил някаква смешна идея, че заминаваме за Лондон. Обясни ми, че ти си му казал.

— Къде го видя? — попита остро Джералд.

— Дойде да работи днес вместо в петък.

— Проклет стар глупак! — възкликна ядно Джералд.

Аликс го гледаше учудена. Лицето на съпруга ѝ се беше изкривило от гняв. Никога не го беше виждала толкова сърдит. Забелязвайки удивлението ѝ, Джералд опита да се овладее.

— Той е проклет стар глупак! — възмути се съпругът.

— Какво може да си казал, за да го накараш да мисли така?

— Аз? Нищо не съм казвал. Поне... О, да, спомних си. Подхвърлих някаква лека шега за „заминаване за Лондон сутринта“ и предполагам, че го е взел на сериозно. Или не е чул както трябва. Ти, надявам се, си му обяснила, че не е разбрал, нали?

Чакаше с нетърпение отговора ѝ.

— Разбира се, но той е упорит старец и след като нещо влезе в главата му, никак не е лесно да излезе оттам.

После му разказа как Джордж е спорил за сумата, поискана за къщата.

Джералд помълча минута-две и бавно заговори:

— Еймс искаше да получи две хиляди на ръка, а останалите хиляда за ипотеката. Предполагам, че това е причина за грешката.

— Много вероятно — съгласи се Аликс.

После вдигна глава към часовника и го посочи палаво.

— Трябва да започваме, Джералд. Вече е пет минути след определеното време.

На устните на Джералд Мартин се появи много особена усмивка.

— Отказах се. Няма да се занимавам с фотография тази вечер — промълви тихо той.

Умът на жената е много странно нещо. Когато си легна тази сряда вечер, Аликс беше удовлетворена и спокойна. Нейното за миг помрачено щастие се възвърна тържествуващо.

Следващата вечер обаче почувства, че действат някакви незабележими сили, които го подкопават. Дик Уиндифорд не беше звънял отново, но независимо от това тя почувства нещо. Предполагаше, че се дължи на присъствието му в града. Отново и отново си спомни думите му: „Този мъж ти е съвсем чужд! Не знаеш нищо за него!“. В същото време в съзнанието ѝ изплува лицето на съпруга ѝ. В паметта ѝ ясно се бе запечатал мигът, в който каза: „Да не би да смяташ за възможна, Аликс, онази история със стаята на Синята Брада?“ Защо беше изрекъл тези думи?

В тях имаше предупреждение, някаква неясна заплаха. Сякаш техният смисъл беше: „По-добре не надничай в живота ми, Аликс. Можеш да получиш неприятен шок, ако го направиш.“

До петък сутринта Аликс беше вече убедена, че е имало жена в живота на Джералд, която той усърдно се опитваше да скрие от нея. Късно пробудената ѝ ревност стана необузdana. Дали имаше среща с жена онази вечер в девет? Дали неговите приказки за проявяване на снимки бяха лъжа, измислени в момента по принуда.

Преди три дни би се заклела, че отлично познава съпруга си. Сега ѝ се струваше, че е чужд човек, за когото нищо не знае. Спомни си безпричинния му гняв към стария Джордж, съвсем неподобаващ на обичайното му добродушно поведение. Може да беше дреболия, но ѝ показва, че наистина не познава мъжа, който ѝ беше съпруг.

В петък трябваше да купят някои дребни неща от селото. След обяд Аликс предложи да отиде за тях, докато Джералд е в градината, но за нейно учудване той енергично отхвърли тази идея и настоя сам да отиде, а тя да остане вкъщи. Аликс беше принудена да отстъпи, но настоятелността му я учуди и разтревожи. Защо толкова упорито не ѝ даваше да отиде до селото?

Изведнъж си помисли, че е намерила правилното обяснение на всичко. Дали пък въпреки че нищо не ѝ каза, Джералд наистина е видял Дик Уиндифорд? Нейната ревност, която изобщо не се проявяваше по времето, когато се ожениха, се засили едва по-късно. Дали не беше същото и с Джералд? Дали не се опитваше да я предпази от нова среща с Дик Уиндифорд? Това обяснение така добре съвпаднаше с фактите и бе толкова удовлетворително за смутената ѝ душа, че тя жадно се вкопчи в него.

И все пак когато настъпи времето за чай, тя се почувства неспокойна и тревожна. Още от момента, в който Джералд излезе, тя се бореше с едно изкушение. Накрая, успокоявайки съвестта си с мисълта, че стаята на съпруга ѝ наистина има нужда от основно почистване, тя се качи горе. Със себе си взе бърсалката за прах, за да даде вид, че домакинства.

„Само ако бях сигурна. Само ако можех да съм сигурна“ — повтаряше си тя.

Напразно си казваше, че всичко компрометиращо трябва да е унищожено много отдавна. На това противопоставяше твърдението, че

мъжете понякога запазват най-разобличаващи ги доказателства поради прекалена сантименталност.

Накрая Аликс не издържа. С пламнали от срам бузи, тя започна да рови из пликовете с писма и документи. Отвори чекмеджета, прерови дори джобовете на дрехите на мъжа си. Само с две чекмеджета не успя да се справи — най-долното на скрина и малкото отдясно на писалището. Те бяха заключени. Но Аликс беше вече изгубила всякакъв срам. Беше убедена, че в едно от тези чекмеджета ще намери доказателства за тази въображаема предишна жена, мисълта за която я влудяваше.

Спомни си, че Джералд небрежно беше захвърлил ключовете си долу на бюфета. Взе ги и ги опита един по един. Третия ключ стана на чекмеджето на писалището. Аликс нетърпеливо го отвори. Имаше чекова книжка, натъпкан с банкноти портфейл, а в дъното — пакет с писма, завързан с лента.

Дишайки неравномерно, Аликс развърза лентата. Тогава лицето ѝ се заля с дълбока, изгаряща червенина и тя пусна писмата обратно в чекмеджето, затвори го и го заключи. Писмата бяха нейните собствени, писала ги бе на Джералд преди да се омъжи за него.

Сега се обърна към скрина повече с желанието да се успокои, че не е оставила нещо недовършено, отколкото с очакване да намери това, което търси.

Ядоса се, че нито един ключ от връзката на Джералд не става на въпросното чекмедже. Без да се предава, Аликс обиколи другите стаи и се върна с купчина ключове. За нейно удовлетворение ключът от гардероба в стаята за гости стана и на скрина. Отключи чекмеджето и го издърпа навън. Но вътре нямаше нищо, освен един свитък изрезки от вестници, вече замърсени и избелели от времето.

Аликс въздъхна облекчено. Все пак хвърли един поглед към изрезките, любопитна да разбере какво беше заинтересувало толкова много Джералд, че си беше направил труда да запази прашния свитък. Почти всичките бяха американски вестници от преди около седем години. В тях пишеше за процеса срещу известния измамник и многоженец Чарлз Леметр. Бил заподозрян, че убивал своите съпруги. Под пода на една от къщите, която наел, намерили скелет, а от повечето от жените, за които се „женил“, нямало и следа.

Беше се защитавал срещу обвиненията с ненадминато майсторство, подпомаган от някои от най-големите таланти в областта на правото в САЩ. Шотландската присъда „Недоказано“ вероятно би прилягала в случая най-добре. Поради тази причина беше обявен за невинен по главното обвинение, въпреки че по други предявени към него обвинения беше лишен от свобода за дълго време.

Аликс си спомни вълнението, което случаят възбуди навремето, а също и сензацията, предизвикана около три години по-късно от бягството на Леметр. Не успяха да го хванат отново. Същността на този човек и изключителната му власт над жените тогава бяха широко дискутирани в английските вестници. Описваха се раздражителността му в съда, сърцераздирателните му протести и припадъците, които от време на време получаваше, защото имаше болно сърце, въпреки че някои ги приписваха на актьорските му способности.

На една от изрезките в ръцете на Аликс имаше негова снимка и тя с интерес се загледа в нея — дългобрад, приличащ на учен господин.

На кого ѝ напомняше това лице? Внезапно, шокирана тя осъзна, че това беше самият Джералд. Очите и челото много приличаха на неговите. Вероятно поради тази причина беше запазил изрезката. Погледът ѝ се премести на текста до снимката. В бележника на обвиняемия били вписани определени дати и се твърдеше, че това са датите, на които е убивал жертвите си. След това бяха описани показанията на жена, която идентифицирала затворника по това, че имал бенка на лявата си китка, точно до дланта.

Аликс изпусна листчетата и се олюля. На лявата си китка, точно до дланта, съпругът ѝ имаше малък белег...

Зави ѝ се свят. Стори ѝ се странно колко бързо и категорично заключи, че Джералд Мартин е Чарлз Леметр! Разбра го и го прие. В ума ѝ се мернаха откъслечни фрагменти като елементите от картинна мозайка, които сякаш се опитваха да се наместят.

Платените за къщата пари — нейните пари — само нейните пари, облигациите на приносител, които му беше поверила да пази. Дори сънят ѝ се появи, но този път обяснението изглеждаше съвсем смислено. Дълбоко в себе си, подсъзнателно тя винаги се е бояла от Джералд Мартин и е искала да избяга от него. Душата ѝ се е обръщала за помощ към Дик Уиндифорд. По същата причина тя беше в

състояние да приеме толкова лесно истината, без съмнения и колебания. Аликс трябваше да бъде поредната жертва на Леметр. Вероятно много скоро...

Почти извика, когато си спомни нещо. Сряда, 9 часа вечерта. Килерът с плочките, които толкова лесно се повдигаха! Веднъж, по-рано, той беше заровил една от жертвите си в килер. Било е запланувано за сряда вечер. Но да си го запише предварително, толкова методично... Безумие! Всъщност беше логично. Джералд винаги си записваше ангажиментите си. За него убийството беше делова задача като всяка друга.

Но какво я бе спасило? Какво можеше да я е спасило? Дали се бе смилил в последната минута? Не! В миг прозря отговора — стария Джордж.

Сега разбра неконтролируемия гняв на съпруга си. Той без съмнение се беше подготвил, казвайки на всички, че на следващия ден заминават за Лондон. После Джордж неочаквано дойде на работа, спомена й за Лондон и тя опроверга твърдението. Прекалено рисковано е било да я премахне същата вечер, след като старият Джордж щеше да повтори разговора си с нея. Какво спасения! Ако не бе споменала случайно този простицък факт... Аликс потрепери.

После се вцепени. Чу скърцането на портата. Съпругът й се връщаше.

За момент Аликс остана като вкаменена. След това пристъпи на пръсти до прозореца, поглеждайки навън, скрита зад пердето.

Да, беше съпругът й. Усмиваше се на себе си и си тананикаше някаква мелодия. В ръката си държеше предмет, който накара сърцето на ужасеното момиче почти да спре да бие. Беше чисто нова лопата.

Аликс подскочи от инстинктивно появилата се в главата й мисъл: Трябва да стане тази вечер...

Но все още имаше шанс. Тананикайки си, Джералд заобиколи къщата и отиде отзад.

Без да се поколебае за миг, тя изтича надолу по стълбите и излезе от къщата. Но тъкмо в този миг съпругът й дойде от другата страна на сградата и каза:

— Здравей! Накъде си се затичала така?

Аликс отчаяно се опитваше да изглежда спокойна и да се държи както обикновено. За момента изгуби шансовете си, но ако внимава да

не възбуди подозрението му, по-късно сигурно ще ѝ се отдаде възможност. Може би дори сега...

— Исках да се разходя до края на пътеката и обратно — гласът ѝ беше слаб и прозвуча несигурно в собствените ѝ уши.

— Добре. Ще дойда с теб — заяви Джералд.

— Не, моля те, Джералд. Нервна съм и ме боли глава. По-добре да отида сама.

Той я погледна внимателно. Стори ѝ се, че в погледа му се появи искрица подозрение.

— Какво става с теб, Аликс? Бледа си, трепериш.

Тя положи усилия да се овладее и се усмихна:

— Нищо. Боли ме главата, това е всичко. Разходката ще ми се отрази добре.

— Няма смисъл да казваш, че не ме искаш. Идвам, независимо дали желаш или не — засмя се непринудено Джералд.

Тя не посмя да възразява повече. Ако я заподозре, че знае...

С усилие успя отчасти да си възвърне нормалното поведение. И все пак имаше неприятното чувство, че той я поглежда скрито от време на време, като че не беше съвсем удовлетворен. Чувстваше, че подозренията му не бяха напълно приспани.

Когато се върнаха в къщата, Джералд настоя тя да легне и после донесе някакъв одеколон, за да намаже слепоочията ѝ. Беше както винаги предан съпруг. Аликс се почувства толкова безпомощна, сякаш и ръцете, и краката ѝ бяха заклещени в капан.

Нямаше да я остави нито за миг сама. Отиде заедно с нея в кухнята и ѝ помогна да донесе обикновените студени ястия, които беше вече приготвила. На вечеря едва преглъщаше, но се насили да се храни и дори да изглежда весела и естествена. Сега знаеше, че се бори за живота си. Беше сама с този мъж, на мили разстояние от всякаква помощ, зависеща изцяло от благоволението му. Единствената ѝ възможност беше така да приспи подозренията му, че да я остави сама за няколко минути — достатъчни, за да иде до телефона в антрето и да повика помощ. Сега това беше единственият ѝ шанс.

За миг я озари надежда, спомняйки си как преди се беше отказал от плана си. Какво ще стане ако каже, че Дик Уиндифорд ще дойде да ги види тази вечер?

Думите затрептяха на устните ѝ, но после бързо се отказа от тях. Този човек нямаше да допусне втори път да му се попречи. Зад спокойното му поведение се криеше решителност, въодушевление, което я отвращаваше. Можеше само да ускори престъплението. Щеше да я убие веднага на място и спокойно щеше да позвъни на Дик Уиндифорд и да му каже как внезапно са им съобщили, че се налага да заминат някъде. О! Ако Дик Уиндифорд наистина дойде в къщата тази вечер! Ако Дик...

В ума ѝ внезапно проблесна една идея. Тя изпитателно погледна отстрани към съпруга си, сякаш се страхуваше да не прочете мислите ѝ. С оформянето на плана куражът ѝ се възвърна. Поведението ѝ стана толкова естествено, че се учуди на себе си.

Направи кафето и го занесе вън на верандата, където често седяха през хубавите вечери. Внезапно Джералд каза:

— Между другото по-късно ще направим тези снимки.

Аликс почувства, че по тялото ѝ премина тръпка, но равнодушно отговори:

— Не можеш ли да се справиш сам? Тази вечер съм доста изморена.

— Няма да ни отнеме много време. И мога да ти обещаая, че след това няма да си изморена — усмихна се той.

Тези думи изглежда го забавляваха. Аликс потрепери. Сега или никога трябва да изпълни плана си.

Изправи се и безгрижно заяви:

— Само ще телефонирам на месаря. Не си прави труда да ставаш.

— На месаря? Толкова късно вечерта?

— Магазинът му, разбира се, е затворен, глупчо. Но той си е вкъщи. А утре е събота и искам да ми донесе малко телешки котлети преди някой друг да ги вземе. Милото старче ще направи всичко за мен.

Бързо влезе в къщата, затваряйки вратата след себе си. Чу Джералд да казва: „Не затваряй вратата“. Бързо намери отговора:

— Така няма да влязат комари. Мразя комарите. Да не се страхуваш, че ще се обяснявам в любов на месаря, глупчо?

Щом влезе, тя грабна слушалката на телефона и даде номера на хотел „Тревълърс Армс“. Веднага я свързаха.

— Господин Уиндифорд там ли е? Мога ли да говоря с него?

Тогава сърцето ѝ заби силно. Вратата се отвори и съпругът ѝ влезе в хола. Тя каза раздразнено:

— Излез Джералд. Мразя някой да слуша, когато говоря по телефона.

Той само се засмя, стовари се върху един стол и я загледа втренчено.

— Наистина ли се обаждаш на месаря?

Аликс се отчая. Планът ѝ пропадна. След минута Дик Уиндифорд щеше да дойде на телефона. Трябва ли да рискува всичко и да извика за помощ?

После, като държеше слушалката и нервно натискаше, и отпускаше малкия бутон, който даваше възможност гласът ти да се чува или не на другия край на линията, в главата ѝ проблесна друга идея. Помисли си: „Ще е трудно. Трябва да внимавам много, да измислям подходящите думи и да не се запъна нито за миг, но вярвам, че бих могла да го направя. Трябва да го направя.“

В този момент чу гласа на Дик Уиндифорд от другия край на линията.

Аликс пое дълбоко въздух. После силно натисна бутона и заговори:

— Госпожа Мартин е. От „Къщата на славеите“. Моля елате (отпусна бутона) утре сутринта с шест хубави телешки котлета (отново натисна бутона). Много е важно (отпусна бутона). Много благодаря, господин Хексуърти. Надявам се, не се сърдите, че ви звъня толкова късно, но тези телешки котлети са наистина (отново натисна бутона) въпрос на живот и смърт (отпусна го). Много добре. Утре сутринта (натисна го) колкото е възможно по-скоро.

Постави слушалката на вилката и извърна лице към съпруга си, дишайки тежко.

— Значи така говориш с месаря си? — попита Джералд.

— Това е женствеността — отвърна тихо Аликс.

Тя едва се сдържаше от вълнение. Не беше заподозрял нищо. Даже и да не беше разбрал, Дик щеше да дойде.

Премина във всекидневната и запали лампата. Джералд я последва.

— Изглеждаш много въодушевена сега — каза той, като я гледаше с любопитство.

— Да. Главоболието ми премина — рече Аликс.

Седна на обичайното си място и се усмихна на съпруга си, когато той се отпусна на своя стол срещу нея. Беше спасена. Беше само осем и двадесет и пет. Дик щеше да дойде преди девет часа.

— Кафето, което ми поднесе, не беше много хубаво. Стори ми се горчиво — оплака се Джералд.

— Нов вид е, взех го за проба. Няма да купувам повече, ако не ти харесва, скъпи.

Аликс взе ръкоделието си и започна да шие. Джералд прочете няколко страници от книгата си. После вдигна очи към часовника и захвърли книгата настрана.

— Осем и половина. Време е да слезем в килера и да започнем работа.

Ръкоделието се изплъзна от пръстите на Аликс.

— О, не още. Нека почакаме до девет часа.

— Не, момичето ми — осем и половина. Това е часът, който определих. Така ще можеш да си легнеш по-рано.

— Бих предпочела да почакаме до девет.

— Знаеш, че когато определя време за нещо, винаги го спазвам. Хайде, Аликс. Няма да чакам нито минута повече.

Аликс погледна нагоре към него и въпреки усилията, които полагаше, почувства, че я залива вълна от ужас. Маската беше свалена. Ръцете на Джералд трепереха, очите му блестяха възбудено, непрекъснато прокарваше език по сухите си устни. Той вече не се опитваше да скрие вълнението си.

„Вярно е, не може да чака, като луд е“ — помисли си Аликс.

Той дойде до нея и грубо я изправи на крака, хващайки рамото ѝ.

— Хайде, момичето ми, или ще те занеса до там.

Тонът му беше весел, но се чувстваше неприкрита ярост, която я отблъскваше. С върховни усилия тя се изтръгна и треперейки, се долепи до стената. Беше безсилна. Не можеше да се измъкне, нищо не можеше да направи, а той идваше към нея.

— Сега, Аликс...

— Не! Не... — извика тя и протегна безсилно ръце, за да го отблъсне. — Джералд, спри! Трябва да ти кажа нещо, да ти призная

нещо.

Той наистина спря и с любопитство попита:

— Да признаеш?

— Да, да призная. — Беше използвала думите случайно, но продължи отчаяно, опитвайки се да задържи вниманието му.

На лицето му се изписа презрение:

— Бивш любовник, предполагам — рече с насмешка той.

— Не. Нещо друго. Би го нарекъл... предполагам, би го нарекъл престъпление — каза Аликс.

И изведнъж разбра, че беше докоснала вярната струна. Отново привлече вниманието му. Прикова го. Това ѝ даде възможност да дойде на себе си. Отново се почувства господарка на положението и тихо каза:

— По-добре седни.

Самата тя прекоси стаята и седна на стария си стол. Дори се наведе и взе ръкоделието си. Но зад привидното си спокойствие тя мислеше и съчиняваше трескаво. Историята, която се готвеше да измисли, трябваше да поддържа интереса му, докато дойде помощ.

— Казах ти — започна бавно тя, — че в продължение на петнадесет години работих като стенограф. Това не е съвсем вярно. Имаше две прекъсвания. Първото стана, когато бях на двадесет и две. Срегнах един човек, възрастен човек с малко състояние. Влюби се в мен и ми поиска ръката. Приех. Оженихме се. — Тя спря за малко. — Убедих го да застрахова живота си в моя полза.

Забеляза, че по лицето на съпруга ѝ се изписва любопитство и с повече увереност продължи:

— По време на войната работих известно време в диспансер. Там боравех с всякакъв вид рядко използвани медикаменти и отрови. — Замислено замълча. Сега, без съмнение, напълно бе приковала вниманието му. Убиецът не може да не се интересува от убийства. Тя заложи на това и успя. Погледна скришом към часовника. Беше девет без двадесет и пет. — Има една отрова, бял прах. Щипка от нея означава смърт. Вероятно знаеш нещо за отровите?

Зададе въпроса с известно вълнение. Ако той знаеше, трябваше да бъде внимателна.

— Не. Знам много малко за тях — каза Джералд.

Тя си пое дъх с облекчение.

— Чувал си сигурно за хиосцианин? Това е медикамент, който действа като отрова, но е съвсем невъзможно да бъде открит. Всеки лекар би издал акт за сърдечен удар. Откраднах малко от него и го задържах у себе си. — Тя направи пауза, събирайки сили.

— Продължавай — подкани я Джералд.

— Не. Страх ме е. Не мога да ти кажа. Друг път.

— Сега. Искам да чуя — рече нетърпеливо той.

— Бяхме женени от месец. Бях много добра към възрастния си съпруг, много мила и всеотдайна. Той ме хвалеше на всички съседни. Всички знаеха колко предана съпруга съм. Всяка вечер правех кафето сама. Веднъж, когато бяхме само двамата, сложих една щипка от смъртоносния алкалоид в чашата му...

Аликс замълча и внимателно вдяна нов конец в иглата си. Тя, която не беше играла театър никога в живота си, в момента съперничеше на най-добрата актриса в света. Бе се вживяла в ролята на хладнокръвна отровителка.

— Бях много спокойна. Седях и го наблюдавах. По едно време се задъха леко и помоли да отворя прозореца. Направих го. После каза, че не може да мръдне от стола си. Тогава умря.

Тя спря и се усмихна. Беше девет без петнадесет. Със сигурност ще дойдат скоро. Джералд попита:

— Каква беше сумата от застраховката?

— Около две хиляди лири. Спекулирах с тях и ги изгубих. Започнах отново чиновническа работа. Но нямах никакво намерение да работя дълго. После срещнах друг мъж. Когато започнах отново работа, си върнах моминското име. Той не знаеше, че преди съм била омъжена. Беше по-млад, доста хубав и състоятелен. Оженихме се скромно в Съсекс. Не желаше да застрахова живота си, но, разбира се, направи завещание в моя полза. Обичаше сама да му правя кафето, точно като и първия ми съпруг.

Аликс се усмихна замислено и простишко добави:

— Правя много хубаво кафе.

После продължи:

— Имах някои приятели в селото, където живеехме. Много им беше мъчно за мен, когато една вечер моят съпруг почина внезапно от сърдечна недостатъчност. Лекарят не ми хареса много. Не мисля, че ме подозираше, но наистина беше много изненадан от неочакваната смърт

на съпруга ми. Не знам защо се върнах отново в офиса. По навик, предполагам. Вторият ми съпруг ми остави около четири хиляди лири. Този път не спекулирах с тях. Инвестирах ги. После, виждаш ли...

Но съпругът ѝ я прекъсна. Лицето на Джералд Мартин се бе зачервило и той почти задушавайки се, я посочи с треперещия си показалец.

— Кафето... Боже! Кафето!

Тя се вторачи в него.

— Сега разбирам защо беше горчиво. По дяволите! Ти отново си започнала своите трикове.

Ръцете му се вкопчиха в облегалката на стола. Беше готов да скочи към нея.

— Отровила си ме.

Аликс се беше отдалечила към камината. Ужасена, тя понечи да отрече, но после спря. В следващия миг той щеше да се хвърли върху нея. Тя събра всичките си сили. Спокойно и властно срещна погледа му и каза:

— Да. Отрових те. Отровата вече действа. Сега не можеш да мръднеш от стола си, не можеш да мръднеш...

Ако можеше да го задържи там поне за няколко минути...

А! Какво беше това? Шум от стъпки по пътя. Скърцане на портата. После стъпки по пътеката отвън. Външната врата се отваря.

— Не можеш да мръднеш — повтори тя.

После се промъкна покрай него и бързо избяга от стаята, припадайки в ръцете на Дик Уиндифорд.

— Боже мой, Аликс! — извика той.

После се обърна към мъжа — висока, стройна фигура в полицейска униформа, който беше с него.

— Идете да видите какво става в онази стая.

Той постави Аликс внимателно на една кушетка, надвеси се над нея и промърмори:

— Малкото ми момиче. Бедното ми малко момиче. Какво са ти направили?

Клепачите ѝ помръднаха и устните промълвиха само името му.

Дик се върна към действителността, когато полицаят го докосна по рамото.

— В стаята няма нищо, господине, освен един мъж, който седи на стол. Изглежда така, сякаш е бил много изплашен от нещо и...

— Да?

— Ами, господине, той е мъртъв.

Стреснаха се, когато чуха гласа на Аликс. Говореше като насън, с все още затворени очи:

— И тогава — каза тя, сякаш цитираше нещо — умря...

[1] Герой от детска приказка, в която един мъж убива една след друга съпругите си. — Б.пр. ↑

МОМИЧЕТО ВЪВ ВЛАКА

— Това е то! — отбеляза печално Джордж Роуланд, поглеждайки нагоре към опушената импозантна фасада на сградата, от която току-що беше излязъл.

Можеше да се каже, че тя олицетворяваше много точно силата на Парите. Парите, в лицето на Уилям Роуланд, чичо на гореспоменатия Джордж, току-що бяха казали категорично думата си. В рамките само на десет минути Джордж се превърна от „зеницата на окото“ на чичо си, наследник на неговото богатство и млад мъж с обещаваща бизнес-кариера, в член на голямата армия на безработни.

„И както съм с тези дрехи, няма да ми дадат даже милостиня — помисли си мрачно господин Роуланд, — а що се отнася до писане на поеми, които се разнасят от врата на врата и се продават за по две пенита (или «колкото дадете, госпожо»), за това просто нямам акъл“.

Наистина Джордж бе олицетворение на истинския триумф на шиваческото изкуство. Той беше изискано и красиво облечен. Соломоновите представи за простите и естествени неща бяха далеч от Джордж. Но човек не може да живее само с дрехи — освен ако не е получил солидно обучение в това изкуство — и господин Роуланд отлично знаеше този факт.

„И всичко заради онова скапано шоу снощи“ — помисли си тъжно той.

Скапаното шоу снощи беше един бал в Ковънт Гардън. Господин Роуланд се бе върнал от там в доста късен, или по-скоро ранен час, фактически не можеше да се каже, че изобщо си спомня кога се е върнал. Роджърс, икономът на чичо му, беше услужлив човек и несъмнено можеше да му даде повече подробности по въпроса. Цепещата го глава, чашата силен чай и пристигането в офиса в дванадесет без пет, вместо в девет и половина, ето кое предизвика катастрофата. Господин Роуланд-старши, който в продължение на двадесет и четири години беше прощавал и плащал, както подобава на тактичен роднина, внезапно се бе отказал от тази практика и се показа

в съвсем нова светлина. Нелогичността в отговорите на Джордж (главата на младия човек все още го стягаше и отпускаше, сякаш бе в някакъв средновековен механизъм за инквизиция) още повече го ядоса. Уилям Роуланд беше преди всичко лаконичен. Той отдели малко време на племенника си, като каза няколко кратки, стегнати думи и после продължи изучаването на някакви петролни полета в Перу, което беше прекъснал.

Джордж Роуланд си изтръска обувките, за да махне прахта от офиса на чичо си и пристъпи навън по улиците на Лондон. Джордж беше практичен човек. Помисли си, че един добър обяд е важно условие да се обмисли положението. Получи го. После се върна обратно в семейния замък. Роджърс отвори вратата. Той беше добре обучен и на лицето му не се появи никакво учудване, че вижда Джордж по това необичайно време.

— Добър ден, Роджърс. Моля те, опаковай ми нещата. Напускам къщата.

— Да, господине. Само за кратко ли заминавате, сър?

— Завинаги, Роджърс. След обяд заминавам за колониите.

— Наистина ли, сър?

— Да. Искам да кажа, ако има подходящ кораб. Знаеш ли нещо за корабите, Роджърс?

— Коя колония мислите да посетите, сър?

— Не съм решил. Всяка от тях ще свърши работа. Да кажем Австралия. Какво мислиш за тази идея, Роджърс?

Роджърс дискретно се изкашля.

— Ами, сър, със сигурност съм чувал да казват, че там има място за всеки, който наистина иска да работи.

Господин Роуланд се взря в него с интерес и възхищение.

— Много добре казано, Роджърс. Точно както сам мислех. Няма да отида в Австралия, във всеки случай, не днес. Донеси ми Железопътния справочник, моля те. Ще изберем нещо по-близо.

Роджърс го донесе. Джордж го отвори на случайно място и бързо запрелиства страниците.

— Пърт. Прекалено е далече. Пътни Бридж — много близо. Рамсгейт? Мисля, че не. Рейгейт също не ме впечатлява. А, чудно нещо! Има едно място, което се нарича Роуландс Касъл. Чувал ли си за него, Роджърс?

— Мисля, сър, че за там се тръгва от гара Ватерло.

— Какъв изключителен човек си, Роджърс. Всичко знаеш. Добре, добре, Роуландс Касъл! Чудя се що за място е.

— Бих казал, че не е нещо особено, сър.

— Толкова по-добре. Ще има по-малка конкуренция. В тези тихи малки провинциални селца е останало много от старата феодална атмосфера. Последният от истинските Роуланд трябва да бъде посрещнат веднага с одобрение. Няма да се учудя, ако след една седмица ме изберат за кмет.

Шумно затвори справочника.

— Жребият е хвърлен. Моля те, Роджърс, пригответи ми един малък куфар. Поздрави готвачката и я попитай дали ще ми даде назаем котака. Нали знаеш, Дик Уитингтън. Когато си решил да ставаш кмет, котката е много важна.

— Съжалявам, сър, но в момента не можете да получите котака.

— Как така?

— Осемчленно семейство. Появи се тази сутрин.

— Не може да бъде. Мислех, че името му е Питър.

— Така е, сър, всички бяхме много изненадани.

— Ето един случай на проявена небрежност при даване на име, объркване на пола, нали? Добре, добре, ще трябва да тръгна без котка. Опаковай нещата веднага, моля те.

— Добре, сър.

Роджърс се поколеба, после пристъпи малко по-напред в стаята.

— Извинете, че си го позволявам, но ако бях на ваше място, нямаше да обръщам много внимание на нещо, което господин Роуланд е казал тази сутрин. Снощи той беше на една от онези вечери в града и...

— Не казвай нищо повече. Разбирам — рече Джордж.

— И тъй като има подагра...

— Знам, знам. Вечерта е била доста напрегната за теб, Роджърс, с нас двамата, нали? Но аз реших да се проявя в Роуландс Касъл, люлката на моя исторически род. Тези думи са подходящи за реч, нали? Една телеграма до мен там, или дискретна обява в сутрешните вестници веднага ще ме върне обратно, ако се готви телешко фрикасе. А сега към Ватерло! Както е казал Уелингтън в навечерието на историческата битка.

Този следобед гара Ватерло не изглеждаше много приветлива и не беше в най-добрия си вид. Господин Роуланд откри един влак, който щеше да го отведе там, където отиваше. Не беше луксозен, а съвсем обикновен, от онези, с които никой не умира от желание да пътува. Господин Роуланд си запази едно купе първа класа в предната част. Над столицата колебливо се стелеше мъгла, като ту се спускаше, ту се вдигаше. Перонът беше пуст и само астматичното дишане на локомотива нарушаваше тишината.

А след това събитията изведнъж се развиха с шеметна бързина.

Първо се появи едно момиче. Със силно дръпване отвори вратата и се втурна вътре, изваждайки господин Роуланд от нещо много приличащо на дрямка, като при това възкликна:

— О, скрийте ме! О, моля ви, скрийте ме!

Джордж беше човек главно на делата, който не се замисля за причините и е на принципа „Направи и умри“. В купе на влак има само едно място, където човек може да се скрие — под седалката. За седем секунди момичето беше настанено там и куфарът на Джордж, небрежно изправен, го прикриваше. Тъкмо навреме. На прозореца на купето се появи разярено лице.

— Племенницата ми! Тя е тук. Искam племенницата си.

Джордж, леко задъхан, седеше облегал в ъгъла, задълбочен в спортната колона на изданието от тринадесет и тридесет на вечерния вестник. Той го остави настрана с жест на човек, когото изваждат от дълбок унес.

— Моля, господине? — попита учтиво.

— Племенницата ми... какво сте направили с нея?

Ръководейки се от правилото, че нападението е най-добрата защита, Джордж се спусна в атака:

— Какво по дяволите искате да кажете? — извика, имитирайки много точно поведението на чичо си.

Човекът замълча за малко, слисан от този внезапен изблик.

Беше дебел, все още малко задъхан, сякаш бе тичал известно време. Косата му беше подстригана en brosse^[1] и имаше мустаци тип Хохенцолерн. Акцентът му беше определено гърлен и вдървената му поза показваше, че се чувства по-добре в униформа, отколкото без нея. Джордж се отнасяше към чужденците с истинско британско

предубеждение и имаше особена антипатия към онези, които приличаха на германци.

— Какво по дяволите искате да кажете, господине? — повтори сърдито той.

— Влезе тук — избоботи другият. — Видях я. Какво сте направили с нея?

Джордж хвърли вестника настрани, провря глава и рамене през прозореца и викна:

— Ето какво било! Шантаж. Но опитвате да го прилагате не на когото трябва. Прочетох всичко за вас тази сутрин в „Дейли Мейл“. Ей стража, стража!

Привлечен от кавгата, въпросният служител забързано се приближи. С авторитет, който по-низшите класи толкова обожават, господин Роуланд каза:

— Стража. Този човек ме нервира. Ако трябва, ще предявя срещу него обвинение за шантаж. Претендира, че тук съм скрил племенницата му. Има цяла банда чужденци, които се занимават с това. Тези неща трябва да се пресекат. Отведете го, моля. Ето визитката ми, ако ви е нужна.

Стражарят премести поглед от единия към другия. Бързо взе решение. Беше се научил да презира чужденците и да уважава, и да се възхищава на добре облечени господа, пътуващи в първа класа.

Постави ръка на рамото на досадника и рече:

— Хайде, стига.

В тази кризисна ситуация познанията на чужденеца по английски му изневериха и той страстно се впусна в изричане на псувни на родния си език.

— Достатъчно. Стойте настрана, ако обичате. Влакът тръгва — каза стражарят.

Размахаха се флагчета и се чува свирки. Разклащайки се неохотно, влакът потегли от гарата.

Джордж остана на мястото си и наблюдаваше, докато се отдалечиха от перона. После вмъкна вътре глава, вдигна куфара и го постави на багажника.

— Всичко е наред. Може да излезете — каза успокоително той.

Момичето изпълзя и задъхано рече:

— О, как да ви се отблагодаря!

— Няма нищо. За мен беше удоволствие, уверявам ви — отвърна равнодушно Джордж.

Усмихна ѝ се успокоително. На лицето ѝ беше изписано леко учудване. Изглеждаше, като че ѝ липсваше нещо, с което беше свикнала. В този момент се видя в тясното огледало насреща и прочувствено въздъхна.

Дали чистачките почистват всеки ден под седалките в купетата е съмнително. Съдейки по вида ѝ, сигурно не го правеха, а прахта като че ли се чувстваше там подобно на птичка в гнездото си. Джордж нямаше време да види как изглежда момичето, толкова ненадейно беше нейното идване и толкова кратко времето преди тя да се скрие. Със сигурност обаче младата жена, която изчезна под седалката, беше спретната и добре облечена. Сега малката ѝ червена шапчица беше смачкана и изгубила формата си, а лицето ѝ беше набраздено от дълги мръсни ивици.

— О! — възкликна момичето.

Потърси чантата си. Джордж, с тактичността на истински джентълмен, се загледа навън през прозореца и се възхити на глас на лондонските улици на юг от Темза.

— Как да ви се отблагодаря? — повтори момичето.

Приемайки това за знак, че разговорът вече може да бъде подновен, Джордж премести погледа си и отново учтиво отклони темата, но този път със значително повече топлина в гласа си.

Момичето беше наистина красиво! „Никога по-рано — помисли си Джордж, — не съм срещал толкова красиво момиче.“ Любезността в поведението му стана още по-изразена.

— Мисля, че беше наистина чудесно от ваша страна — каза ентусиазирано момичето.

— Нищо особено. Най-лесното нещо на света. За мен беше удоволствие — смънка Джордж.

— Чудесно — повтори тя, наблягайки на думата.

Без съмнение е приятно, когато най-красивото момиче, което си виждал, се вира в очите ти и ти казва колко си чудесен. Джордж изпита възможно най-голямото удоволствие.

После настъпи доста тягостна тишина. Изглежда момичето се досети, че може би от нея се очаква някакво обяснение. Изчерви се малко.

— Неловкото във всичкото това, боя се, е че не мога да обясня — каза нервно тя.

Погледна го с предизвикваща съжаление несигурност.

— Не можете да обясните?

— Не.

— Колко прекрасно! — каза с ентузиазъм господин Роуналд.

— Моля?

— Казах: колко прекрасно. Точно както в онези книги, които те държат буден цяла нощ. В първата глава героинята винаги казва: „Не мога да обясня“. Обяснението е в последната глава и, разбира се, никога няма сериозна причина, поради която тя не е могла да го направи в началото, освен, че това ще развали разказа. Не мога да ви опиша колко съм доволен, че съм замесен в истинска загадка. Не знаех, че има такива неща. Надявам се, че има нещо общо със секретни документи с огромно значение и с Балкан-експрес. Душата си давам за Балкан-експрес.

Момичето го загледа подозрително и втренчено с широко отворените си очи.

— Какво ви кара да споменавате Балкан-експрес? — попита рязко тя.

— Надявам се, че не бях недискретен. Вероятно чичо ви е пътувал с него — побърза да вметне Джордж.

— Чичо ми... — спря за миг и отново продължи: — Чичо ми...

— Точно така. И аз самият имам чичо. Никой не трябва да е отговорен за чичо си. Дребни случки в живота, така гледам аз на това — каза със симпатия Джордж.

Внезапно момичето започна да се смее. Когато пак заговори, Джордж долови лекия чужд акцент в гласа ѝ. Отначало я бе взел за англичанка.

— Колко ободряващ и необикновен човек сте, господин...

— Роуланд. За приятелите си — Джордж.

— Казвам се Елизабет... — смути се тя.

— Харесва ми името Елизабет. Надявам се, че не ви наричат Беси, или по друг подобен ужасен начин? — попита Джордж, за да преодолее моментното ѝ смущение.

Тя поклати глава.

— Е, сега — продължи Джордж, — след като се запознахме, по-добре да се заловим за работа. Ако се изправите, Елизабет, ще изчистя палтото ви на гърба.

Тя стана послушно и Джордж изпълни обещаното.

— Благодаря, господин Роуланд.

— Джордж. За приятелите си — Джордж, не забравяйте. А след като вие влетяхте в хубавото ми купе, мушнахте се под седалката и ме принудихте да говоря лъжи на чичо ви, не можете да откажете да бъдем приятели, нали?

— Благодаря, Джордж.

— Така.

— Сега добре ли изглеждате? — попита Елизабет, опитвайки се да погледне през лявото си рамо.

— Вие изглеждате... О! Изглеждате... изглеждате чудесно — измънка Джордж, след като успя да се овладее.

— Виждате ли, всичко стана толкова неочаквано — обясни момичето.

— Сигурно е било така.

— Той ни видя в таксито и после на гарата аз просто се мушнах тук, знаейки, че е близо зад мен. Между другото накъде отива този влак?

— Към Роуландс Касъл — отговори Джордж.

Момичето изглеждаше объркано.

— Роуландс Касъл?

— Не директно, разбира се. Бавничко и след многобройни спирания. Но тайно се надявам да стигна там преди полунощ. Старата югозападна линия беше много надеждна, бавна, но сигурна, а вярвам, че и Южната железница е със същите добри традиции.

— Не съм сигурна, че искам да отида в Роуландс Касъл — каза колебливо Елизабет.

— Обиждате ме. Мястото е очарователно.

— Бил ли сте някога там?

— Не. Но има много други места, където можете да отидете, ако Роуландс Касъл не ви допада. Например Уокинг, Уейбридж или Уимбълдън. Влакът сигурно ще спре на някое от тях.

— Разбирам. Да, мога да сляза някъде и да взема автомобил обратно до Лондон. Мисля, че това е най-доброто решение — каза

момичето.

Още докато говореше, влакът намали скоростта. Господин Роуланд се загледа в нея с умоляващ поглед.

— Ако мога да направя нещо...

— Не наистина. Вече направихте много.

Настъпи тишина, после момичето внезапно я прекъсна:

— Аз... аз бих искала да можех да обясня. Аз...

— За Бога, не правете това! Ще развали всичко. Но все пак няма ли нещо, което бих могъл да направя? Да занеса секретните документи до Виена или нещо подобно? Винаги има секретни документи. Моля ви, дайте ми шанс.

Влакът беше спрял.

Елизабет бързо скочи въвн на перона. Обърна се и му заговори през прозореца.

— Сериозно ли? Наистина ли бихте направили нещо за нас... за мен?

— Бих направил всичко за вас, Елизабет.

— Дори ако не мога да обясня защо?

— По дяволите причините!

— Дори ако е опасно?

— Колкото по-опасно, толкова по-добре.

Тя се поколеба за миг, после изглежда реши.

— Наведете се през прозореца. Погледнете надолу по перона, но така, сякаш не се заглеждате специално.

Господин Роуланд положи усилия да се съобрази с тази трудна препоръка.

— Виждате ли мъжа, с малка тъмна брадичка и леко палто, който се качва? Проследете го, вижте какво ще прави и къде ще ходи.

— Това ли е всичко? Аз какво... — попита господин Роуланд.

Тя го прекъсна:

— Ще ви бъдат изпратени допълнителни инструкции. Наблюдавайте го и пазете това. — Тя пхна малък запечатан пакет в ръката му. — Пазете го с цената на живота си. Това е ключът към всичко.

Влакът потегли. Господин Роуланд остана загледан навън през прозореца, като наблюдаваше високата грациозна фигура на Елизабет,

която си проправяше път по перона. В ръката си той стискаше малкия запечатан плик.

Останалата част от пътуването му беше монотонна и безметежна. Влакът беше пътнически. Спираше на всяка керемидка. На всяка гара Джордж подаваше глава от прозореца, за да провери дали не слиза обектът, който следеше. Понякога се разхождаше напред-назад по перона, когато престоят се очертаваше да бъде дълъг, за да се увери, че мъжът все още е тук.

Крайния пункт по направлението на влака беше Портсмут. Тъкмо там слезе чернобрадият пътник.

Той се запъти към малък, второкласен хотел, където си нае стая. Същото направи и господин Роуланд. Двете стаи бяха в един коридор, през две врати една от друга. Това, според Джордж, беше задоволително. Той беше пълен дилетант в изкуството на преследването, но много искаше да се представи добре и да оправдае доверието на Елизабет.

На вечеря настаниха Джордж на маса в близост до тази на браданият господин, когото следеше. Салонът не беше пълен и повечето от вечерящите Джордж охарактеризира като търговски пътници: тихи, порядъчни мъже, които приемаха храната си с апетит. Само един човек привлече повече вниманието му — дребен мъж, с червеникаво-кестенява коса и мустаци, с дрехи, по които можеше да се предположи, че се занимава с коне. Той също изглежда проявяваше интерес към Джордж и предложи да пийнат и да поиграят билиард след вечеря. Но Джордж току-що беше зърнал чернобрадия да си слага шапката и палтото и учтиво отказа.

Скоро беше вън на улицата, впускайки се отново в трудното изкуство на следенето. То беше дълго и изтощително и в края на краищата изглежда не доведе до нищо. След криволичене по улиците на Портсмут в продължение на четири мили мъжът се върна в хотела. Джордж вървеше плътно по петите му. Обзе го слабо съмнение. Беше ли възможно този човек да е забелязал присъствието му? Както стоеше във фойето и размишляваше по въпроса, външната врата се отвори и влезе дребният рижав мъж. Очевидно той също беше ходил на разходка.

Изведнъж Джордж дочу, че красивата девойка от рецепцията се обръща към него.

— Господин Роуланд, нали? Двама господа питаха за вас и искат да ви видят. Двама чужденци. Те са в малката стая в края на коридора.

Малко учуден, Джордж потърси въпросната стая. Двамата мъже, които седяха там, се изправиха и сковано се поклониха.

— Господин Роуланд? Не се съмнявам, господине, че се досещате кои сме.

Втораеният поглед на Джордж се местеше от единия на другия. Говореше по-възрастният от двамата, белокос важен господин, на отличен английски. Другият беше висок, пъпчив млад мъж, с бледо тевтонско лице, което бе станало още по-грозно от силното смръщване.

Малко успокоен, че сред неговите посетители не беше възрастният господин, който бе срещнал на Ватерло, най-учтиво Джордж започна:

— Моля седнете, господа. Радвам се да се запознаем. Какво ще кажете за едно питие?

Възрастният господин вдигна ръка в знак на несъгласие.

— Благодаря, лорд Роуланд, не желаем. Имаме само няколко минути — колкото да отговорите на един въпрос.

— Много мило от ваша страна да ме произведете в лорд. Жалко, че не искате да пийнете нещо. И какъв е този важен въпрос? — попита Джордж.

— Лорд Роуланд, вие напуснахте Лондон в компанията на една дама. Тук пристигнахте сам. Къде е дамата?

Джордж се изправи на крака.

— Не разбирам въпроса — каза студено той, подражавайки колкото може повече на герой от някой роман. — Имам честта да ви кажа довиждане, господа.

— Но вие разбирате. Разбирате прекрасно — извика внезапно по-младият мъж. — Какво направихте с Алекса?

Другият промълви:

— Спокойно, сър. Моля ви да запазите спокойствие.

— Мога да ви уверя, че не познавам жена с това име. Станала е някаква грешка — каза Джордж.

По-възрастният го наблюдаваше внимателно.

— Не може да бъде. Позволих си да прегледам регистъра на хотела. Вие сте се записали като Джордж Роуланд от Роуландс Касъл — изрече сухо господинът.

Това принуди Джордж да се изчерви.

— Малка шега от моя страна — обясни без ентусиазъм той.

— Плитка хитрина. Хайде, нека не говорим със заобикалки. Къде е Нейно Величество?

— Ако имате предвид Елизабет...

Младият мъж се хвърли отново напред, като гневно изрева:

— Безочлив нахалник! Да говориш така за нея.

Другият каза бавно:

— Имам предвид, както много добре знаете, Великата херцогиня на Катония, Анастасия София Александра Мария Елена Олга Елизабет.

— О! — възкликна безпомощно господин Роуланд.

Опита се да си припомни всичко, което е знаел някога за Катония. Доколкото си спомняше, това беше малко царство на Балканите и като че ли се споменаващо нещо за революция, станала там. С усилие се окопоти и весело каза:

— Очевидно имаме предвид една и съща личност, само че аз я наричам Елизабет.

— Искам удовлетворение за това. Ще се бием — изръмжа помладият.

— Да се бием?

— Дуел.

— Никога не участвам в дуели — заяви твърдо господин Роуланд.

— Защо не? — попита с неприятен тон другият.

— Прекалено много се боя да не се нараня.

— Аха! Така ли? Тогава поне ще ви издърпам носа.

Младият гневно се приближи. Трудно беше да се види какво точно стана, но той внезапно описа полукръг във въздуха и се строполи шумно на земята. Изправи се зашеметен. Господин Роуланд приятно се усмихна и отбеляза:

— Както казах, винаги се боя да не се нараня. Поради това си помислих, че е добре да науча жиу-жицу.

Последва пауза. Двамата чужденци гледаха със съмнение този млад, любезен господин. Сякаш изведнъж разбраха, че зад приятното безгрижие в поведението му се таят някои опасни качества. Помладият беше пребледнял от ярост.

— Ще се разкайвате за това — изсъска той.

По-възрастният запази достойнство и рече:

— Това ли е последната ви дума, лорд Роуланд? Отказвате да ни кажете къде е Нейно Височество?

— Аз самият не знам.

— Едва ли можете да очаквате да ви повярвам.

— Опасявам се, че сте недоверчив по природа, господине.

Другият просто поклати глава и когато двамата си тръгнаха, промърмори:

— Това не е краят. Ще си говорим пак.

Джордж прокара ръка по челото си. Събитията се развиваха с шеметна бързина. Очевидно беше замесен в първокласен европейски скандал.

— Това може да означава дори нова война — каза си с трепет Джордж, докато обикаляше наоколо, за да види къде беше човекът с черната брада.

За голямо свое успокоение го откри да седи в ъгъла на салона за търговски пътници. Джордж седна в друг ъгъл. След около три минути чернобрадият се изправи и отиде да спи. Джордж тръгна след него, видя го да влиза в стаята си и да затваря вратата. Въздъхна облекчено и промълви:

— Необходима ми е почивка. Много ми е необходима.

Тогава му мина ужасна мисъл. Ами ако чернобрадият беше забелязал, че го следи? Ако през нощта се измъкне, докато Джордж спи със съня на праведните? След няколко минути размисъл господин Роуланд намери начин да се справи с трудното положение. Разплете един от чорапите си, докато се получи достатъчно дълга нишка, която беше почти невидима. После се прокрадна тихо навън от стаята си и залепи с лепенка единия ѝ край на вратата на непознатия и я прекара до собствената си стая. На другия ѝ край окачи малко сребърно звънче — спомен от забавленията през миналата нощ. Огледа направеното с голямо задоволство. Ако чернобрадият се опиташе да напусне стаята си, Джордж щеше незабавно да бъде предупреден от звъна на звънчето.

След като този проблем беше разрешен, Джордж си легна без да губи време. Малкия пакет постави грижливо под възглавницата си. След като стори това, изпадна в моментен унес. Мислите му биха

могли да бъдат предадени така: „Анастасия София Мария Александра Олга Елизабет. По дяволите, пропуснах едно. Сега се чудя...”

Не беше в състояние да заспи веднага, тъй като го тормозеше неспособността му да разбере същността на нещата. За какво беше всичко това? Каква бе връзката между бягащата Велика херцогиня, запечатания пакет и чернобрадия? От какво бягаше Великата херцогиня? Дали чужденците знаеха, че запечатания пакет е у него? Какво можеше да съдържа той?

Размишлявайки по тези въпроси и раздразнен от мисълта, че не се е приближил до разрешаването им, господин Роуланд заспа.

Събуди се от лекия звън на звънчето. Не беше от хората, които със събуждането си веднага са готови за дела. Трябваше му точно минута и половина, за да осъзнае какво става. Тогава скочи, обу някакви пантофи и отваряйки изключително внимателно вратата, се промъкна навън. Лекото движение на сянка в далечния край на коридора го ориентира за посоката, в която беше тръгнал този, когото следеше. Движейки се колкото е възможно по-тихо, господин Роуланд тръгна натам. Пристигна точно навреме, за да види как чернобрадият се скри в една баня. Това беше странно, особено като се има предвид, че баня имаше точно срещу неговата стая. Приближавайки се плътно до вратата, която беше открехната, Джордж надникна през пролуката. Мъжът беше коленичил до ваната и правеше нещо с перваза, точно зад нея. Остана там около пет минути, после стана и Джордж благоразумно се оттегли. На безопасно място, в сянката на собствената си врата, той наблюдаваше как другият се върна в стаята си. Каза си: „Добре. Загадката на банята ще бъде разгадана утре сутринта.“

Легна си и мушна ръка под възглавницата, за да се увери, че скъпоценният пакет е още там. В следващия миг панически тършуваше из спалното бельо. Пакетът го нямаше!

На другата сутрин Джордж, в тъжно смирение, седеше и консумираше яйца с бекон. Не беше оправдал надеждите на Елизабет. Допусна да му отнемат скъпоценния пакет, който му бе поверила, а „загадката на банята“ беше крайно неудовлетворителна. Да, без съмнение, Джордж се беше проявил като глупак.

След закуска отново тръгна нагоре по стълбите. Видя една камериерка да стои в коридора с доста объркано изражение.

— Нещо не е наред ли, мила? — попита вежливо Джордж.

— Господинът тук, сър. Поиска да бъде събуден в осем и половина, а не отговаря и вратата е заключена.

— Нима? — изненада се Джордж.

Той самият почувства бучка в гърлото. Забърза към стаята си. Каквито и планове да си беше правил, те моментално се изпариха от най-неочаквана гледка. Там на тоалетката лежеше малкият пакет, който му бяха откраднали тази нощ!

Джордж го взе и го разгледа. Да, без съмнение, беше същият, но печатите бяха счупени. След минута колебание го разгъна. Ако други бяха видели съдържанието му, нямаше причина да не го види и той. Освен това, беше възможно съдържимото да е извадено.

Когато разгъна хартията, видя малка картонена кутия, подобна на тези, които използват бижутерите. Джордж я отвори. Вътре на памучна подложка лежеше обикновена златна брачна халка.

Извади я и я разгледа. От вътрешната страна нямаше надпис, нито нещо, което да я отличава от която и да е друга халка. Стенейки, Джордж хвана с ръце главата си и промърмори:

— Безумие. Ето какво е. Истинско безумие. Няма никаква логика.

Внезапно си спомни думите на камериерката и в същото време забеляза, че отвън на прозореца има широк перваз. Това не спадаше към геройствата, които би извършил при нормални условия, но любопитството и гневът му бяха толкова разпалени, че не обърна внимание на трудностите. Скочи на перваза. Няколко секунди по-късно надникна през прозореца на стаята на чернобрадия. Прозорецът беше отворен, а стаята — празна. Малко встрани имаше аварийна стълба. Ето как се беше измъкнал следеният господин.

Джордж скочи вътре. Изчезналият мъж беше оставил вещи наоколо. Сред тях можеше да има нещо, което да хвърли светлина по въпросите, които Джордж си задаваше. Започна да търси, като първо провери съдържанието на смачканата войнишка торба.

Някакъв шум го накара да прекрати търсенето. Беше много слаб, но без съмнение идваше от стаята. Погледът на Джордж се насочи към големия гардероб. Той скочи и рязко отвори вратата. В момента, в който го направи, отвътре изскочи мъж. Двамата се затъркаляха по пода, вкопчени един в друг. Не беше посредствен противник. Всички специални техники на Джордж нямаха особен ефект. Накрая те се

пуснаха изтощени и за пръв път Джордж видя кой е неговият противник. Беше niskият мъж с рижавите мустаци.

— Кой по дяволите сте вие? — попита Джордж.

Вместо отговор, другият извади визитка и му я подаде. Джордж я прочете на глас:

— Детектив-инспектор Джералд, Скотланд Ярд.

— Точно така, господине. И ще направите добре, ако ми разкажете всичко, което знаете по въпроса.

— О, така ли? — измънка замислено Джордж. — Знаете ли, инспекторе, мисля, че сте прав. Ще се преместим ли на по-приятно място?

В едно тихо ъгълче на бара Джордж му разказа всичко.

Инспектор Джералд слушаше със симпатия и когато Джордж свърши, отбеляза:

— Съвсем загадъчно, както казвате, господине. Има много, което и аз самият не разбирам, но мога да ви разясня някои неща. Тук съм, за да следя Марденберг (вашия чернобрад приятел). Появата ви и това, че го наблюдавате по такъв начин, събуди подозренията ми. Не можах да преценя каква е ролята ви. Тази нощ се промъкнах в спалнята ви, когато бяхте излезли и задигнах малкия пакет под възглавницата. Когато го отворих и разбрах, че не е онова, което търся, използвах първата възможност да ви го върна.

— Така наистина нещата стават малко по-ясни. Изглежда съвсем съм оплескал работата — рече замислено Джордж.

— Не бих казал, господине. Справихте се необичайно добре за начинаещ. Споменахте, че сте ходили тази сутрин в банята и сте взели онова, което е било скрито зад перваза?

— Да, но то е само едно любовно писмо. По дяволите, нямах намерение да се ровя в личния живот на бедния човечец — промърмори мрачно Джордж.

— Имате ли нещо против да го погледна, господине?

Джордж извади от джоба си прегънато писмо и го подаде на инспектора. Последният го разгърна.

— Така е, господине. Но ми се струва, че ако се съединят с линии и-тата, написани с точки, се получава нещо друго. Дявол да го вземе, господине, това е план на отбранителните укрепления на пристанището на Портсмут.

— Какво?

— Да. От известно време следим този господин. Но той беше прекалено хитър за нас. Има една жена, която върши повечето черна работа.

— Жена? Как се казва? — попита тихо Джордж.

— Наричат я с много имена, господине. Най-често Бети Брайтайз. Тя е изключително красива млада дама.

— Бети... Брайтайз. Благодаря ви, инспекторе — каза Джордж.

— Извинете, господине, но не изглеждате добре.

— Не съм добре. Много съм зле. Фактически смятам, че е най-добре да хвана първия влак обратно за града.

Инспекторът си погледна часовника.

— Опасявам се, че ще е пътнически влак, господине. По-добре изчакайте експреса.

— Няма значение. Никой влак не може да е по-бавен от този, с който пристигнах вчера — отвърна мрачно младежът.

Настанен отново в първокласно купе, Джордж спокойно преглеждаше новините за деня. Внезапно се изправи и се взря в листа пред себе си.

„Вчера в Лондон се състоя романтична сватба. Лорд Роланд Гей, втори син на маркиз Аксминстер, се ожени за Великата херцогиня Анастасия от Катония. Церемонията беше пазена в пълна тайна. След въстанието в Катония Великата херцогиня живее в Париж с чичо си. Запознала се с лорд Роланд по време на службата му като секретар в британското посолство в Катония и връзката им датира от тогава.“

— О! Но...

Господин Роуланд не можеше да измисли нищо достатъчно силно, за да изрази чувствата си. Продължаваше да се взира в празното пространство. Влакът спря на малка гара. Една жена се качи и седна срещу него.

— Добро утро, Джордж — каза мило тя.

— О, небеса! Елизабет! — извика Джордж.

Тя му се усмихна. Беше, ако това е възможно, по-хубава от всякога. Джордж се хвана за главата и възкликна:

— Вижте. За Бога, кажете ми. Вие Великата херцогиня Анастасия ли сте или сте Бети Брайтайз?

Тя се взря в него.

— Нито една от тях. Аз съм Елизабет Гей. Сега мога да ви разкажа всичко. И освен това трябва да ви се извиня. Виждате ли, Роланд (това е брат ми) беше влюбен в Алекса.

— Имате предвид Великата херцогиня?

— Да, така я нарича семейството. Е, както ви казах, Роланд беше влюбен в нея и тя в него. После дойде революцията. Алекса беше в Париж и тъкмо щяха да уредят всичко, когато се появи старият Стюрм, канцлера, който настояваше да отведе Алекса и да я накара насила да се омъжи за принц Карл, неин братовчед, ужасен пъпчив младеж...

— Мисля, че съм го виждал — вметна Джордж.

— Когато тя просто мрази. Възрастният принц Узрик, нейният чичо, ѝ забрани да се среща с Роланд. Затова тя избяга в Англия и аз дойдох в града, за да я посрещна. Изпратихме телеграма на Роланд, който беше в Шотландия. И точно в последната минута, когато отивахме с такси към Отдела за сключване на бракове, с кого мислите се срещнахме лице в лице? В друго такси беше старият принц Узрик. Той, разбира се, ни проследи и не можехме да измислим какво да предприемем, тъй като щеше да направи ужасна сцена. Все пак той ѝ е настойник. После ми дойде брилянтната идея да си разменим ролите. Днес на практика не можеш да видиш нищо от едно момиче, освен върха на носа му. Сложих си червената шапка на Алекса и облякох кафявото ѝ наметало, а тя — моето, което е сиво. После наредихме на таксито да тръгне към Ватерло. Там аз се измъкнах и забързах към гарата. Старият Узрик последва червената шапка, както очаквахме, без да се замисли за другата пътничка, сгушена в таксито. Разбира се, не биваше да вижда лицето ми. И така аз хукнах към купето ви и се оставих на вашата милост.

— Това го знам добре. А продължението на историята? — подкани я Джордж.

— Знам. Точно за това трябва да се извиня. Надявам се да не ми се сърдите много. Виждате ли, толкова силно желаехте това да е истинска загадка, както в книгите, че не можах да устоя на изкушението. На перона избрах един случаен мъж, който изглеждаше доста съмнително и ви казах да го проследите. А след това ви дадох пакета.

— Съдържащ годежен пръстен.

— Да. Двете с Алекса го купихме, тъй като Роланд щеше да пристигне от Шотландия точно преди сватбата. И аз, разбира се, знаех, че докато се върна в Лондон, на тях вече нямаше да им е нужен. Щеше да се наложи да използват фалшива халка или нещо подобно.

— Разбирам. Точно както всички загадки, толкова е просто, когато я разгадаеш! Позволете ми, Елизабет... — рече Джордж и свали ръкавицата от лявата ѝ ръка. Въздъхна облекчено, като видя, че на безименния пръст няма нищо. После отбеляза: — Всичко е наред. В края на краищата халката няма да е излишна.

— О! Но аз не знам нищо за вас — възропта девойката.

— Вече знаете колко съм мил. Между другото, току-що осъзнах, че вие сте лейди Елизабет Гей.

— О, Джордж! Сноб ли сте?

— Въсъщност да. В голяма степен. Най-хубавият ми сън беше този, в който крал Джордж взе половин крона^[2] на заем от мен, за да изкара уикенда. Но аз си мислех за чичо си. Този, който ме изгони. Той е ужасен сноб. Когато разбере, че ще се ожения за вас и че ще имаме титла в семейството, веднага ще ме направи свой партньор!

— О, Джордж! Той много богат ли е?

— Елизабет, вие користолюбива ли сте?

— Много. Обожавам да харча пари. Но си мислех за баща си. Пет дъщери, пълни с хубост и синя кръв. Той просто копнее за богат зет.

— Хъм — изсумтя Джордж. — Ще бъде една от онези сватби, благословени от небето и одобрени на земята. В Роуландс Касъл ли ще живеем? Със съпруга като вас сигурно ще ме направят кмет. О, Елизабет, скъпа! Това вероятно противоречи на правилника на железопътната компания, но аз просто трябва да ви целуна!

[1] късо (фр.) — Б.пр. ↑

[2] Монета от пет шилинга. — Б.пр. ↑

ПЕСНИЧКА ЗА ШЕСТ ПЕНИТА

Сър Едуард Палисър, държавен адвокат, живееше на Куин Анс Клоуз 9. Куин Анс Клоуз е задънена улица в самото сърце на Уестминстър и успява да съхрани спокойната старовремска атмосфера, съвсем различна от шумотевицата на двадесети век. Това чудесно устройваше сър Едуард Палисър. Той беше един от най-изявените адвокати по криминални дела за своето време и сега, след като вече не работеше в съда, се забавляваше, като събираше много богата библиотека по криминология. Освен това беше и автор на книга със спомени за големи престъпници.

Тази вечер сър Едуард седеше пред камината в библиотеката си, пиеше отлично черно кафе и поклащаше глава над един том на Ломброзо. Такива мъдри теории, но толкова старомодни.

Вратата се отвори почти без шум и добре обученият му прислужник се приближи по дебелия, пухкав килим и дискретно промълви:

— Една млада дама иска да ви види, сър.

— Млада дама?

Сър Едуард се изненада. Ето нещо съвършено различно от обичайните събития. После си помисли, че може да е племенницата му Етел, но в такъв случай Армър щеше да му го каже.

— Дамата не каза ли името си? — попита внимателно той.

— Не, господине, но каза, че е съвсем сигурна, че ще пожелаете да я приемете.

— Покани я тук — нареди сър Едуард Палисър. Почувства се приятно заинтригуван.

Висока, тъмнокоса жена на около тридесет години се приближи към сър Едуард с протегната ръка. Лицето ѝ излъчваше уважение. Беше облечена с добре скроени палто и пола в черно и носеше малка черна шапка. Армър се оттегли, като безшумно затвори вратата след себе си.

— Сър Едуард, познавате ме, нали? Аз съм Магдалийн Вон.

— Да, разбира се. — Той стисна с топлота протегнатата ръка.

Сега си я спомни отлично. Пътуването с кораба „Силурик“ от Америка към дома! Онова очарователно дете, защото тогава тя беше почти дете. Спомни си, че я беше любил по дискретен, характерен за възрастните светски мъже начин. Тя бе толкова удивително млада, толкова пламенна, толкова изпълнена с възхищение и уважение, сякаш сътворена тъкмо за да покори сърцето на мъж, приближаващ шестдесетте. Споменът вля допълнителна топлина в ръкостискането му.

— Това е чудесно от ваша страна. Моля седнете.

Посочи ѝ един фотьойл, говорейки гладко и с лекота, като през цялото време се чудеше защо беше дошла. Когато най-последно потокът от банални приказки секна, настъпи тишина.

Ръката ѝ стискаше и отпускаше облегалката на фотьойла. Тя навлажни устните си и внезапно рязко заговори:

— Сър Едуард, искам да ми помогнете.

Беше изненадан и механично промълви:

— Да?

Тя продължи още по-прочувствено:

— Казахте, че ако някога имам нужда от помощ, че ако има нещо, което бихте могли да направите за мен, ще го направите.

Да, беше го казал. Това е от онези неща, които човек казва, особено в момент на раздяла. Спомни си трепета в гласа си, начина, по който беше повдигнал към устните си ръката ѝ!

„Ако някога има нещо, което мога да направя, запомни, наистина...“

Да, човек казва подобни неща... Но много, много рядко се налага да изпълни обещанието си! И със сигурност не след... Колко? Девет или десет години. Той ѝ хвърли бърз поглед. Все още изглеждаше много добре, но бе изгубила онова, на което според него се дължеше чара ѝ — свежата и недокосната младост. Сега имаше, може би, по-интересно лице, както би си помислил един по-млад мъж, но сър Едуард далеч не можеше да почувства прилива на топлина и емоции, които преживя в края на пътуването през Атлантика.

Лицето му придоби характерния за юристите внимателен израз и доста живо каза:

— Разбира се, мила млада госпожо. С удоволствие ще направя всичко, което е по силите ми, въпреки че се съмнявам дали вече мога да бъда много полезен на някого.

Ако той си подготвяше пътя за отстъпление, тя не го забеляза. Беше от хората, които не могат да се концентрират върху две неща едновременно, а единственото, което в момента я вълнуваше, бяха собствените ѝ грижи. Приемаше за неподлежащо на съмнение желанието на сър Едуард да помогне.

— Ужасно сме обезпокоени, сър Едуард.

— Сме? Омъжена ли сте?

— Не, исках да кажа брат ми и аз. О! И Уилям, и Емили също, що се касае до това. Но трябва да обясня. Имам... имам леля, мис Кребтри. Може да сте чели за нея във вестниците. Толкова ужасно! Тя беше убита.

— А! — По лицето на сър Едуард проблесна искрица интерес. — Преди около месец, нали?

Момичето кимна:

— Малко по-малко, три седмици.

— Да, спомням си. Ударена по главата в собствената си къща. Не хванаха извършителя.

Магдалийн Вон отново кимна:

— Не го хванаха. Не вярвам, че някога ще го хванат. Виждате ли, възможно е да няма такъв човек.

— Какво?

— Да, ужасно е. За това вестниците не писаха нищо. Но в полицията мислят така. Знаят, че в онази вечер никой не е идвал в къщата.

— Искате да кажете...?

— Че е един от нас четиримата. Трябва да е. Не знаят кой и ние не знаем... Ние не знаем. Седим там всеки ден, гледаме се подозрително един друг и се чудим. О! Ако само можеше да бъде външен човек, но не виждам как е възможно...

Сър Едуард я погледна внимателно, с нарастващо внимание.

— Искате да кажете, че членовете на семейството са заподозрени?

— Да, точно така. Полицаите не го казаха, разбира се. Бяха много учтиви и мили. Но претърсиха къщата, разпитваха всички нас,

Марта също, отново и отново... И тъй като не знаят кой е, се въздържат да коментират. Толкова се страхувам, толкова много се страхувам...

— Мило дете. Хайде сега, наистина преувеличавате.

— Не. Един от нас четиримата е... би трябвало да е.

— Кои са четиримата, които имате предвид?

Магдалийн се поизправи и заговори по-свързано.

— Двамата с Матю. Леля Лили беше сестра на баба ми. Живеехме с нея, откакто навършихме четиринадесет години (близнаци сме, знаете). Освен нас, Уилям Кребтри, неин племенник, дете на брат й, който живее там със съпругата си Емили.

— Тя ги издържаше?

— Повече или по-малко. Той има малко собствени средства, но не е здрав и трябва да си стои вкъщи. Тих, мечтателен човек е. Сигурна съм, че не би било възможно той да... О! Ужасно е дори да си го помисля!

— Аз все още съвсем не проумявам ситуацията. Вероятно нямате нищо против да изложите фактите, ако това няма прекалено да ви разстрои.

— О, не! Искам да ви разкажа. И всичко е още съвсем ясно в съзнанието ми, напълно ясно. Виждате ли, бяхме пили чай и всеки се бе заел с нещо свое. Аз отидох да шия, Матю — да пише една статия на машина — той се занимава малко с журналистика. Уилям — да поработи над марките си. Емили не слезе за чай. Беше си взела прахче против главоболие и лежеше. И така, всички ние бяхме ангажирани. И когато Марта влезе да сложи вечерята в седем и половина, леля Лили била там — мъртва. Главата й... О! Ужас! Цялата била смазана.

— Оръжието, струва ми се, беше намерено?

— Да. Масивно преспание, което винаги стоеше на масата до вратата. В полицията го провериха за отпечатъци, но такива нямаше. Беше избърсано.

— А първото ви предположение?

— Помислихме, разбира се, че е крадец. Имаше две или три издърпани чекмеджета на бюрото, като че ли крадец беше търсил нещо. Разбира се, помислихме, че е крадец! После дойде полицията и установиха, че е умряла поне преди един час и попитаха Марта кой е идвал в къщата. Марта каза, че никой не е идвал. Всички прозорци

бяха залостени отвътре и изглежда нямаше признаци да са били насилвани. После започнаха да ни задават въпроси...

Тя замълча. Гърдите ѝ се повдигаха. Очите ѝ, изплашени и молещи, потърсиха сигурност в очите на сър Едуард.

— Кой, например, се облагодетелства от смъртта на леля ви?

— Това е просто. Всички сме еднакво облагодетелствани. Тя остави парите си, които да бъдат разделени на равни части между нас четиримата.

— А каква беше стойността на имота ѝ?

— Адвокатът ни каза, че ще възлезе на около осемдесет хиляди лири, след като се плати данък наследство.

Сър Едуард широко отвори очи, леко изненадан.

— Това е доста солидна сума. Предполагам, знаехте на колко възлиза наследството на леля ви?

Магдалийн поклати глава.

— Не. Всички бяхме доста изненадани. Леля Лили беше винаги много внимателна по отношение на парите. Държеше само една прислужничка и винаги говореше много за икономии.

Сър Едуард кимна замислено. Магдалийн леко се наведе напред във фотойла си.

— Ще ми помогнете, нали?

Думите ѝ достигнаха до сър Едуард като неприятен шок точно в момента, когато започваше да проявява интерес към самата случка.

— Мила моя млада госпожо, какво бих могъл да направя? Ако ви е нужен добър юридически съвет, мога да ви дам името...

Тя го прекъсна:

— О! Не желая такова нещо! Искам вие лично да ми помогнете като приятел.

— Много мило от ваша страна, но...

— Искам да дойдете в къщата. Искам да задавате въпроси. Искам сам да видите и да отсъдите.

— Но мила моя млада...

— Спомнете си, вие обещахте. Казахте където и да е, когато и да е, ако имам нужда от помощ...

Погледът ѝ, молещ и въпреки това самоуверен, беше обърнат към неговите очи. Той се почувства засрамен и странно развълнуван. Тази нейна огромна искреност, тази безусловна вяра в едно празно

обещание отпреди десет години като в нещо свещено и обвързващо. Колко мъже са изричали тези винаги еднакви думи, почти клише и колко малко от тях са били молени да направят нещо.

— Сигурен съм, че има много хора, които биха могли да ви дадат по-добър съвет от мен — промълви тихо той.

— Имам много приятели, естествено. — (Забавляваше го наивната самоувереност в тези думи.) — Но, виждате ли, никой от тях не е умен. Не като вас. Вие сте свикнали да разпитвате хората. И с целия си опит вие трябва да знаете.

— Да знам какво?

— Дали са невинни или виновни.

Той се усмихна доста мрачно. Поласка се от мисълта, че общо взето, обикновено е знаел! Въпреки че в много случаи неговото собствено мнение не съвпадало с това на съда.

С нервно движение Магдалийн бутна шапката си назад, огледа стаята и каза:

— Колко тихо е тук. Не зажаднявате ли понякога за малко шум?

Задънената улица! Всички нейни думи, изречени на посоки, неволно засягаха болното му място. Задънена улица!. Да, но винаги е имало изход — пътя, по който си дошъл — пътя назад към света... В него се събуди нещо стремително и младежко. Простосърдечното ѝ доверие зовеше най-добрите страни на характера му, а същността на проблема ѝ апелираше към нещо друго — към криминолога в него. Искаше да види хората, за които говореше тя. Искаше да направи своя собствена преценка.

— Ако наистина сте убедена, че мога да бъда полезен... — промърмори той. — Имайте предвид, че нищо не гарантирам.

Очакваше да я види изпълнена с радост, но тя прие думите му много спокойно.

— Знаех, че ще го направите. Винаги съм ви смятала за истински приятел. Ще дойдете ли с мен сега?

— Не. Мисля, че ще е по-добре, ако ви посетя утре. Ще ми дадете ли името и адреса на адвоката на мис Кребтри? Може би ще реша да му задам няколко въпроса.

Тя го написа и му го подаде. После стана и доста срамежливо каза:

— Аз... аз наистина съм ви много благодарна. Довиждане.

— А вашия адрес?

— Колко глупаво от моя страна. Палатайн Уолк, 18, Челси.

Беше три часа след обяд на следващия ден, когато със стегната, премерена походка сър Едуард Палисър стигна до Палатайн Уолк 18. Междувременно бе открил някои неща. Сутринта беше ходил в Скотланд Ярд при помощник комисаря — негов стар приятел. Разговаря и с адвокатата на покойната мис Кребтри. В резултат на това имаше по-ясна представа за обстоятелствата. По отношение на парите мис Кребтри е била малко особена. Никога не е използвала чекове. Вместо това е имала навика да пише на адвокатата си с молба да ѝ пригответи определена сума в банкноти от по пет лири. Почти винаги една и съща сума. По триста лири, четири пъти в годината. Сама е идвала да ги вземе с фийтон, който смятала за единственото безопасно средство за придвижване. Иначе никога не напускала къщата.

Сър Едуард научи, че в Скотланд Ярд паричния въпрос е разследван много внимателно. Почти било настъпило времето за следващата сума. Вероятно предишните триста са били изхарчени или почти изхарчени. Но точно това било трудно да се установи със сигурност. При проверката на домакинските разходи скоро се изяснило, че разноските на мис Кребтри за тримесечие са били много под триста лири. От друга страна, тя е имала навика да дава банкноти от по пет лири на нуждаещи се приятели или роднини. Дали в къщата е имало много или малко пари, когато е умряла, е спорен въпрос. Не бяха намерени никакви.

Точно по тази тема размишляваше сър Едуард, приближавайки Палатайн Уолк.

Вратата на къщата (която беше няколко стъпала над нивото на улицата) му отвори дребна възрастна жена с жив поглед. Въведоха го в голяма стая, отляво на малкото антре и Магдалийн дойде при него.

Следите на нервно напрежение по лицето ѝ се виждаха по-ясно от преди.

— Помолихте ме да задавам въпроси и аз дойдох, за да го направя. Първо, искам да знам кой е видял леля ви последен и точно по кое време — попита с усмивка сър Едуард, докато се ръкуваха.

— Беше след чая в пет. Марта е човекът, който последен е бил с нея. Този следобед беше плащала книги и донесе рестото и сметката на

леля Лили.

— Имате ли доверие на Марта?

— О, абсолютно. Тя живее при леля Лили от... О! Предполагам от тридесет години. Много е честна.

Сър Едуард кимна.

— Друг въпрос. Защо братовчедка ви, госпожа Кребтри е взела прахче против главоболие?

— Ами защото я болеше глава.

— Естествено, но имаше ли някаква особена причина, поради която би трябвало да има главоболие?

— Е, да, в известен смисъл. На обяд имаше скандал. Емили е много раздразнителна и много напрегната. Понякога се караха с леля Лили.

— И на обяд също ли се скараха?

— Да. Леля Лили доста се дразнеше от дреболии. Започна от нищо, а после се „хванаха за косите“. Емили наговори всякакви неща, които едва ли искаше да каже: че ще напусне къщата и никога няма да се върне обратно, че на леля ѝ се свиди всеки залък. О, всякакви глупости! А леля Лили каза, че колкото по-бързо опаковат нещата си със своя съпруг и си отидат, толкова по-добре. Но това, наистина, нищо не означаваше.

— Защото господин и госпожа Кребтри не можеха да си позволят да опаковат нещата си и да заминат?

— О, не само това. Уилям обичаше леля Лили. Наистина я обичаше.

— Да не би случайно да е бил ден за кавги?

Магдалийн леко се изчерви.

— Имате предвид мен? Шумотевицата около моето желание да стана манекен?

— Леля ви не искаше да се съгласи?

— Да.

— Защо искахте да станете манекен, мис Магдалийн? Много ли ви привлича такъв живот?

— Не, но каквото и да е, би било по-добро от това да продължавам да живея тук.

— Тогава да. Но сега ще имате добри доходи, нали?

— О, да, сега е доста различно!

Направи признанието с изключителна наивност.

Той се усмихна, но не продължи темата. Вместо това каза:

— А брат ви? И той ли имаше спречкване?

— Матю? О, не.

— В такъв случай не може да се каже, че е имал причина да желае отстраняването на старата дама от пътя си. — Той забеляза веднага моментната тревога, изписана на лицето ѝ и небрежно попита: — Забравих, той е дължал много пари, нали?

— Да, бедния Матю.

— Но сега и това ще се уреди.

— Да. Това е облекчение — въздъхна тя отново без да заподозре нещо!

Той бързо смени темата:

— Братовчедите ви и брат ви вкъщи ли са?

— Да. Казах им, че ще дойдете. Те всички са изпълнени с желание да помогнат. О, сър Едуард, някак си чувствам, ще разберете, че всичко е наред, че никой от нас няма нищо общо с това, че в края на краищата е бил външен човек.

— Не мога да правя чудеса. Може да успея да разкрия истината, но не мога да я направя такава, каквато искате да бъде.

— Не можете ли? Чувствам, че бихте могли да сторите всичко — всичко.

Тя излезе от стаята. Той си помисли разтревожено: „Какво искаше да каже с това? Дали иска да предложи защитна стратегия? За кого?“

Размишленията му бяха прекъснати от влизането на един около петдесетгодишен мъж. Той имаше внушителна осанка, но бе леко прегърбен и небрежно облечен, а косата му — зле сресана. Изглеждаше добродушен, но пораждаше съмнения.

— Сър Едуард Палисър? Здравейте. Магдалиин ме изпрати. Наистина е много мило от ваша страна, че пожелавате да ни помогнете. Но не смятам, че нещо ще бъде открито някога. Искам да кажа, няма да хванат извършителя.

— В такъв случай смятате, че е бил крадец. Някой външен човек?

— Е, сигурно е така. Не може да е някой от семейството. Сега тези хора са много изобретателни, катерят се като котки, влизат и

излизат, както си искат.

— Господин Кребтри, къде бяхте, когато стана нещастиято?

— Бях зает с марките си в моята малка стаичка горе.

— Нищо ли не чухте?

— Не, но аз никога не чувам нищо, когато съм съсредоточен.

Много неразумно от моя страна, но това е положението.

— Стаичката, която споменахте, над тази стая ли е?

— Не, тя е отзад.

Вратата отново се отвори. Влезе дребна руса жена. Ръцете ѝ трепереха нервно. Изглеждаше изплашена и развълнувана.

— Уилям, защо не ме изчака? Аз казах: „Почакай“.

— Съжалявам, скъпа, забравих. Сър Едуард Палисър — съпругата ми.

— Здравейте, госпожо Кребтри. Надявам се, че нямате нищо против моето идване тук, за да задам няколко въпроса. Знам, че би трябвало всички много силно да желаете нещата да се изяснят.

— Естествено. Но нищо не мога да ви кажа, нали Уилям? Бях в леглото си и спях. Събудих се чак когато Марта изпищя.

Ръцете ѝ продължаваха да треперят.

— Къде е стаята ви, госпожо Кребтри?

— Над тази. Но не съм чула нищо, как бих могла? Бях заспала.

От нея не можа да научи нищо повече. Тя не знаеше нищо, не била чула нищо, спяла. Повтаряше това с упоритостта на изплашена жена. Да, сър Едуард знаеше много добре, че това можеше да бъде, и вероятно беше самата истина.

Накрая той се извини и каза, че би искал да зададе няколко въпроса на Марта. Уилям Кребтри предложи да го заведе до кухнята. В антрето сър Едуард почти се сблъска с висок тъмнокос младеж, който се беше запътил към входната врата.

— Господин Матю Вон?

— Да, но вижте, не мога да чакам. Имам среща.

— Матю! О, Матю, ти обеща! — Беше гласът на сестра му, идващ откъм стълбите.

— Знам, сестричке. Но не мога. Трябва да се срещна с един човек. Пък и какъв смисъл има да говорим за този проклет случай отново и отново. Достатъчно ни занимава полицията. До гуша ми дойде цялото шоу.

Входната врата шумно се затвори. Господин Матю Вон беше излязъл.

Въведоха сър Едуард в кухнята. Марта гладеше. Тя спря с ютия в ръка. Сър Едуард затвори вратата след себе си и каза:

— Госпожица Вон ме помоли да ѝ помогна. Надявам се, няма да имате нищо против да ви задам няколко въпроса.

Тя го погледна, после поклати глава.

— Никой от тях не го е направил, господине. Знам какво си мислите, но не е така. Те са толкова мили дами и господа.

— Не се съмнявам. Но виждате ли, това, че са мили няма нищо общо с така наречените доказателства.

— Вероятно не, господине. Законът е странно нещо. Но доказателства, както ги наричат, господине, има. Никой от тях не би могъл да го направи без аз да знам.

— Но наистина...

— Знам какво говоря, господине. Ето чуйте това...

„Това“ беше скърцане над главите им.

— Стълбите, господине. Всеки път, когато някой се качва или слиза, стълбите ужасно скърцат. Няма значение колко тихо стъпваш. Госпожа Кребтри лежеше в леглото си, господин Кребтри си губеше времето с проклетите марки, а госпожица Магдалийн, тя също беше горе и работеше на машината си и ако някой от тях беше слязъл по стълбите, аз щях да разбера. Но никой от тях не го направи!

Говореше с такава увереност, която впечатли адвоката. Той си помисли: „Добър свидетел. Думите ѝ биха имали тежест.“

— Може да не сте обърнали внимание.

— Щях да забележа. Щях да забележа, дори и без да обръщам внимание, така да се каже. Така, както забелязвате, когато вратата се затваря и някой излиза.

Сър Едуард смени позицията си:

— Това е за тях тримата, но има и четвърти. Господин Матю Вон също ли беше горе?

— Не, но беше в малката стаичка долу. Съседната врата. И пишеше на машина. От тук се чува съвсем ясно. Машината му не спря нито за миг. Нито за миг, господине. Мога да се закълна. Шумът от тракането ѝ дразни много.

Сър Едуард замълча за малко, сетне попита:

— Вие я намерихте, нали?

— Да, господине, аз. Лежеше там с окървавена коса. И никой не беше чул нищо поради тракането на пишещата машина на господин Матю.

— Доколкото разбирам, вие сте сигурна, че никой не е идвал в къщата?

— Как би могъл да дойде, господине, без аз да разбера? Звънецът звъни тук. И има само една врата.

Той я погледна право в лицето.

— Вие бяхте привързана към госпожица Кребтри?

В очите ѝ проблесна искрица топлина — истинска, която не можеше да се сбърка.

— Да, наистина бях, господине. Но госпожица Кребтри — е, започвам да свиквам и нямам нищо против да говоря за това сега. Когато бях момиче, си навлякох неприятности, господине, и госпожица Кребтри ми помогна. Взе ме на работа при себе си, наистина, когато всичко свърши. Бих умряла за нея, бих го направила, наистина.

Сър Едуард можеше да познае кога един човек говори искрено, а Марта говореше искрено.

— Доколкото ви е известно, никой не е влизал през вратата...?

— Никой не би могъл да влезе.

— Казах, доколкото ви е известно. Но ако госпожица Кребтри е очаквала някого, ако тя е отворила вратата на този някой...

— О! — Марта изглеждаше изненадана.

— Това е възможно, предполагам? — настоя сър Едуард.

— Да, възможно е, но не е много вероятно. Искам да кажа...

Очевидно беше изненадана. Не можеше да отрече и все пак искаше да го направи. Защо? Защото знаеше, че истината е друга. Дали? Четиримата в къщата — един от тях виновен? Дали Марта искаше да прикрие този виновник? Бяха ли изскърцали стълбите? Дали някой не беше слязъл крадешком и дали Марта знаеше кой е той?

Самата тя беше невинна, сър Едуард беше убеден в това.

Настоя на своето, като я наблюдаваше:

— Госпожица Кребтри може да е направила това, предполагам?

Прозорецът на онази стая гледа към улицата. Тя може да е видяла през прозореца някого, когото е чакала, да е излязла в антрето и да го е

пуснала вътре, него или нея. Възможно е дори да е искала никой да не види този човек.

Марта изглеждаше обезпокоена. Най-после неохотно каза:

— Да, може да сте прав, господине. Никога не съм си помисляла за това. Да е очаквала някой господин... Да, би могло.

Изглеждаше така, сякаш вижда изгода в тази идея.

— Вие последна я видяхте, нали?

— Да, господине. След като изнесох приборите за чай. Занесох ѝ получените книги и рестото от парите, които ми беше дала.

— В банкноти от по пет лири ли ви беше дала парите?

— Една банкнота от пет лири, господине. Книгите никога не бяха по-скъпи от пет лири. Аз внимавам много — каза възмутено Марта.

— Къде си държеше парите?

— Не съм съвсем сигурна, господине. Струва ми се, че ги носеше със себе си в черната кадифена чантичка. Но, разбира се, може да са били в някое от чекмеджетата в спалнята ѝ, които бяха заключени. Много обичаше да заключва разни неща, въпреки че губеше ключовете си.

Сър Едуард кимна.

— Не знаете ли колко пари имаше? Искам да кажа в банкноти от по пет лири?

— Не, господине. Не бих могла да кажа каква точно беше сумата.

— И не е споменала нещо, което да ви накара да си помислите, че очаква някого?

— Не, господине.

— Съвсем сигурна ли сте? Какво точно каза?

Марта се замисли.

— Е, каза, че месарят не е нищо повече от един мошеник и измамник, и каза, че съм взела четвърт фунт повече чай, отколкото е трябвало, и каза, че е много глупаво от страна на госпожица Кребтри да не обича маргарин, и че не ѝ харесва една от шестпенсовите монети, които ѝ върнах — една от новите, с изобразени дъбови листа — каза, че е фалшива, и ми беше много трудно да я убедя в обратното. И каза... О! Че продавачът на риба е изпратил треска вместо меджид и дали съм обърнала внимание, а аз отвърнах, че съм, и наистина, мисля, че това е всичко, господине.

Речта на Марта помогна на сър Едуард да си представи починалата дама толкова ясно, колкото дори едно подробно описание не би могло. Той небрежно подметна:

— Господарка, на която е доста трудно да се угоди, нали?

— Малко придирчива, но пък тя, бедната, не излизаше често и както стоеше затворена, трябваше да има нещо, с което да се забавлява. Беше дребнава, но добросърдечна. Никога не отпращаше просяк от вратата си, без да му даде нещо. Може да е била придирчива, но беше наистина великодушна.

— Доволен съм, Марта, че тя оставя след себе си един човек, който да съжалява за нея.

Старата прислужничка се стресна.

— Искате да кажете... О, но те всички я обичаха, наистина, дълбоко в себе си. Понякога се спречкваха с нея, но това нищо не означаваше.

Сър Едуард вдигна глава. Отгоре се чу скърцане.

— Това е госпожица Магдалийн, която слиза.

— Откъде знаете? — попита бързо той.

Възрастната жена се изчерви и промълви:

— Познавам стъпките ѝ.

Сър Едуард бързо излезе от кухнята. Марта беше права. Магдалийн току-що бе стигнала до най-долното стъпало. Погледна го с надежда.

— Все още не съм напреднал много — каза сър Едуард, отговаряйки на погледа ѝ и добави: — Не знаете ли, случайно, какви писма е получила леля ви в деня на смъртта си?

— Всичките са на едно място. Полицаите, разбира се, ги прегледаха.

Тя го поведе към голямата гостна и като отключи едно чекмедже, извади голяма, черна, кадифена чанта със старомодна сребърна закопчалка.

— Това е чантата на леля. Всичко е вътре в нея, точно както си беше в деня на смъртта ѝ. Аз го запазих така.

Сър Едуард ѝ благодари и започна да вади нещата от чантата и да ги поставя на масата. Беше, помисли си, идеален пример за чанта на ексцентрична възрастна жена.

Имаше няколко дребни сребърни монети, две курабийки с джинджифил, три изрезки от вестници за кутията на Джоана Сауткот, една поема за безработните, Алманаха на стария Мор, голямо парче камфор, някакви очила и три писма. Едното, с подобен на паяжина почерк, от някоя, която се наричаше „братовчедката Люси“, сметка за поправка на ръчен часовник и обръщение от благотворителна организация.

Сър Едуард много внимателно разгледа всичко, после го върна в чантата и с въздишка я подаде на Магдалийн.

— Благодаря ви, госпожице Магдалийн. Опасявам се, че не намерих кой знае какво тук.

Изправи се и забеляза, че от прозореца се вижда голяма част от стъпалата към предната врата, после взе ръката на Магдалийн в своята.

— Тръгвате ли?

— Да.

— Но ще... ще се оправи всичко, нали?

— Никой, свързан със закона, никога не се ангажира с подобно необмислено изявление — заяви тържествено сър Едуард и си тръгна.

Вървеше по улицата, потънал в мисли. Загадката беше там, под носа му и той не беше я разрешил. Беше нужно нещо... нещо дребно. Колкото да посочи пътя.

Почувства ръка на рамото си и се стресна. Беше Матю Вон, леко задъхан.

— Гонех ви, сър Едуард. Искрах да се извиня. За лошите си обноси от преди половин час. Но боя се, че моят характер не е най-добрият в света. Много мило от ваша страна да се заемете с това. Моля, питайте ме каквото искате. Ако има нещо, което мога да направя, за да помогна...

Внезапно сър Едуард замръзна на място. Погледът му беше фиксиран — не върху Матю — а отсреща, през улицата. Малко смутен, Матю повтори:

— Ако има нещо, което мога да направя, за да помогна...

— Вече го направихте, мили младежо — каза сър Едуард, — спирайки ме тъкмо на това място и привличайки по този начин вниманието ми към нещо, което иначе щях да пропусна.

Посочи един малък ресторант, от другата страна на улицата.

— „Двадесет и четирите коса“? — попита озадачено Матю.

— Точно.

— Името е странно, но смятам, че там можете да получите доста прилична храна.

— Няма да рискувам да експериментирам — каза сър Едуард. — Бидейки по-далеч от своето детство в сравнение с вас, приятелю, аз може би си спомням детските стихчета по-добре. Има едно класическо, което гласи: „Изпей песничка за шест пенита, джобче пълно с ръж, двадесет и четири коса, приготвени на пай“ и така нататък. Останалото не ни касае.

Рязко се обърна кръгом.

— Къде отивате? — попита Матю Вон.

— Обратно във вашата къща, приятелю.

Вървяха мълчаливо. Матю Вон хвърляше озадачени погледи към спътника си. Сър Едуард влезе, отиде до едно чекмедже, извади кадифената чанта и я отвори. Погледна към Матю и младежът неохотно напусна стаята.

Сър Едуард изсипа сребърните монети на масата. После кимна. Паметта не беше му изневерила.

Стана и позвъни, като едновременно с това мушна нещо в дланта си.

Марта се отзова на звънеца.

— Марта, ако си спомням правилно, вие ми казахте, че сте имали малка препирня с покойната си господарка за една от новите шестпенсови монети.

— Да, господине.

— О! Но любопитно е, че сред тези монети няма нова шестпенсова монета, Марта. Има две шестпенсови монети, но и двете са стари.

Тя го загледа озадачено.

— Знаете ли какво означава това? Някой, наистина, е идвал в къщата тази вечер — някой, на когото господарката ви е дала шест пенита... Мисля, че му ги е дала за това...

С бързо движение напред, той вдигна ръката си, в която държеше бездарното стихотворение за безработицата.

Един поглед към лицето ѝ беше достатъчен.

— Играта свърши, Марта. Виждате, че знам. По-добре да ми разкажете всичко.

Тя се отпусна на един стол, а сълзите ѝ рукохна по лицето ѝ.

— Вярно е, вярно е, звънецът не звънна както трябва, аз не бях сигурна, а после си помислих, че е по-добре да отида да видя. Стигнах до вратата точно когато той я повали с удар. Купчината банкноти от по пет лири беше на масата пред нея — тази гледка бе станала причина той да го направи — това и предположението, че е сама вкъщи, тъй като тя му беше отворила. Не можах да извикам. Бях като парализирана, после той се обърна и видях, че е моя син... Винаги е бил лош. Давах му толкова пари, колкото можех. Два пъти лежаше в затвора. Трябваше да е наминал да ме види и госпожица Кребтри, виждайки, че не отивам да отворя вратата, е отишла и сама е отворила. Той се е смутил и е извадил една от тези листовки за безработицата и господарката, която беше снизходителна, му е казала да влезе и е извадила шестпенсова монета. А през цялото време тази купчинка банкноти е лежала на масата, там, където беше когато ѝ дадох рестоето. И дяволът влязъл под кожата на моя Бен, той отишъл зад нея и я повалил с удар.

— И после? — попита сър Едуард.

— О, господине, какво можех да направя? Моята собствена плът и кръв. Баща му беше лош човек, Бен е тръгнал по неговия път, но ми е син. Избутах го навън, върнах се в кухнята, и отидох да сложа вечерята в обичайното време. Мислите ли, че е било много лошо от моя страна, господине? Опитвах се да не ви лъжа, когато ми задавахте въпроси.

Сър Едуард се изправи и с прочувствен глас каза:

— Бедната жена. Много ми е мъчно за вас. Все едно, както знаете, законът ще трябва да си каже думата.

— Той избяга извън страната, господине. Не знам къде е.

— Тогава има шанс да избегне бесилката, но не разчитайте много на това. Бихте ли изпратили госпожица Магдалиин при мен.

— О, сър Едуард. Колко прекрасно от ваша страна, колко сте чудесен. Спасихте ни. Как бих могла да ви се отблагодаря! — възкликна Магдалиин, когато той свърши краткия си разказ.

Сър Едуард ѝ се усмихна и нежно докосна ръката ѝ. Той беше истински, велик човек. Малката Магдалиин беше много очарователна на „Силурик“. Този цъфтеж на седемнадесетгодишните! Чудесен е! Сега, разбира се, го беше изгубила напълно.

— Следващия път, когато ви е нужен приятел... — започна той.

— Веднага ще дойда при вас.

— Не, не. Точно това не искам да правите. Идете при някой по-млад мъж — извика уплашено сър Едуард.

Той се измъкна ловко от благородните домакини, извика такси и потъна в него с въздишка на облекчение.

Дори очарованието на свежите седемнадесетгодишни сега изглеждаше съмнително.

Наистина то не можеше да се сравнява с една много богата библиотека по криминология.

Таксито сви по Куин Анс Клоуз.

Неговата задънена улица.

МЪЖЕСТВОТО НА ЕДУАРД РОБИНСЪН

С едно движение на силните си ръце Бил я повдигна нагоре и я притисна до гърдите си. С притаен дъх, тя подаде устните си за такава целувка, каквато не беше и сънувал...

С въздишка господин Едуард Робинсън остави „Когато царува любовта“ и погледна през прозореца на вагона на метрото. Минаваха през Стемфорд Брук. Едуард Робинсън си мислеше за Бил. Бил беше стопроцентов мъж, любимец на писателките. Едуард му завиждаше за мускулите, за суровата красота и за голямата му страст. Отново взе книгата и прочете описанието на гордата Марчеза Бианка, тази, която бе подала устните си. Красотата ѝ беше толкова зашеметяваща, опиянението, което предизвикваше — толкова голямо, че силни мъже падаха като кегли пред нея, слаби и безпомощни от любов.

„Разбира се — каза си Едуард. — Всичко това са глупости. Всичко е глупост наистина. И все пак се чудя...“

Погледът му беше замечтан. Дали някъде го има този свят на романтика и приключения? Има ли жени, чиято красота опиянява? Има ли любов, която те поглъща като огън?

„Но истинският живот е това — каза си Едуард. — Трябва да продължа по същия начин, както и всички други хора.“

Според него той трябваше да се смята, общо взето, за щастлив млад човек. Имаше отлична работа — чиновник в преуспяващ концерн. Здравето му бе добро, не трябваше да издържа никого и беше сгоден за Мод.

Но мисълта за Мод помрачи лицето му. Въпреки че никога не би го признал, той се боеше от Мод. Обичаше я, да, още си спомня вълнението, което изпита, възхищавайки се на бялото и вратле, стърчащо над евтината блуза за четири лири и единадесет пенса, когато за пръв път я срещна. Седеше зад нея в киното. Приятелят му, с който бяха там, я познаваше и ги запозна. Без съмнение, Мод беше изключителен човек. Хубава и умна, много женствена и винаги беше

права за всичко. Всеки казваше, че е такъв тип момиче, което ще бъде отлична съпруга.

Едуард се зачуди дали Марчеза Бианка би била отлична съпруга. Малко се съмняваше. Не можеше да си представи сластолюбивата Бианка с алените ѝ устни и полюляващо се тяло, смирено да шие копчетата, например, на мъжествения Бил. Не, Бианка беше Романтика, а това тук — истинския живот. Двамата с Мод ще са много щастливи заедно. Тя е толкова практична...

Но, въпреки това, му се искаше тя да не е такава — е, толкова рязка в обноските си. Толкова склонна да „се нахвърли върху него“.

Разбира се, тя го правеше от благоразумие и практичност. Мод беше много практична. Обикновено Едуард също беше много практичен, но понякога... Той например искаше да се оженят тази Коледа. Мод беше отбелязала колко по-разумно би било да изчакат известно време, може би година-две. Заплатата му не беше голяма. Беше поискал да ѝ подари скъп пръстен — обзе я ужас, накара го да върне пръстена и да го замени с по-евтин. Качествата ѝ бяха много, но понякога на Едуард му се искаше тя да има повече недостатъци и по-малко добродетели. Тъкмо добродетелите ѝ го бяха тласкали към отчаяни стъпки.

Например...

Виновно се изчерви. Трябваше да ѝ каже и то скоро. Тайната му вина вече го принуждаваше да се държи странно. Утре беше първия от трите празника — Бъдни вечер, Коледа и втория ден на Коледа. Беше предложила той да дойде и да прекара със семейството ѝ Бъдни вечер, а той успя да се измъкне по непохватен и глупав начин, който не можеше да не събуди подозренията ѝ. Разказа ѝ една дълга и лъжлива история за негов приятел в провинцията, с когото обещал да прекара този ден.

А не съществуваше никакъв приятел в провинцията. Съществуваше само неговата тайна и вина.

Преди три месеца Едуард Робинсън заедно с неколкостотин хиляди други млади мъже беше се включил в състезание, организирано от един седмичник. Трябваше да се подредят дванадесет женски имена в зависимост от тяхната популярност. На Едуард му дойде прекрасна идея. Неговите собствени предпочитания със сигурност щяха да се окажат погрешни. Беше забелязал това в няколко

подобни състезания. Написа дванадесетте имена по собствен вкус, после ги написа отново, като редуваше едно от началото на списъка с едно от края му.

Когато обявиха резултата, Едуард беше подредил правилно осем от дванадесетте и получи първата награда от петстотин лири. Този резултат спокойно можеше да се припише на късмета, но Едуард продължаваше да смята, че е резултат от неговата „система“. Беше прекалено горд със себе си.

Следващото нещо бе да реши какво да прави с петстотинте лири. Много добре знаеше какво би казала Мод. Да ги инвестира. Хубаво мъничко яйчице в гнездото, за бъдещето. И, разбира се, Мод би била напълно права. Знаеше това. Но спечелването на пари в резултат от състезание предизвиква съвсем различни чувства.

Ако парите му бяха оставени със завещание, Едуард естествено би ги инвестирал благоговейно в конверсионен заем или направил спестовен влог. Но на пари, които си получил с един замах на перото, в резултат на щастлива и невероятна случайност, може да се гледа по същия начин, както на монета от шест пенита, дадена на едно дете „само за теб, похарчи ги за каквото искаш“.

А в един лъскав магазин, покрай който минаваше всеки ден на път за офиса, имаше невероятна мечта — малка двуместна кола с дълга лъскава предница и с добре виждащата се цена — 465 лири.

„Ако бях богат — й казваше Едуард ден след ден, — ако бях богат, щях да те имам.“

А сега беше, ако не богат, поне притежаваше достатъчно пари, за да осъществи мечтата си. Тази кола, това блестящо и примамливо късче красота, щеше да е негово, трябваше само да плати.

Искаше да каже на Мод за парите. След като й каже, ще се подсигури срещу изкушението. Виждайки ужаса и неодобрението на Мод, никога нямаше да има смелостта да упорства в лудостта си. Но, случи се така, че Мод сама реши окончателно нещата. Беше я завел на кино и бе взел най-добрите места в залата. Тя му посочи мило, но твърдо, престъпната глупост в действията му — да пилее пари — три лири и шест пенса срещу две лири и четири пенса, когато се виждаше точно толкова добре и от другите места.

Едуард прие укора й с мрачно мълчание. Мод се почувства доволна, че думите й правят впечатление. На Едуард не трябваше да се

позволява да продължава с тази екстравагантност. Тя го обичаше, но разбираше, че е слаб. Нейна беше задачата да е винаги на разположение, за да му покаже пътя, по който трябва да върви. Със задоволство наблюдаваше малодушното му поведение.

Едуард наистина се държеше малодушно и се огъваше като червей. Остана съкрушен от думите ѝ, но точно в този миг реши да купи колата.

„По дяволите — каза си. — Веднъж в живота си ще направя каквото искам. Мод може да върви по дяволите!“

И на следващата сутрин влезе в онзи дворец от плоско стъкло, с пищни обитатели в цялото си великолепие от искрящ емайл-лак и бляскав метал, и с безгрижие, което го изненада, купи колата. Беше най-лесното нещо на света — да си купиш кола!

Имаше я вече от четири дни. Външно беше спокоен, но вътрешно — преливаше от екстаз. И до сега не беше казал нито дума на Мод. В продължение на четири дни в обедната почивка бе ходил да се обучава в управлението на прекрасното създание. Беше способен ученик.

Утре, първия ден от Коледните празници, щеше да я кара в провинцията. Беше излъгал Мод и щеше пак да я излъже, ако се наложи. Станал бе роб, телом и духом, на новата си придобивка. За него тя означаваше Романтика, Приключения и всички неща, за които си е мечтал и никога не е имал. Утре той и неговата господарка щяха да потеглят заедно. Щяха да се впуснат в студения въздух, оставяйки назад вълненията и терзанията на Лондон — извън града, сред широките и чисти пространства...

В този момент, въпреки че не го съзнаваше, Едуард беше почти поет.

Утре...

Погледна надолу към книгата в ръката си — „Когато царува любовта“. Засмя се и я пхна в джоба си. Колата, алените устни на Марчеза Бианка и удивителните способности на Бил сякаш се смесиха в едно.

Утре...

Времето, обикновено противно и капризно, за тези, които разчитат на него, беше благоразположено към Едуард. Подари му деня на неговите мечти, един ден на искрящ мраз, бледосиньо небе и бледожълто слънце.

И така, настроен за големи приключения и безразсъдни лудории, Едуард напусна Лондон. Имаше неприятности на ъгъла на Хайд Парк, за малко не се блъсна при Пътни Бридж. Подаваше рязко газ, често натискаше спирачките, с което предизвикваше ругатните на другите шофьори. Но за новак, той не се представяше толкова зле и скоро излезе на едно от тези хубави широки шосета, които са радост за шофьорите. Днес то беше малко натоварено. Едуард караше и караше, опиянен от своята власт над това създание с бляскава повърхност, летящо през мразовития бял свят. Беше зашеметяващо и божествено.

Денят бе главозамайващ. За обяд спря в старомодна странноприемница, а по-късно — отново за чай. След това неохотно зави обратно към къщи — отново към Лондон, към Мод, към неизбежните обяснения, обвинения...

С въздишка отхвърли тази мисъл. Утре ще мисли за това. Все още е днес. И какво можеше да бъде по-прекрасно от това? Препускаше в тъмнината с пуснати фарове, които търсеха пътя напред. Е, това беше най-хубаво от всичко!

Прецени, че няма време да спира някъде за вечеря. Това каране в тъмнината беше деликатна работа. Връщането в Лондон щеше да му отнеме повече време, отколкото предполагаше. Беше точно осем часа, когато мина през Хаиндхед и излезе при Девилс Пънч Боул. Имаше луна и снегът, паднал преди два дни, още не беше се стопил.

Спря колата и се загледа. Какво значение имаше, ако не се върне в Лондон до полунощ? Какво значение имаше, ако изобщо не се прибере? Нямаше да се откъсне веднага от това преживяване.

Излезе от колата и се приближи до ръба. Съвсем наблизко една пътека се извиваше изкусително надолу. Едуард се поддаде на магията. През следващия половин час се скиташе унесен из снежния свят. Никога не си бе представял нещо подобно. То беше негово, съвсем негово, подарено от блестящата му господарка, чакаща го вярно горе на шосето.

Изкачи се отново, влезе в колата и потегли, все още малко замаян от цялата тази красота, която се разкрива много рядко пред по-прозаичните хора.

После с въздишка дойде на себе си и пхна ръка в джобчето на колата, където по-рано през деня беше напъхал още един шал.

Но шалът вече не беше там. Джобчето беше празно. Не, не съвсем празно — имаше нещо скърцащо и твърдо — като кръгли камъчета.

Едуард пхна ръка още по-дълбоко. В следващия миг се вторачи като човек, лишен от разсъдък. Предметът, който държеше в ръка и от който на лунната светлина искряха стотици пламъчета, беше диамантена огърлица.

Едуард се взираше и взираше. Но нямаше място за никакво съмнение. В страничния джоб на колата беше небрежно оставена диамантена огърлица на стойност вероятно няколко хиляди лири (тъй като камъните бяха големи).

Но кой беше я поставил там? Със сигурност я нямаше, когато тръгна от града. Трябва някой да е дошъл, докато той се разхождаше в снега и нарочно да я е сложил вътре. Но защо? Защо е избрал неговата кола? Дали собственикът на огърлицата беше направил грешка? Или това беше... Дали беше възможно да е открадната огърлица?

И после, докато всички тези мисли се въртяха в главата му, Едуард изведнъж се вкамени и го обля студена вълна. Това не беше неговата кола.

Да, много приличаше на нея. Беше със същия брилянтен оттенък на алено, като пламенните устни на Марчеза Бианка. Имаше същата дълга блестяща предница, но по множество дребни признаци, Едуард разбра, че това не е неговата кола. Блясъкът ѝ беше нарушен тук-там и имаше следи от износване, малки, но очевидни. В такъв случай...

Без повече суетене, Едуард побърза да завие в обратна посока. Не беше много добър в обръщането. Когато караше на заден ход, неизменно се объркваше и въртеше кормилото в погрешна посока. Освен това често вместо педала на спирачката натискаше този на газта, което имаше пагубен ефект. Накрая обаче успя и колата забръмча нагоре по хълма.

Едуард си спомняше, че на известно разстояние от неговата имаше оставена друга кола. Тогава не бе обърнал особено внимание. Беше се върнал от разходката по друга пътека, а не по тази, по която се спусна надолу. Втората пътека го беше извела на пътя, както си мислеше, непосредствено зад собствената му кола. А в същност трябва да е била другата.

След около десет минути се върна на мястото, където беше спрял. Но сега до шосето нямаше никаква кола. Собственикът на тази кола трябва да е потеглил с колата на Едуард, може би също подведен от приликата.

Едуард извади диамантената огърлица от джоба си и озадачено я прекара през пръстите си.

Какво да прави сега? Да отиде до най-близкия полицейски участък? Да обясни какво е станало, да предаде огърлицата и да остави номера на собствената си кола.

Между другото какъв беше номерът на колата му? Едуард мислеше и мислеше, но за нищо на света не можеше да си спомни. Имаше смразяващото чувство, че потъва. В полицейския участък щеше да изглежда като кръгъл глупак. В номера май имаше осмица. Това беше всичко, което можа да си спомни. Разбира се, това наистина не беше толкова важно — поне... Погледна диамантите с чувство на неудобство. Да предположим, че си помислят... о, не биха го направили... и все пак можеха... че е откраднал колата и диамантите! Тъй като, в края на краищата, когато си помислиш, кой нормален човек би пуснал небрежно ценната диамантена огърлица в отвореното джобче на колата?

Едуард излезе навън и отиде зад колата. Номерът ѝ беше XR 10061. Освен факта, че това със сигурност не беше номерът на неговата кола, той не му говореше нищо друго. После се захвана систематично да претърсва всички джобове. В този, в който беше намерил диамантите, откри малък къс хартия, на който беше написано нещо с молив. На светлината на фаровете Едуард го прочете лесно.

„Ще се срещнем в Грийн, ъгъла на Солтърс Лейн, десет часа“.

Спомняше си името Грийн. Беше го видял на една указателна табела по-рано този ден. За секунда взе решение. Щеше да отиде в това село, да намери Солтърс Лейн, да се срещне с човека, написал бележката и да обясни всичко. Това щеше да е много по-добре, отколкото да изглежда глупак в местния полицейски участък. Тръгна почти щастлив. В края на краищата си беше приключение. Беше нещо, което не се случва всеки ден. Диамантената огърлица го правеше вълнуващо и загадъчно.

Малко се затрудни в откриването на Грийн, а после и в намирането на Солтърс Лейн, но след като почука на две къщи, успя.

И все пак беше няколко минути след определения час, когато предпазливо караше по тясното шосе и гледаше внимателно от лявата страна, за да намери отклонението за Солтърс Лейн.

Стигна до там доста неочаквано след един завой и веднага щом спря, от тъмнината излезе една фигура. Женски глас каза:

— Най-последно! Чакам те цяла вечност, Джералд!

Докато говореше, момичето дойде точно в осветеното от фаровете пространство и дъхът на Едуард спря. Беше най-възхитителното същество, което някога бе виждал.

Беше съвсем млада, с коса черна като нощта и прекрасни алени устни. Тежката пелерина, с която беше наметната, се разтвори и Едуард видя, че е във вечерен тоалет — плътно прилепнала дреха в огнен цвят, очертаваща идеалната ѝ фигура. На врата ѝ имаше наниз от изящни перли.

Внезапно момичето се стресна и извика:

— А, ти не си Джералд!

— Не — каза бързо Едуард. — Трябва да обясня. — Извади диамантената огърлица от джоба си и ѝ я подаде. — Казвам се Едуард...

Не продължи, тъй като момичето плесна с ръце и го прекъсна:

— Едуард, разбира се! Толкова се радвам. Но онзи идиот Джими ми каза по телефона, че изпраща Джералд с колата. Много хубаво от твоя страна, че дойде. Умирах от желание да те видя. Спомняш ли си, не съм те виждала, откакто бях на шест години. Виждам, че носиш огърлицата. Пъхни я отново в джоба си. Селският полицаи може да дойде и да я види. Бррр, ужасно е студено! Пусни ме да вляза.

Като на сын Едуард отвори вратата. Тя леко и бързо седна до него. Кожите, с които беше облечена, погалиха бузите му и до ноздрите му достигна едва доловим аромат, подобен на този от виолетки след дъжд.

Нямаше план, нито дори определени мисли. Импулсивно се бе поддал на приключението. Беше го нарекла Едуард — какво значение имаше, че той не е истинският Едуард? Съвсем скоро тя щеше да го разбере. Междувременно нека играта да продължи. Натисна амбрияжа и потеглиха.

След малко момичето се засмя. Смахът ѝ беше толкова чудесен, колкото и всичко останало в нея.

— Не е трудно да се разбере, че не разбираш много от коли. Предполагам, че там нямат коли?

„Чудя се къде е това «там»?“ — помисли си Едуард. На глас каза:
— Не много.

Момичето рече:

— По-добре дай да карам аз, докато отново стигнем до главното шосе.

Трудно е да се ориентираш по тези улички.

С удоволствие ѝ отстъпи мястото си. Скоро летяха в нощта със скорост и безразсъдство, които тайно ужасяваха Едуард. Тя обърна поглед към него.

— Обичам скоростта. А ти? Знаеш ли, изобщо не приличаш на Джералд. Никой не би казал, че сте братя. Нямах нищо общо с онова, което си представях.

— Предполагам, че съм съвсем обикновен. Това ли е? — попита Едуард.

— Не обикновен, различен. Не мога да те окачества. Как е бедния стар Джими? Доста по-добре, предполагам?

— О, Джим е добре — заяви той.

— Лесно е да се каже, но е лош късмет да си с изкълчен глезен. Разказа ли ти цялата история?

— Нито дума. Аз съм в пълно неведение. Бих искал да ми разясниш.

— О, всичко беше като на сън. Джими влезе през входната врата, издокаран в женски дрехи. Дадох му една-две минути и после се покатерих до прозореца. Прислужницата на Агнес Ларела беше там и изваждаше роклята и бижутата ѝ и всичко останало. После долу се чу силен вик, димката пламна и всички завикаха като на пожар. Прислужницата излетя навън, аз скочих вътре, взех огърлицата и мигновено излязох. Слязох долу и се отдалечих от къщата по задната пътека, срещу Пънч Боул. На минаване, пхнах огърлицата и бележката с указания къде да ме вземете в джоба на колата. После отидох при Луис в хотела, като, разбира се, скрих покритите си със сняг ботушки. Идеално алиби за мен. Тя изобщо не разбра, че съм излизала.

— А какво стана с Джими?

— Е, ти знаеш повече от мен за това.

— Той не ми каза нищо — изрече с лекота Едуард.

— Ами в общата суматоха се оплел в полата си и си изкълчил крака. Трябало да го занесат до колата и шофьорът на Ларела го закарал вкъщи. Само си помисли, ако шофьорът беше бръкнал в джобчето!

Едуард се засмя заедно с нея, но умът му работеше бързо. Сега, повече или по-малко, разбра каква е ситуацията. Името на Ларела му беше смътно познато — беше име, свързано с богатство. Това момиче и неизвестен мъж, наречен Джими, заедно бяха подготвили заговор да откраднат огърлицата и бяха успели. Поради изкълчения си глезен и присъствието на шофьора на Ларела Джими не е можел да погледне в джобчето на колата преди да телефонира на момичето, а вероятно не е имал и желание да го направи. Но беше почти сигурно, че другият неизвестен „Джералд“ щеше да го направи при първа възможност. И там щеше да намери шала на Едуард!

— Пътувахме приятно — каза момичето.

Един трамвай прелетя покрай тях. Бяха стигнали покрайнините на Лондон. Промъкваха се през задръстените с коли улици. Сърцето на Едуард беше примряло. Това момиче беше чудесен шофьор, но караше прекалено рисковано!

Четвърт час по-късно спряха пред внушителна къща на един заледен площад.

— Тук можем да сменим някои от дрехите си, преди да продължим към „Ритсънс“ — каза момичето.

— „Ритсънс“? — попита Едуард. Спомена името на известния нощен клуб почти благоговейно.

— Да, Джералд не ти ли каза?

— Не. Ами дрехите ми? — попита мрачно той.

Тя се намръщи.

— Нищо ли не ти казаха? Ще те нагласим някак си. Трябва да продължим.

Достопочтен иконом отвори вратата и застана настрана, за да могат да влязат.

— Звъня господин Джералд Чемпнис, Ваше благородие. Много искаше да говори с вас, но не пожела да остави съобщение.

„Обзалагам се, че много е искал да говори с нея — каза си Едуард. — Във всеки случай сега знам цялото си име. Едуард Чемпнис. Но коя е тя? Нареккоха я Ваше благородие. За какво ѝ е трябвало да краде огърлица? Дългове от игра на бридж?“

Във фейлетоните, които понякога четеше, красивата титулована героиня винаги изпадаше в отчаяние поради дългове от бридж.

Достопочтеният иконом отведе Едуард и го предаде на камериер с добри обноски. Четвърт час по-късно той се присъедини към домакинята си в хола, изискано натъкмен във вечерно облекло, шито в Севил Роу. Изглеждаше отлично.

Господи, каква нощ!

С колата отидоха до известния „Ритсънс“. Както и всички останали, Едуард беше чел скандални неща за заведението. Всеки, който се числеше към избраното общество, рано или късно се отбиваше в „Ритсънс“. Единственото притеснение на Едуард беше, че можеше да дойде някой, който познава истинския Едуард Чемпнис. Утеши се с мисълта, че истинският Едуард е извън Англия от няколко години.

Седяха на малка маса до стената и пиеха коктейли. Коктейли! За обикновения Едуард те представляваха същността на екстравагантния живот. Момичето, загърнато в чудесен бродиран шал, отпиваше безгрижно. Внезапно смъкна шала от раменете си и стана.

— Хайде да танцуваме.

Единственото нещо, което Едуард беше овладял до съвършенство, беше танцуването. Когато двамата с Мод излизаха на подиума на „Пале дьо данс“ по-малките „светила“ заставаха неподвижно и гледаха с възхищение. Изведнъж момичето каза:

— Почти забравих. Огърлицата?

Тя протегна ръка. Едуард, съвсем сащисан, я извади от джоба си и ѝ я подаде. За негово най-голямо учудване тя хладнокръвно я постави около врата си. После му се усмихна омайно и тихо каза:

— Сега да танцуваме.

Танцуваха. И в целия „Ритсънс“ не можеше да се види нещо по-съвършено.

Когато най-после тръгнаха към масата си, един възрастен, екстравагантно изглеждащ господин заговори дамата, с която беше Едуард.

— А, лейди Норийн, винаги танцуваща! Да, да. Капитан Фолиът тук ли е тази вечер?

— Джими падна и изкълчи глезена си.

— Нима! Как стана?

— Все още няма подробности.

Тя се засмя и отмина. Едуард я последва, като в главата му се виеше вихрушка. Сега знаеше. Лейди Норийн Елиът, известната Норийн, момичето, за което вероятно се говореше най-много в цяла Англия. Прочута с красотата си и авантюристичния си дух, тя беше лидер на компания, известна като Съвременната младеж. Наскоро беше обявен годежът ѝ за капитан Джеймс Фолиът, носител на Викториански кръст от Кралската кавалерия.

Ами огърлицата? Все още не можеше да разбере постъпката ѝ. Ще рискува да се издаде, но трябва да узнае всичко.

Когато отново седнаха, той я посочи и попита:

— Защо го направи, Норийн? Кажи ми, защо?

Тя се усмихна мечтателно, с поглед, отправен надалече, все още под влиянието на магията на танца.

— Предполагам, че за теб е трудно да разбереш. Човек толкова се изморява от еднообразието. Винаги едно и също. Търсенето на съкровища беше много добро за известно време, но човек свиква с всичко. „Кражбите“ бяха моя идея. Петдесет лири встъпителна такса и голяма сума, която може да бъде спечелена. Това е третата. Двата с Джими се обзаложихме с Агнес Ларела. Знаеш ли правилата? В рамките на три дни да се извърши кражба и плячката да се носи поне един час на публично място, или губиш облога, като ти се налага глоба от сто лири. Жалко, че Джими изкълчи глезена си, но въпреки това ще спечелим.

— Разбирам — каза Едуард с дълбока въздишка. — Разбирам.

Норийн стана внезапно, загръщайки се с шала си.

— Закарай ме някъде с колата. Надолу към доковете. На някое страшно и вълнуващо място. Чакай малко. — Тя протегна ръка и свали диамантите от врата си. — По-добре ги вземи отново. Не желая да ме убият заради тях.

Заедно излязоха от „Ритсънс“. Бяха оставили колата в малка странична уличка, тясна и тъмна. Когато свиха по нея, друга кола спря до тротоара, от нея изскочи млад мъж и извика:

— Благодаря на Бога, Норийн, най-после те открих. Ще трябва много да плащаме. Онова магаре Джими тръгнало с друга кола. Господ знае къде са диамантите сега. Забъркахме се в ужасна каша.

Лейди Норийн се вторачи в него.

— Какво искаш да кажеш? Диамантите са у нас, у Едуард.

— Едуард?

— Да. — Тя направи леко движение, сочейки човека до себе си.

„Аз съм този, който е забъркал ужасна каша. Обзалагам се десет към едно, че това е брат ми Джералд“ — помисли си Едуард.

Младият човек го погледна втренчено и бавно изрече:

— Какво искаш да кажеш? Едуард е в Шотландия.

— О! — извика момичето и погледна към Едуард. — О! — Тя ту се изчервяваше, ту пребледняваше. — Значи ти си истински... — промълви тя.

На Едуард му трябваше само една минута, за да разбере ситуацията. В погледа на момичето се четеше благоговение и... наистина ли, можеше ли да бъде... възхищение? Трябваше ли той да обясни? Никакви баналности! Щеше да играе до край.

Тържествено се поклони. Каза, имитирайки по най-съвършен начин бандитите:

— Трябва да ви благодаря, лейди Норийн, за тази възхитителна вечер — хвърли бърз поглед към колата, от която другият току-що беше слязъл. Алени червена кола с блестяща повърхност. Неговата кола! — Пожелавам ви приятна вечер.

Един бърз скок и той беше вътре с крак върху амбрияжа. Колата тръгна. Джералд стоеше като парализиран, но момичето реагира побързо. Щом колата се плъзна покрай тях, тя се втурна след нея, слизайки на платното.

Колата зави зад ъгъла и спря. Норийн, все още задъхана от тичането, постави ръка на рамото на Едуард.

— Трябва да ми я дадеш! О, трябва да ми я дадеш! Трябва да я върна на Агнес Ларела. Бъди добър... прекарахме хубава вечер заедно... танцувахме... бяхме... приятели. Няма ли да ми я дадеш? На мен?

„Жена, която те омайва с красотата си. Значи има такива жени...“ — каза си Едуард. Освен това силно желаше да се отърве от огърлицата. Небето му изпращаше възможност за beau geste^[1].

Извади я от джоба си, пусна я в протегнатата ѝ ръка и каза:

— Бяхме... приятели.

— О! — Очите ѝ блеснаха.

После изненадващо се наведе към него.

За миг я прегърна и устните им се срещнаха...

После тя отскочи настрана. Червената кола потегли бързо напред.

Романтика!

Приключения!

В дванайсет часа на Коледа Едуард Робинсън влезе в малката гостна на една къща в Клапам с обичайния поздрав: „Весела Коледа“.

Мод, която преместваше една бодлива зеленика, студено го поздрави и попита:

— Прекара ли добре в провинцията с онзи свой приятел?

— Виж какво — започна Едуард. — Излъгах те. Спечелих от състезание 500 лири и купих кола. Не ти казах, защото знаех, че ще направиш скандал. Това е първото нещо. Купих колата и няма какво да се коментира по въпроса. Второто е, че няма да се мотая наоколо с години. Перспективите са ми доста добри и имам намерение да се оженим следващия месец. Разбра ли?

— О! — възкликна тихо Мод.

Той ли беше... можеше ли да бъде... Едуард, говорещ с такъв властен тон?

— Съгласна ли си? Да, или не? — попита той.

Погледна го очарована. В погледа ѝ имаше благоговение и възхищение, и този поглед омайваше Едуард. Нямаше го онова търпеливо майчинско отношение, което го вбесяваше.

По същия начин го бе погледнала лейди Норийн миналата нощ. Но лейди Норийн вече беше много далече, в света на романтиката, рамо до рамо с Марчеза Бианка. Тук беше истинското нещо. Това беше неговата жена.

— Да или не? — повтори той и се приближи една стъпка напред.

— Д... да — заекна Мод, — но, Едуард, какво става с теб? Днес си съвсем различен.

— Да. За двадесет и четири часа се превърнах от червей в мъж и... О, Боже, струва си! — заключи той.

Взе я в прегръдките си, както би го направил суперменът Бил.

— Обичаш ли ме, Мод? Каж ми, обичаш ли ме?
— О, Едуард! Обожавам те... — промълви Мод.

[1] проява на великодушие (фр.) — Б.пр. ↑

ЗЛОПОЛУКА

— ...И ти казвам, същата жена е, няма никакво съмнение!

Капитан Хейдок погледна пламенното, енергично лице на приятеля си и въздъхна. Искаше му се Еванс да не е толкова сигурен и толкова тържествуващ. По време на плаванията си старият морски капитан се беше научил да не се занимава с неща, които не го засягаха лично. Приятелят му, Еванс, бивш инспектор в Отдела за разследване на престъпления, имаше различна житейска философия. Неговото мото по-рано беше „да се действа съобразно с получената информация“ и го бе усъвършенствал до там, че сам търсеше информация. Преди инспектор Еванс беше много способен, бдителен полицай и заслужено си бе спечелил получения чин. Дори сега, след като напусна полицията и се установи в провинциалната къщичка на своите мечти, професионалният му инстинкт все още действаше.

— Не се случва често да забравя някоя физиономия — повтори самодоволно той. — Госпожа Антъни, да, това със сигурност е госпожа Антъни. Когато ми показахте госпожа Мeroудин, веднага я познах.

Капитан Хейдок се размърда смутено. Мeroудин бяха най-близките му съседи, изключвайки самия Еванс и това идентифициране на госпожа Мeroудин като бивша героиня от шумен процес го натъжи.

— Било е много отдавна — каза доста нерешително.

— Девет години. Девет години и три месеца. Спомняш ли си делото? — попита Еванс, както винаги точен.

— Смътно.

— Оказа се, че Антъни е приемал арсеник и я оправдали — каза Еванс.

— А не трябваше ли?

— Нямахме никакви причини да не го направят. Това беше единствената възможна присъда при наличните доказателства. Абсолютно правилно.

— Тогава всичко е наред и не виждам защо да се тревожим — рече Хейдок.

— Кой се тревожи?

— Мислех, че ти.

— Съвсем не.

— Всичко е приключило — отсече капитанът. — Ако веднъж в живота си госпожа Мероудин е имала нещастieto да бъде съдена за убийство и оправдана...

— Обикновено не се смята за нещастие да бъдеш оправдан — вметна Еванс.

Капитан Хейдок раздразнено продължи:

— Знаеш какво искам да кажа. Ако бедната дама е била подложена на това мъчително преживяване, не е наша работа да го раздухваме, нали?

Еванс не отговори.

— Хайде, Еванс. Дамата е била невинна, току-що го каза.

— Не съм казвал, че е невинна. Казах, че е била оправдана.

— Това е едно и също.

— Не винаги.

Капитан Хейдок, който понечи да изтръска лулата си, почуквайки я по страничната облегалка на стола, се спря, поизправи се и много оживено каза:

— Я чакай малко! Накъде биеш? Смяташ, че не е била невинна?

— Не бих казал това. Аз просто... не знам. Антъни имал навика да взима арсеник. Съпругата му го доставяла. Един ден, по погрешка, взел прекалено голямо количество. Дали грешката е била негова или на съпругата му? Никой не можа да каже и съдът много основателно я е оправдал поради липса на доказателства. Това е съвсем правилно и аз не намирам нищо нередно. Все пак бих искал да разбера.

Капитан Хейдок отново насочи внимание към лулата си и успокоително каза:

— Е, това не е наша работа.

— Не съм съвсем сигурен...

— Но положително...

— Чуй ме. Този човек, Мероудин... спомняш ли си... една вечер в лабораторията си се занимаваше с опити...

— Да. Той спомена теста на Марш за арсеник. Каза, че ти ще научиш всичко за него... това е в твоята област... и се подсмихна. Нямахме да го каже, ако беше помислил малко...

Еванс го прекъсна:

— Имаш пред вид, че нямаше да го каже, ако знаеше. Женени са от колко... шест години ли ми каза? Хващам се на бас на каквото поискаш, че той не е имал представа, че жена му е известната госпожа Антъни.

— Е, със сигурност няма да го научи от мен — заяви твърдо капитан Хейдок.

Еванс не обърна внимание на забележката му и продължи:

— Прекъсна ме. След теста на Марш Мероудин загря някакво вещество в епруветка, остатъка разтвори във вода и после го утаи с добавяне на сребърен нитрат. Това било тест за хлорати. Точен, непретенциозен малък тест. Но в една книга, която беше оставена отворена, успях да прочета следното: „H₂SO₄ разлага хлоратите с отделяне на Cl₄O₂. При нагряване се получава силна експлозия, поради това сместа трябва да се държи на студено и да се използва само в много малки количества.“

Хейдок се втренчи в приятеля си.

— Е, и какво от това?

— Само толкова. В моята професия също си имаме тестове, тестове за убийство. Фактите се натрупват, претеглят, прави се анализ, ако се допусне наличие на предубеденост и обща неточност в показанията на свидетелите. Но има и друг тест за убийство, който е много точен, но доста опасен! Убиецът рядко се задоволява с едно престъпление. Ако му се даде време и не се чувства заподозрян, той ще извърши и друго. Например хващаш един мъж — убил ли е жена си, или не? — доказателствата срещу него не са много убедителни. Погледни в миналото му. Ако откриеш, че е имал няколко жени и те всички са умрели, да кажем по доста любопитен начин, тогава знаеш! Разбираш ли, не говоря като юрист. Говоря за почти несъмнен факт. След като веднъж знаеш, можеш да продължиш да търсиш доказателства.

— Е?

— Сега стигам до същността. Ако има нещо в миналото, тогава добре. Но да предположим, че хващаш убиеца при неговото или

нейното първо престъпление. В такъв случай този тест няма да даде резултат. Но да предположим, че оправдания престъпник започне да живее под ново име. Ще повтори ли убиецът престъплението или не?

— Тази идея е ужасна!

— Все още ли смяташ, че не е наша работа?

— Да, смятам. Нямах причина да мислиш, че госпожа Метроудин не е една съвсем невинна жена.

Бившият инспектор замълча за малко. После бавно изрече:

— Казах ти, че проучихме миналото ѝ и не открихме нищо. Но това не е съвсем вярно. Имала е един заварен баща. Когато е била момиче на осемнадесет години, е харесвала някакъв младеж и баща ѝ е упражнил властта си, за да ги раздели. Със заварения си баща излезли на разходка към една доста опасна скала. Станала злополука, завареният баща отишъл прекалено близо до ръба, който поддал. Той паднал и умрял.

— Не смяташ...

— Било е злополука. Злополука! Свърхдозата арсен на Антъни е била злополука. Нямахте дори да я съдят, ако не беше се разбрало, че е имало и друг мъж. Между другото той изчезнал. Изглежда не е останал удовлетворен, дори и съдиите да са били. Казвам ти, Хейдок, що се отнася до тази жена, страхувам се от друга... злополука!

Старият капитан сви рамене.

— Минали са девет години от тогава. Защо трябва сега да има друга „злополука“, както я наричаш?

— Не казах сега. Казах някой ден. Ако се появи нужният мотив.

Капитан Хейдок сви рамене.

— Е, не знам как ще го предотвратиш.

— Аз също — каза мрачно Еванс.

— Бих оставил тази работа. Никога не е излизало нищо добро от това да се месиш в живота на другите.

Но този съвет не беше приятен за бившия инспектор. Той бе търпелив, но решителен човек. Сбогувайки се с приятеля си, тръгна безцелно надолу към селото, прехвърляйки в съзнанието си възможностите за подходящи действия.

Когато се отби в пощата, да си купи няколко марки, той се сблъска с обекта на своите тревоги, Джордж Метроудин. Пенсионираният професор по химия беше дребен, замечтан човек,

вежлив и благ, и обикновено напълно разсеян. Той го позна и приятелски го поздрави, навеждайки се да вдигне писмата, които при сблъсъка изпусна на земята. Еванс също се наведе и тъй като бе побърз, пръв ги взе и ги подаде на собственика им, като се извини.

Правейки това, ги погледна и адресът на най-горното внезапно събуди отново всичките му подозрения. На него беше написано името на добре известна застрахователна компания.

Мигновено взе решение. Простодушният Джордж Мероудин едва ли разбра как стана така, че двамата с бившия инспектор тръгнаха заедно из селото и още по-малко можеше да каже как се случи разговорът да се завърти около застраховката за живот.

За Еванс не беше трудно да постигне целта си. Мероудин сам доброволно го информира, че току-що си е направил застраховка „Живот“ в полза на съпругата си и поиска мнението на Еванс за въпросната компания, като обясни:

— Направих някои доста неблагоприятни инвестиции. В резултат приходите ми намаляха. Ако се случи нещо с мен, жена ми ще изпадне в нужда. Застраховката ще поправи положението.

— И тя не възрази? — попита небрежно Еванс. — Знаете ли, някои жени са против. Смятат, че такива неща носят нещастие.

— О, Маргарет е много практична. Изобщо няма предразсъдъци. Дори ми се струва, че първоначално това беше нейна идея. Не й хареса, че толкова се тревожа — каза, усмихвайки се Мероудин.

Еванс беше получил информацията, от която се нуждаеше. Скоро след това се разделиха и той мрачно сви устни. Покойният господин Антъни беше застраховал живота си в полза на своята съпруга няколко седмици преди смъртта си.

Свикнал да се опира на инстинкта си, Еванс беше абсолютно сигурен в себе си. Друг въпрос беше как да действа. Не ставаше дума да арестува престъпник с окървавени ръце, а да предотврати извършването на престъпление и това беше много по-различно и по-трудно нещо.

През целия ден беше много замислен. Този следобед на местния площад щеше да има празник на консерваторите и той отиде там, като се впусна да участва в различни игри — познаване теглото на прасе, целене на кокосови орехи... През цялото време беше със същото изражение на пълно концентриране. Дори си позволи да даде половин

крона на Зара, гадателката с магически кристал, като при това леко се усмихваше на себе си, спомняйки си какви мерки бе предприемал срещу гадателите, когато работеше.

Не обърна голямо внимание на напевния ѝ монотонен глас, докато краят на едно изречение не привлече вниманието му:

— Много скоро, наистина много скоро ще се забъркаш в една работа на живот и смърт... На живот и смърт за един човек.

— Е, какво е това? — попита рязко той.

— Решение... — трябва да вземеш решение. Трябва да си много внимателен... много, много внимателен... Ако направиш грешка... и най-малката грешка...

— Да?

Гадателката потрепери. Инспектор Еванс знаеше, че всичко това са глупости, но все пак се впечатли.

— Предупреждавам те... не трябва да правиш грешки. Ако направиш, виждам ясно — смърт...

Странно, много странно. Смърт. И тя я вижда!

— Ако направя грешка, това ще означава смърт? Така ли?

— Да.

— В такъв случай не трябва да правя грешки, нали? — рече Еванс, като стана и подаде половин крона.

Говореше безгрижно, но когато излезе от палатката, силно стисна зъби. Лесно е да се каже, но не е толкова лесно да се направи. Не трябва да прави грешка. Един живот, един човешки живот зависеше от това.

И нямаше кой да му помогне. Погледна насреща към фигурата на своя приятел Хейдок в далечината. От там няма да дойде помощ. Мотото на Хейдок беше „Остави всички на мира.“ Но това нямаше да помогне в случая.

Хейдок говореше с една дама. Тя се отдалечи от него, приближавайки се към Еванс и инспекторът я позна. Беше госпожа Мероудин. Импулсивно застана нарочно на пътя ѝ.

Госпожа Мероудин беше много красива жена. Имаше широко, ведро чело, много красиви кафяви очи и спокоен израз на лицето. Приличаше на италианска мадона. Приликата се засилваше от разделената ѝ по средата на път коса, покриваща ушите. Имаше дълбок, доста приятен глас.

Усмихна се за поздрав на Еванс със самодоволна усмивка.

— Мислех си дали сте вие, госпожо Антъни, искам да кажа госпожо Мероудин — започна безгрижно той.

Съзнателно направи грешката, наблюдавайки я скрито. Видя, че очите ѝ се разшириха, чу я бързо да си поема дъх. Но погледът ѝ не трепна. Тя го погледна спокойно и гордо, и тихо каза:

— Търся съпруга си. Виждали ли сте го някъде наоколо?

— Когато го видях за последен път, отиваше натам.

Те тръгнаха един до друг в указаната посока, бърбейки тихо и приятно. Инспекторът почувства, че възхищението му нараства. Каква жена! Какво самообладание. Каква уравновесеност. Забележителна жена и много опасна. Беше сигурен — много опасна.

Все още бе твърде неспокоен, въпреки че беше доволен от първата стъпка, която направи. Беше ѝ дал да разбере, че я е познал. Това щеше да я накара да внимава. Нямаше да посмее да направи опит за нещо прибързано. Проблемът беше господин Мероудин. Ако той можеше да бъде предупреден...

Откриха дребничкия мъж, съзерцаващ разсеяно една китайска кукла, която беше спечелил на една от игрите.

Съпругата му предложи да си отидат у дома и той с готовност се съгласи. Госпожа Мероудин се обърна към инспектора:

— Няма ли да дойдете с нас да пийнем спокойно по чаша чай, господин Еванс?

Дали в гласа ѝ нямаше лека нотка на предизвикателство? Струваше му се, че има.

— Благодаря ви, госпожо Мероудин, много бих искал.

Тръгнаха натам, говорейки за приятни, обикновени неща. Слънцето грееше, имаше лек бриз, всичко наоколо беше приятно и спокойно.

Прислужницата им отишла на празненството, обясни госпожа Мероудин, когато стигнаха до очарователната, старомодна къща. Тя влезе в стаята си, за да си махне шапката. Върна се да сложи чая, и да загрее вода в чайника на малък сребърен спиртник. От полицата взе три малки бокала и чинийки, после обясни:

— Имаме много специален китайски чай и винаги го пием по китайски — в бокали, а не в чаши.

Тя замълча, надникна в един бокал и го смени с друг, като възкликна с раздразнение:

— Джордж, колко лошо от твоя страна. Отново си ползвал тези бокали.

— Съжалявам, скъпа. Те са толкова удобни по големина. Тези, които поръчах, още не са пристигнали — обясни с извинителен тон професорът.

— Някой ден ще ни изтровиш всички — рече полуусмихната съпругата му. — Мери ги намира в лабораторията, носи ги обратно тук и никога не си прави труда да ги измие, освен ако в тях не се вижда ясно, че има нещо. Та ти използваше един за калиев цианид оня ден. Наистина, Джордж, това е много опасно.

Професор Мериудин я погледна с леко раздразнение.

— Не е работа на Мери да изнася неща от лабораторията. Не трябва да пипа нищо там.

— Но ние често оставяме чашите си от чая там. Как може тя да знае? Бъди благоразумен, скъпи.

Професорът отиде в лабораторията, като си мърмореше, а госпожа Мериудин с усмивка наля гореща вода върху чая и изгаси пламъка на малкия сребърен спиртник.

Еванс беше озадачен. И все пак нещо проблесна в съзнанието му. По една или друга причина тя си разкриваше картите. Дали това щеше да е „злополуката“? Дали говореше за всичко това нарочно, за да подготви предварително алибито си? Така, че когато някой ден „злополуката“ стане, той да е принуден да даде показания в нейна полза. Глупаво от нейна страна, ако е така, защото преди това...

Внезапно той си пое въздух. Беше наляла чая в трита бокала. Единия постави пред него, втория — пред себе си, а третия сложи на малка масичка до огъня, близо до стола, на който обикновено седаше съпругът ѝ. Когато го постави там, устните ѝ се извиха в лека, странна усмивка. Усмивката я издаде.

Той знаеше!

Забележителна жена — опасна жена. Никакво изчакване — никаква подготовка. Този следобед — тъкмо този следобед, когато той е тук за свидетел. Тази смелост го накара да притаи дъх.

Беше умно, беше дяволски умно. Той нямаше да може да докаже нищо. Тя разчиташе на това, че той няма да заподозре — просто

защото беше „толкова скоро“. Жена със светкавична мисъл и действие.

Пое дълбоко въздух и се наклони напред.

— Госпожо Меровудин, аз съм човек със странни капризи. Ще бъдете ли така добра да угодите на един от тях?

Погледна го въпросително, но без подозрение.

Той стана, взе бокала, който беше пред нея, отиде до малката масичка и го размени с другия, който донесе обратно и постави пред нея.

— Искам да ви видя да изпиете това.

Очите ѝ срещнаха неговите. Бяха спокойни, непроницаеми. Лицето ѝ бавно пребледня.

Протегна ръка, повдигна бокала. Той притаи дъх. Ами ако все пак беше направил грешка?

Тя го повдигна до устните си — в последния миг, треперейки, се наведе напред и бързо го изля в една саксия с папрат. После се облегна назад и го погледна предизвикателно.

Той въздъхна дълбоко и облекчено, и отново седна.

— Е? — попита тя.

Гласът ѝ се беше променил. Беше леко подигравателен — предизвикателен.

Отговори ѝ трезво и тихо:

— Вие сте много умна жена, госпожо Меровудин. Мисля, че ме разбирате. Не трябва да има... повторение. Знаете какво искам да кажа?

— Знам какво искате да кажете.

Гласът ѝ беше равен, безизразен. Той кимна удовлетворено с глава. Беше умна жена и не желаше да я обесят.

— За дълъг живот на вас и съпруга ви — каза многозначително и повдигна чая към устните си.

После лицето му се промени, ужасно се изкриви... Той се опита да стане — да извика... Тялото му се вдърви — лицето му стана червено. Отпусна се на стола си — крайниците му конвулсивно се свиха.

Госпожа Меровудин се наведе напред, като го наблюдаваше. Лека усмивка пробягна по устните ѝ. Заговори му — много тихо и нежно:

— Вие направихте грешка, господин Еванс. Помислихте, че искам да убия Джордж... Колко глупаво от ваша страна... много

глупаво.

Тя постоя там още малко, наблюдавайки мъртвия мъж, третия, който беше заплашил да пресече пътя ѝ и да я раздели от мъжа, когото обичаше.

Усмивката ѝ стана по-широка. Повече от всякога приличаше на мадона. После повиши глас и извика:

— Джордж, Джордж! О, ела тук! Опасявам се, че стана ужасна злополука... Бедният господин Еванс...

ДЖЕЙН ТЪРСИ РАБОТА

Джейн Кливланд шумно прелисти страниците на „Дейли Лидър“ и въздъхна. Дълбока въздишка, идваща от най-съкровените кътчета на душата ѝ. С отвращение погледна към масата с мраморен плот, вареното яйце, поставено върху филийка препечен хляб и чашата с чай. Не защото не бе гладна. Нищо подобно. Беше ужасно гладна. В този момент ѝ се искаше да изяде фунт и половина^[1] добре приготвен бифтек с пържени картофи или може би със зелен боб, и всичко това придружено с нещо, по-впечатляващо от чая, например вино.

Но млади жени, чиито финанси са в ужасно състояние, не могат да избират.

Джейн беше щастлива, че можеше да си поръча варени яйца и чаша чай. По всяка вероятност утре няма да може да си го позволи. Освен ако...

Още веднъж погледна към колонките с обяви. Казано простичко, Джейн беше без работа и положението ставаше нетърпимо. Аристократичната дама, която държеше мизерното общежитие, я гледаше с подозрение.

„И все пак — си каза Джейн, възмутено вирвайки брадичка, което ѝ беше навик, — и все пак аз съм интелигентна, привлекателна и добре възпитана. Какво повече може да се желае?“

Според „Дейли Лидър“ търсеха се стенографи с голям опит, мениджъри за търговски къщи с малък капитал, който да инвестират, работнички в птицеферми, които ще получават дял от печалбата (тук отново се изискваше малък капитал) и безброй готвачи, чистачки и прислужнички, особено прислужнички.

„Не бих имала нищо против да бъда прислужничка — каза си Джейн, — но и като такава никой не би ме взел щом нямам опит. Бих могла да отида някъде дори като «амбициозно младо момиче», но на амбициозните млади момичета плащат толкова, че просто не си струва да се коментира.“

Отново въздъхна, подпря вестника пред себе си и нападна яйцето с цялата енергичност на млад и здрав човек.

Когато и последната хапка беше унищожена, тя пак разлисти вестника и докато допиваше чая си, прегледа колонката за лични обяви, която винаги беше последната ѝ надежда.

Ако притежаваше няколко хиляди лири, всичко щеше да бъде съвсем лесно. Имаше поне седем уникални възможности — като при всичките се получаваха не по-малко от три хиляди на година. Устните на Джейн леко се извиха.

— Ако имах две хиляди лири — промърмори тя, — щях да си ги пазя много грижливо.

Хвърли бърз поглед надолу, до края на колонката и после нагоре с лекота, придобита от дългата практика.

Имаше една дама, която даваше големи суми за стари дрехи: „Освобождаване от излишното в дамските гардероби директно от дома ви“. Имаше господата, които купуваха всичко, но най-вече зъби. Имаше титуловани дами, заминаващи в чужбина, които биха се отървали от кожените си дрехи на смешна цена. Имаше един нещастен свещеник, една трудолюбива вдовица и офицер-инвалид, които се нуждаеха от парична помощ, варираща от петдесет до две хиляди лири. Изведнъж Джейн се спря. Остави чашата с чай и отново прочете обявата.

— В нея има уловка, разбира се — процеди тя. — В тези неща винаги има уловки. Трябва да внимавам. Но все пак...

Обявата, която така заинтригува Джейн Кливланд, гласеше:

„Ако млада дама между двадесет и пет и тридесет години, очи — тъмносини, руса коса, черни мигли и вежди, правилен нос, слаба, височина — пет фута и седем инча^[2], добър имитатор и говореща френски, се отбие на улица Ендерслей 7, между пет и шест часа след обяд, ще научи нещо, което ще е в нейна полза.“

— „Простодушната Гуендолин или защо момичетата грешат“ — изцитира Джейн. — Положително ще трябва да внимавам. И все пак подробностите са прекалено много. Чудя се... Хайде пак да ги прочета. „Между двадесет и пет и тридесет“, аз съм на двадесет и шест. „Очи — тъмносини“, това е добре. „Руса коса, черни мигли и вежди“ — всичко до тук е О'кей. „Правилен нос“ — даа, във всеки случай достатъчно правилен. Не е изкривен като кука, нито пък стърчи нагоре. И съм слаба, дори за днешните представи. Само пет фута и шест инча

съм, но пък бих могла да нося високи токчета. Добър имитатор съм, не изключително добър, но мога да имитирам гласовете на хората. Говоря френски като ангел или като францужойка. Фактически съм съвсем подходяща. Би трябвало да скачат от радост, когато се появя. Джейн Кливланд, нападни и победи!

Джейн решително откъсна обявата и я постави в ръчната си чанта. После поиска сметката си с нови, бодри нотки в гласа.

В пет без десет тя вече проучваше квартала около улица Ендърсли. Беше малка уличка, притисната между две по-големи, в близост до площад Оксфорд. Изглеждаше мрачна, но не будеше подозрение.

Номер седем по нищо не се различаваше от съседните къщи. Състоеше се, както и те, от офиси. Но поглеждайки натам, Джейн за пръв път осъзна, че не е единственото синеоко, русокосо, слабо момиче с правилен нос, между двадесет и пет и тридесет години. Очевидно Лондон беше пълен с такива и поне четиридесет или петдесет от тях се бяха събрали навън пред сградата на улица Ендърсли, номер 7.

„Конкуренция. По-добре бързо да застана на опашката“ — каза си тя.

Направи го точно когато още три момичета завиха по улицата. Други ги последваха. Джейн се забавляваше, като правеше критична преценка на стоящите в съседство с нея. Винаги успяваше да открие нещо нередно — руси мигли, вместо тъмни, очи по-скоро сиви, отколкото сини, руса коса, дължаща цвета си на фризьора, а не на природата. Интересно разнообразие от носове и фигури, които само при безкрайна снизходителност биха могли да се нарекат слаби. Почувства се с приповдигнато настроение и си помисли: „Като цяло вярвам, че имам толкова добри шансове, колкото и всички останали. Чудя се за какво ли става дума. Сигурно набират красавици.“

Опашката се придвижваше бавно, но сигурно, напред. Скоро се появи втори поток от момичета, които излизаха от вътрешността на сградата. Някои от тях вирваха глава, някои се усмихваха неестествено. Джейн с радост промърмори:

— Отхвърлени. Много се надявам вътре да не се е препълнило, преди да вляза.

А опашката продължаваше да се придвижва напред. Забеляза как момичетата неспокойно впираха очи в малки огледалца и отчаяно си пудреха носовете. Наляво и надясно се размахваха червила.

„Искаше ми се да имам по-хубава шапка“ — тъжно си каза Джейн. Най-после дойде нейният ред. Влезе в сградата и се озова в антре. От едната страна имаше стъклена врата с надпис „Кантора Катбъртсънс“. През тази врата минаваха, една по една, кандидатките. Тя въздъхна дълбоко и влезе.

Беше помещение очевидно предназначено за чиновници. В дъното имаше друга стъклена врата. Насочиха Джейн към нея и тя се запъти натам. Намери се в по-малка стая. Вътре имаше голямо бюро, а зад него — мъж на средна възраст, с остър поглед и големи мустаци, приличащ на чужденец. Огледа Джейн, после посочи една врата от лявата си страна.

— Изчакайте там, моля — нареди ѝ той.

Джейн се подчини. Стаята, в която влезе, не беше празна. По столовете се бяха настанили пет момичета и всичките се поглеждаха предизвикателно. На Джейн ѝ стана ясно, че е причислена към подходящите кандидатки и настроението ѝ се повиши. Независимо от това беше принудена да признае, че тези пет момичета, що се отнася до условията в обявата, бяха точно толкова подходящи, колкото и тя.

Времето течеше. Очевидно през вътрешния офис минаваше потокът от момичета. Повечето бяха отпращани през друга врата, водеща в коридора, но от време на време при тях идваше ново момиче и подбраната групичка се увеличаваше. В шест и половина се бяха събрали четиринадесет момичета.

Джейн чу шепот откъм вътрешния офис и после приличащият на чужденец господин, на който мислено беше сложила прякора „полковника“ поради военния тип на мустаците му, се показва на вратата и съобщи:

— Ако обичате, дами, ще разговарям с вас една по една. По реда, по който дойдохте, ако обичате.

Джейн, разбира се, беше шеста. Минаха двадесет минути преди да я извикат. „Полковникът“ стоеше с ръце на гърба. Подложи я на интензивен разпит, провери познанията ѝ по френски и я измери на височина.

— Възможно е, мадмоазел, да сте подходяща. Не знам, но е възможно — отбеляза на френски той.

— Мога ли да попитам за каква работа става дума? — претраши се Джейн.

— Това все още не мога да ви кажа — вдигна рамене той. — Ако ви изберат, ще разберете.

— Изглежда много загадъчно. Не бих могла да приема, без да знам подробностите — възрази Джейн. — Мога ли да попитам дали е свързано със сцената?

— Сцената? Съвсем не.

— О! — изненада се тя.

Той я наблюдаваше внимателно.

— Изглеждате интелигентна. А дискретна ли сте?

— Колкото пожелаете. А какво ще ми кажете за заплащането? — попита спокойно Джейн.

— Заплащането ще бъде две хиляди лири за две седмици работа.

— О! — възкликна тихо момичето.

Споменатата огромна сума я слиса и ѝ трябваше малко време, за да дойде на себе си.

„Полковникът“ отново заговори:

— Вече избрах и една друга дама. Двете сте еднакво подходящи. Може да има и други, с които още не съм разговарял. Ще ви дам инструкции какво следва да направите. Известен ли ви е хотел „Харидж“?

Джейн остана с отворена уста. Кой в Англия не знае за „Харидж“? Този прочут хотел беше разположен скромно на една странична уличка в Мейфеър и, както му е редът, в него отсядаха известни личности и кралски особи. Дори и тази сутрин Джейн беше прочела за пристигането на Великата херцогиня Полин от Острава. Беше пристигнала, за да открие голям базар в помощ на руските бежанци и, разбира се, бе отседнала в прочутия хотел.

— Да — отговори на въпроса Джейн.

— Много добре. Идете там. Попитайте за граф Стрептич. Изпратете му визитната си картичка. Имате ли такава?

Джейн извади една. „Полковникът“ я взе и написа в ъгълчето миниатюрно „п“, после ѝ я върна.

— Така ще е сигурно, че графът ще ви приеме. Ще разбере, че аз ви изпращам. Окончателното решение зависи от него и от един друг човек. Ако прецени, че сте подходяща, ще ви обясни за какво става дума и можете да приемете или да отхвърлите предложението му. Това задоволява ли ви?

— Напълно — отвърна момичето.

„До тук — прошепна си тя, излизайки на улицата — не виждам клопката. И все пак трябва да я има. Никъде не дават пари за нищо. Трябва да е престъпление! Не остава нищо друго.“

Настроението ѝ се промени. Джейн нямаше съвсем отрицателно отношение към престъплението. Напоследък вестниците бяха пълни с истории за най-различни момичета-бандити. Тя сериозно се бе замислила да стане една от тях, ако не успее да си намери работа.

С лек трепет премина през портала на „Харидж“, който беше нещо изключително. Повече от всякога ѝ се искаше да има нова шапка.

Но смело отиде до рецепцията, извади визитната си картичка и без сянка на колебание попита за граф Стрептич. Стори ѝ се, че чиновникът я изгледа с любопитство. Той обаче взе картичката ѝ и я подаде на едно пиколо. Даде му някакви инструкции, но толкова тихо, че Джейн не долови и дума. Скоро пиколото се върна и я покани да го последва. Качиха се нагоре с асансьора и по един коридор стигнаха до широка, двойна врата, на която момчето почука. Миг по-късно Джейн се намери в голяма стая пред висок слаб мъж със светла брада, който държеше визитната ѝ картичка в отпуснатата си, много бяла ръка.

— Госпожица Джейн Кливланд — прочете бавно той. — Аз съм граф Стрептич.

Устните му се разтеглиха в нещо, което вероятно трябваше да представлява усмивка, откривайки два реда бели равни зъби, но не се получи нужния ефект.

— Разбирам, че кандидатствате във връзка с нашата обява. Любезният полковник Кранин ви е изпратил тук — продължи графът.

„Той наистина бил полковник“ — помисли си Джейн, доволна от своята проникателност, но само кимна с глава.

— Ще ме извините ли, ако ви задам няколко въпроса?

Не изчака отговор, а започна да разпитва Джейн по начин, много приличащ на този на полковника. Отговорите ѝ изглежда го задоволиха. Кимна един-два пъти.

— А сега, мадмоазел, ще ви помоля бавно да отидете до вратата и да се върнете.

„Може би искат да ме правят манекен — предположи Джейн, като изпълни молбата. — Но на манекен не биха платили две хиляди лири. И все пак предполагам, че е по-добре все още да не задавам въпроси.“

Граф Стрептич се мръщеше и почукваше с ослепително белите си пръсти по масата. Внезапно стана и отваряйки вратата на съседната стая, заговори с някой там.

Върна се и седна на мястото си, а една ниска дама на средна възраст влезе и затвори вратата след себе си. Беше закръглена и ужасно грозна, но въпреки това имаше вид на важна особа. Графът попита:

— Е, Анна Михайловна, какво мислите за нея?

Дамата огледа Джейн от горе до долу така, сякаш момичето беше восъчна фигура от изложба. Изобщо не поздрави.

— Може да свърши работа. Действителната прилика, в истинския смисъл на думата, е много малка. Но фигурата, цвета на косата и очите са много близки, по-близки от тези на останалите. А вие как мислите, Феодор Александрович? — попита най-последно тя.

— Съгласен съм с вас, Анна Михайловна.

— Говори ли френски?

— Френският ѝ е отличен.

Джейн все повече и повече се чувстваше като статуя. Никой от тези странни хора изглежда не си спомняше, че тя е човешко същество.

— Но дали ще бъде дискретна? — попита дамата и намръщено погледна момичето.

— Това е принцеса Попоренски. Тя пита дали можете да бъдете дискретна — обясни на френски граф Стрептич.

Джейн се обърна към принцесата и отвърна:

— Докато не ми обясните ситуацията, едва ли мога да дам никакви обещания.

— Така е, както казва малката. Мисля, че е интелигентна, Феодор Александрович, по-интелигентна от другите. Кажи ми, малката, дали си и смела? — попита дамата.

— Не знам. Не обичам особено да ми причиняват болка, но мога да я понеса — каза озадачено Джейн.

— А! Не исках да кажа това. Нямах нищо против опасностите, нали?

— О! Опасностите! Това не е проблем. Обичам опасностите — заяви момичето.

— И сте бедна? Бихте искали да спечелите много пари?

— Не ще и дума — рече Джейн с чувство, близко до ентузиазъм.

Граф Стрептич и принцеса Попоренски се спогледаха. После едновременно кимнаха.

— Да ѝ обясня ли за какво става въпрос, Анна Михайловна? — попита той.

Принцесата поклати глава.

— Нейно височество иска да направи това сама.

— Не е нужно... и е неразумно.

— Въпреки всичко нейната заповед е такава. Аз трябва да ѝ представя момичето, веднага щом приключите с нея.

Стрептич сви рамене. Очевидно не беше доволен. Но също така очевидно бе, че нямаше намерение да не се подчини на заповедта. Обърна се към Джейн и рече:

— Принцеса Попоренски ще ви представи на Нейно височество Великата херцогиня Полин. Не се притеснявайте.

Джейн ни най-малко не се притесняваше. Беше очарована от идеята да бъде представена на истинска жива Велика херцогиня. Не споделяше идеите на социалистите, а за момента дори бе престанала да се тревожи за шапката си.

Принцеса Попоренски я поведе през помещението. Имаше доста олюляваща се походка, но излъчваше достойнство въпреки тромавото тяло. Преминаха през свързващата стая, която представляваше нещо като преддверие и принцесата почука на вратата на отсрещната стена. Отвътре се чу отговор. Принцесата отвори вратата и влезе, а Джейн вървеше плътно по петите ѝ. Дамата тържествено обяви:

— Позволете, мадам, да ви представя госпожица Джейн Кливланд.

Младата жена, която седеше на голямо кресло в другия край на стаята, скочи от мястото си и изтича напред. Погледна внимателно Джейн за минута-две и после весело се засмя:

— Но това е чудесно, Анна. Никога не съм предполагала, че ще имаме такъв успех. Елате, нека се погледнем една до друга.

Хващайки Джейн за ръка, тя я повлече през стаята и двете застанаха пред голямо огледало, закрепено на стената, на което се виждаха в цял ръст.

— Виждате ли? Перфектно сходство! — извика радостно тя.

В мига, в който видя Великата херцогиня Полин, Джейн започна да се досеща. Нейно височество беше млада жена, може би година-две по-възрастна от Джейн. Имаше същата руса коса и слаба фигура. Беше може би мъничко по-висока. Сега, както бяха застанали една до друга, приликата беше съвсем очевидна. Бяха почти еднакви.

Великата херцогиня плесна с ръце. Изглеждаше изключително приятна млада дама.

— Отлично! — възкликна тя. — Анна, трябва да поздравите Феодор Александрович от мое име. Той наистина се справи добре.

— Мадам, тази млада жена все още не знае какво се иска от нея — промълви с тих глас принцесата.

Вече по-спокойно великата херцогиня каза:

— Наистина. Забравих. Е, аз ще ѝ обясня. Оставете ни сами, Анна Михайловна.

— Но, мадам...

— Казах ви да ни оставите сами — тропна сърдито с крак тя.

Анна Михайловна напусна стаята с голямо нежелание. Нейно височество седна и с жест подкани Джейн да направи същото.

— Досадни са тези възрастни жени — отбеляза тя, — но човек не може без тях. Анна Михайловна е по-добра от останалите. А сега, госпожице... а, да, госпожице Джейн Кливланд. Името ви ми харесва. Вие също. Приятна сте. Веднага познавам дали хората са приятни.

— Много проницателно от ваша страна, мадам — каза Джейн, заговаряйки за пръв път.

— Проницателна съм — съгласи се спокойно Полин. — А сега ще ви обясня как стоят нещата. Не че има много за обясняване. Знаете историята на Острава. На практика всички от семейството ми са мъртви, избити от комунистите. Аз съм, може би, последната от моя род. Жена съм и не мога да се възкача на престола. Мислите, че ще ме оставят на мира? Не, където и да отида, правят опити да ме убият. Абсурдно, нали? Тези прогизнали от водка грубияни, които нямат чувство за мярка.

— Разбирам — кимна Джейн, чувствайки, че от нея се иска да каже нещо.

— Повечето време живея в уединение, там, където мога да взема предпазни мерки, но от време на време трябва да участвам в публични церемонии. Например, докато съм тук трябва да присъствам на няколко публични прояви. А също и в Париж, на връщане. Знаете ли, в Унгария имам имение. Там има чудесни развлечения.

— Наистина ли? — обади се Джейн.

— Превъзходни. Обожавам развлеченията. Освен това... не трябва да ви го казвам, но ще го направя, защото сте ми много симпатична... Виждате ли, за мен се градят планове... много тайно. Така или иначе много е важно да не бъде убита през следващите две седмици.

— Но полицията със сигурност... — започна Джейн.

— Полицията? О, да вярвам, че те са много добри. И ние също си имаме тайни агенти. Възможно е да ме предупредят за кога е насрочено покушението. Но пък може и да не ме предупредят. — Тя сви рамене.

— Започвам да разбирам — промълви бавно Джейн. — Искате да заема вашето място?

— Само при определени случаи — обясни енергично Великата херцогиня. — Трябва да сте някъде наблизо, разбирате ли? Може да сте ми нужна два, три или четири пъти през следващите две седмици. Всеки път ще бъде във връзка с някаква обществена проява. Естествено, не бихте могли да ме представлявате в каквито и да е интимни отношения.

— Разбира се — съгласи се Джейн.

— Със сигурност ще се справите много добре. Много умно беше от страна на Феодор Александрович, че се сети за обявата, нали?

— Ами ако ме убият? — попита Джейн.

— Разбира се, има риск — сви отново рамене кралската особа, — но нашата секретна информация сочи, че искат да ме отвлекат, а не направо да ме убият. Но ще бъде съвсем искрена. Винаги е възможно да хвърлят бомба.

— Разбирам — кимна Джейн.

Опита се да подражава на безгрижното поведение на Полин. Много ѝ се искаше да стигнат до въпроса за парите, а не виждаше как

най-добре да подхване темата. Но Полин ѝ спести затруднението, като небрежно каза:

— Разбира се, ще ви платим добре. Сега не мога да си спомня точно колко предложи Феодор Александрович, във франкове или в крони.

— Полковник Кранин спомена нещо за две хиляди лири — каза Джейн.

— Точно така беше — рече със светнало лице Полин, — сега си спомням. Достатъчно е, надявам се? Или по-скоро бихте искали три хиляди?

— Е, ако за вас е все едно, нека бъдат три хиляди — отвърна Джейн.

— Виждам, че сте делова. Бих желала и аз да съм такава. Но изобщо нямам представа от пари. Трябва да имам всичко, което пожелаея — обясни приветливо Великата херцогиня.

На Джейн това ѝ изглеждаше прост, но предизвикващ възхищение начин на мислене. Полин замислено продължи:

— Разбира се, както казвате, опасност има. Въпреки че не ми приличате на човек, който има нещо против опасностите. Аз самата нямам. Надявам се, няма да си помислите, че искам да заемете мястото ми, защото съм страхлива? Виждате ли, за Острава е много важно да се омъжи и да имам поне двама сина. Няма значение какво ще стане след това с мен.

— Разбирам — каза Джейн.

— И приемате?

— Да. Приемам — отвърна решително англичанката.

Полин енергично плесна няколко пъти с ръце. Веднага се появи принцеса Попоренски. Великата херцогиня ѝ обясни:

— Казах ѝ всичко, Анна. Ще направи онова, което искаме и ще получи три хиляди лири. Кажи на Феодор да си го отбележи. Тя наистина много прилича на мен, нали? Но мисля, че изглежда по-добре.

Принцесата излезе, полюлявайки се от стаята и се върна с граф Стрептич.

— Уредихме всичко, Феодор Александрович — съобщи господарката.

Той се поклони и като изглежда Джейн със съмнение, попита:

— Чудя се дали ще можете да изиграте ролята си?

— Ще ви покажа — обади се внезапно момичето и се обърна към Великата херцогиня. — Позволявате ли, госпожо?

Последната възторжено кимна.

Джейн стана и каза:

— Но това е чудесно, Анна. Никога не съм предполагала, че ще имаме такъв успех. Елате, нека се погледнем една до друга. — И тя повлече другото момиче към огледалото, както беше направила Полин. — Виждате ли? Перфектно сходство!

Думите, маниерите и жестикулациите ѝ бяха отлична имитация на посрещането ѝ от Полин. Принцесата кимна с глава и одобрително промърмори:

— Много добре. Би излъгала повечето хора.

— Много сте способна. Не бих могла да имитирам никой друг, дори ако от това зависи животът ми — каза с одобрение Полин.

Джейн ѝ повярва. Вече ѝ беше минало през ума, че Полин е млада жена, с която имат много общо.

— Анна ще уреди с вас подробностите — продължи Нейно височество. — Анна, заведете я в спалнята ми. Нека проба някои от моите дрехи.

Кимна грациозно за довиждане и принцеса Попоренски изведе Джейн от стаята.

— Ето, с това ще е облечена Нейно височество при откриването на базара — обясни възрастната дама, показвайки едно смело творение в бяло и черно. — Ще бъде след три дни. Може да ви се наложи да се появите вместо нея там. Не знаем. Все още не сме получили информация.

По молба на Анна Джейн свали своите износени дрехи и премери роклята. Стоеше ѝ чудесно.

— Почти идеално — изрази одобрението си принцесата, — само малко ви е дълга, защото сте по-ниска с около един инч от Нейно височество.

— Това се поправя лесно. Забелязах, че Великата херцогиня носи обувки с ниски токчета. Ако съм със същия вид обувки, но с високи токчета, всичко ще бъде наред — каза бързо Джейн.

Анна Михайловна ѝ показва обувките, които Великата херцогиня обикновено носеше с роклята. Кожа от гушер, с напречна каишка.

Джейн запомни модела и уреди да получи един чифт точно като този, но с други токчета.

— Би било добре да имате рокля, съвсем различна по цвят и материал от тази на Нейно височество — каза Анна Михайловна. — Тогава, ако се наложи много бързо да си смените ролите вероятността да го забележат е малка.

Джейн помисли и рече:

— Какво ще кажете за огнено-червен марокен? И бих могла да си сложа пенсне с обикновени стъкла. Това много променя вида.

И двете предложения бяха одобрени и те продължиха с други подробности.

Джейн напусна хотела с банкноти на стойност сто лири в портмонето си и с инструкции да закупи нужните ѝ неща и да ангажира стаи в хотел „Блиц“ на името на госпожица Монтресор от Ню Йорк.

Два дни след това граф Стрептич ѝ се отби там.

— Наистина има промяна — каза той, като се поклони.

В отговор Джейн му се поклони с насмешка. Наслаждаваше се много на новите си дрехи и луксозния живот. С въздишка каза:

— Всичко това е много хубаво. Но предполагам, вашата визита означава, че трябва да поработя и да заслужи парите си.

— Така е. Получихме информация. Изглежда е възможно да направят опит да отвлекат Нейно височество по пътя от базара към хотела. Базарът ще бъде, както знаете, в Ориън хаус, на около десет мили извън Лондон. Нейно височество е принудена да присъства на базара, тъй като графиня Анчестър, която го организира, я познава лично. Но аз измислих следния план.

Джейн слушаше внимателно, докато той го описваше. Зададе няколко въпроса и накрая заяви, че отлично е разбрала ролята, която трябва да изиграе.

Следващата сутрин беше свежа и ясна — идеален ден за едно от големите събития на лондонския сезон — базара в Ориън хаус, организиран от графиня Анчестър в помощ на остравските бежанци в Англия.

Имайки предвид несигурния английски климат, базарът се провеждаше в обширните зали на Ориън хаус. От петстотин години тази сграда беше собственост на графовете Анчестър. Бяха взети под

наем много колекции, а мило хрумване беше подаръкът от сто светски жени, които дадоха по една перла от собствените си огърлици. Всяка перла щеше да се продава на търг през втория ден. Предвиждаха се и многобройни допълнителни атракции и изненади в парка на имението.

Джейн, в ролята на госпожица Монтресор, пристигна там рано. Носеше рокля от марокен в огненочервен цвят и малка червена клоширана шапчица. На краката си имаше обувки от гущерова кожа с високи токчета.

Пристигането на Великата херцогиня Полин беше голямо събитие. Придружиха я до трибуната и както подобава, едно малко дете ѝ поднесе букет рози. Тя държа кратка, но очарователна реч и обяви базара за открит. Граф Стрептич и принцеса Попоренски бяха на нейно разположение.

Носеше роклята, която Джейн беше видяла — бяла със смело оформена черна гарнитура, а шапчицата ѝ беше черна и клоширана, с изобилие от бели пера, падащи надолу от ръба ѝ и с малък дантелен воал, стигащ до средата на лицето ѝ. Джейн се усмихна.

Великата херцогиня обиколи базара, като се спираше пред всяка сергия и направи малко покупки. Беше много грациозна. После се приготви да си тръгва.

Джейн побърза да изиграе ролята си. Помоли да размени няколко думи с принцеса Попоренски и поиска да бъде представена на Великата херцогиня.

С ясен глас Полин каза:

— О, да! Госпожица Монтресор, спомням си името. Тя е американска журналистка, струва ми се. Направила е много за нашата кауза. С удоволствие ще дам кратко интервю за вестника ѝ. Има ли някъде стая, където няма да ни безпокоят?

Веднага предоставиха на Великата херцогиня един малък вестибюл и граф Стрептич отиде да доведе госпожица Монтресор. Щом той се оттегли, оставяйки ги на грижите на принцеса Попоренски, бързо си размениха дрехите.

Три минути по-късно вратата се отвори и Великата херцогиня се появи, като държеше букета от рози, вдигнат нагоре към лицето.

Покланяйки се грациозно и казвайки на френски няколко думи за сбогом на лейди Анчестър, тя излезе и се качи в колата, която я

чакаше. Принцеса Попоренски зае своето място до нея и колата потегли. Джейн каза:

— Е, това е то. Чудя се как се справя „госпожица Монтресор“?

— Никой няма да я забележи. Може тихо да се измъкне.

— Така е. Представих се добре, нали? — попита момичето.

— Чудесно изиграхте ролята си.

— Защо графът не е с нас?

— Беше принуден да остане. Някой трябва да се грижи за безопасността на Нейно височество.

— Надявам се да не хвърлят бомби. Ей, ние се отклоняваме от главния път. Защо? — попита загрижено Джейн.

Набирайки скорост, колата се носеше по страничен път.

Джейн подскочи и възмутено заговори на шофьора. Той само се засмя и увеличи скоростта. Тя отново потъна в седалката и каза:

— Вашите тайни агенти се оказаха прави. Вече работим в полза на каузата. Предполагам, че колкото по-дълго успея да задържа положението, толкова по-безопасно ще бъде за Великата херцогиня. Във всеки случай трябва да й дадем време да се върне безопасно в Лондон.

Надвисналата опасност приповдигна настроението на Джейн. Тя не беше възхитена от вероятността да бъде хвърлена бомба към колата, но този вид приключения допадаха на жаждата ѝ за развлечения.

Внезапно колата рязко спря, а спирачките изскърцаха. Един мъж скочи на стъпалото. В ръката му имаше револвер.

— Горе ръцете! — изръмжа той.

Принцеса Попоренски бързо ги вдигна, но Джейн само го погледна надменно и продължи да държи ръце в скута си. Обърна се към спътничката си и на френски каза:

— Попитайте го какво означава това безобразие.

Но преди последната да има време да си отвори устата, мъжът се намеси. Изсипа порой от думи на някакъв чужд език.

Джейн нищо не разбра и просто сви рамене, без да каже нищо. Шофьорът беше станал от мястото си и се присъедини към другия мъж. Захили се и попита:

— Знатната дама би ли желала да слезе?

Повдигайки отново цветята към лицето си, Джейн излезе от колата. Принцеса Попоренски я последва.

— Знатната дама би ли дошла насам?

Джейн не обърна внимание на неговото подигравателно, арогантно поведение и доброволно тръгна към ниска къща, разположена на около сто ярда^[3] от мястото, където беше спряла колата. Пътят беше задънен и свършваше при портата, а от там до тази очевидно изоставена сграда водеше алея.

Нападателят, все още размахвайки пистолета си, вървеше непосредствено зад двете жени. Когато се качваха по стълбите, той бързо мина покрай тях и рязко отвори една врата в ляво. Стаята беше празна. В нея очевидно специално бяха поставени маса и два стола.

Джейн влезе и седна. Анна Михайловна я последва. Мъжът затръшна вратата и завъртя ключа.

Джейн отиде до прозореца и погледна навън.

— Бих могла, разбира се, да скоча навън — отбеляза тя, — но няма да стигна далече. Не, за сега просто ще трябва да стоим тук и да се опитаме да се възползваме от ситуацията. Чудя се дали ще ни донесат нещо за ядене.

Около половин час по-късно получи отговор на въпроса си.

Донесоха голяма паница супа, от която излизаше пара и я поставиха на масата пред нея. Също и две парчета сух хляб.

— Очевидно не предвиждат никакъв лукс за аристократите. Вие ли ще започнете или аз? — попита весело Джейн, когато отново затвори и заключи вратата.

Принцеса Попоренски с ужас отхвърли самата идея за храна.

— Как бих могла да ям? Кой знае на какви опасности е изложена господарката ми.

— При нея всичко е наред. Тревожа се за себе си. Знаете, че тези хора съвсем няма да са доволни, когато разберат, че са заловили не когото трябва. Всъщност биха могли да се държат много неприятно. Ще се правя на надменна Велика херцогиня колкото мога по-дълго и ще избягам, ако се появи възможност — заключи Джейн.

Принцеса Попоренски не отговори.

Джейн беше гладна и изяде цялата супа. Тя имаше особен вкус, но беше гореща и апетитна.

След това почувства, че много ѝ се спи. Принцеса Попоренски изглежда тихо плачеше. Момичето се намести на стола по възможно най-удобния начин и отпусна глава.

Заспа.

Джейн се стресна и събуди. Струваше ѝ се, че е спала много дълго. Главата ѝ тежеше и се чувстваше зле. Тогава видя нещо, което я накара веднага да се разсъни напълно.

Беше облечена в огненочервената рокля от марокен.

Стана и се огледа наоколо. Да, все още се намираше в стаята на празната къща. Всичко бе точно както преди да заспи, с изключение на две неща. Първо — принцеса Попоренски вече не седеше на другия стол и второ — необяснимата промяна в собственото ѝ облекло.

— Не може да съм сънувала — каза си на глас тя. — Защото, ако бях сънувала, нямаше да съм тук.

Погледна към прозореца и отбеляза друг съществен факт. Когато заспа, през прозореца влизаше слънчева светлина. Сега къщата хвърляше отчетлива сянка на огрения от слънцето път.

„Къщата гледа на запад — помисли си тя. — Беше следобед, когато заспах. Следователно сега трябва да е следващата сутрин. Значи в супата е имало приспивателно. Следователно... О, Боже! Всичко изглежда някаква лудост!“

Стана и отиде до врата, която се оказа отключена. Разгледа къщата. Беше тиха и празна.

Джейн постави ръка върху болящата я глава и се опита да мисли.

После видя един скъсан вестник, търкалящ се до предната врата. Имаше големи заглавия, които привлякоха погледа ѝ. Прочете:

„Американска бандитка в Англия. Момичето с червената рокля. Сензационно нападение в базара Ориън хаус.“

Олюлявайки се, Джейн излезе навън на слънце. Седна на стълбите. Зачете се и очите ѝ се разшириха от изненада. Фактите бяха малко и представени сбито.

Веднага след отпътуването на Великата херцогиня Полин трима мъже и момиче в червена рокля извадили револвери и успели да сплашат тълпата. Прибрали стоте перли и избягали с бърза състезателна кола. До момента не бяха открити.

В последните новини (беше късен вечерен вестник) имаше няколко думи за това, че „бандитката в червена рокля“ е отседнала в „Блиц“ под името госпожица Монтресор от Ню Йорк.

— Аз съм съсипана! — възкликна отчаяно Джейн. — Напълно съсипана! Винаги съм знаела, че тук има клопка.

Тогава се стресна. Чу се странен звук. Глас на мъж, произнасящ една и съща фраза през кратки интервали.

— По дяволите! По дяволите! — И после отново: — По дяволите!

Джейн се развълнува. Тези думи изразяваха толкова точно собствените ѝ чувства. Изтича надолу по стълбата. Зад нея лежеше млад мъж. Полагаше усилия да повдигне главата си от земята. Лицето му я впечатли. Беше едно от най-красивите, които някога бе виждала. Имаше лунички и леко насмешлив израз.

— По дяволите, главата ми! По дяволите! Аз... — пъшкаше младежът.

Той замълча и втренчи поглед в Джейн.

— Сигурно сънувам — изрече тихо той.

— И аз си казах същото. Но не сънуваме. Какво ви е на главата? — попита Джейн.

— Някой ме удари. За щастие главата ми е дебела.

Повдигна се до седнало положение и направи кисела физиономия.

— Надявам се скоро мозъкът ми да започне да работи. Както виждам, все още съм на същото място.

— Как попаднахте тук? — попита с любопитство Джейн.

— Това е дълга история. Между другото вие не сте Великата херцогиня, как ѝ беше името, нали?

— Не съм. Аз съм обикновената Джейн Кливланд.

— В никакъв случай не сте обикновена — каза младежът, гледайки я с искрен възторг.

Джейн се изчерви.

— Би трябвало да се опитам да намеря малко вода или нещо друго, нали? — попита несигурно тя.

— Предполагам, че така се постъпва — съгласи се младежът. — Все едно, по-скоро бих пийнал уиски, ако можете да намерите.

Джейн не успя да намери уиски. Младежът пийна голяма глътка вода и заяви, че е по-добре.

— Да ви разкажа ли моите приключения, или вие ще разкажете първа? — попита той.

— Вие пръв.

— Моите не са много. Случайно забелязах, че Великата херцогиня влезе в онази стая на обувки с нисък ток, а излезе с висок ток. Това ми се стори доста странно. Не обичам странните неща. Последвах колата с мотоциклета си и видях, че ви въвеждат в тази къща. Около десет минути по-късно, профуча и спря голяма състезателна кола. Слязоха момиче в червено и трима мъже. Тя беше с обувки с ниски токчета. Влязоха в къщата. Скоро навън излязоха ниски токчета и черно-бяла рокля, и отпътуваха с първата кола заедно с възрастна дама и висок мъж с руса брадичка. Другите тръгнаха със състезателната кола. Мислех си, че всичките са си отишли и тъкмо се опитвах да вляза през онзи прозорец и да ви освободя, когато някой ме удари отзад по главата. Това е всичко. Сега е ваш ред.

Джейн разказа своите приключения и завърши:

— Голям късмет е за мен, че сте ме последвали. Разбирате ли в какво ужасно положение щях да съм в противен случай? Великата херцогиня би имала безупречно алиби. Тя е напуснала базара преди грабежа и е пристигнала в Лондон в собствената си кола. Би ли повярвал някой на моята фантастична история?

— За нищо на света — каза убедено младежът.

Бяха толкова погълнати от разказите си, че съвсем забравиха за заобикалящия ги свят. Изведнъж се стреснаха, вдигнаха глави и видяха висок мъж с тъжно лице, облегнат на стената. Той им кимна и каза:

— Много интересно.

— Кой сте вие? — поиска да узнае Джейн.

Тъжният мъж леко премигна и любезно отговори:

— Детектив-инспектор Фаръл. Беше ми много интересно да чуя вашата история и тази на младата дама. Щеше да ни е малко трудно да повярваме на нейната поради една-две подробности.

— Например?

— Ами виждате ли, тази сутрин научихме, че истинската Велика херцогиня е избягала с един шофьор в Париж.

Джейн остана с отворени уста.

— После разбрахме, че в страната е пристигнала онази американска „бандитка“ и очаквахме някакъв удар. Ще ги хванем много скоро, мога да ви го обещавам. Бихте ли ме извинили за малко?

Той изтича нагоре по стълбите и влезе в сградата.

— Я виж ти! — възкликна многозначително Джейн и продължи:
— Мисля, че сте проявили голяма наблюдателност, забелязвайки разликата в обувките.

— Съвсем не — отвърна младежът. — Обучаван съм на общарски занаят. Баща ми е нещо като крал на обувките. Искаше и аз да се захвана с него... да се ожения и да се установя. И разни такива неща. Не че имаше предвид някоя конкретно... просто по принцип. Но аз исках да стана художник — завърши с въздишка той.

— Толкова съжалявам — каза съчувствено Джейн.

— От шест години се опитвам. Няма смисъл да си затварям очите пред фактите. Скапан художник съм. Достатъчно съм умен, за да зарежа това и да се върна вкъщи като блудния син. Чака ме сериозна работа.

— Работата е голямо нещо — съгласи се замислено Джейн. — Мислите ли, че и за мен можете да намерите някоя работа, свързана с общарския занаят?

— Бих могъл да ви предложа нещо по-добро, ако искате.

— О, какво?

— Сега няма значение. Ще ви кажа по-късно. Знаете ли, до вчера не бях срещал момиче, за което да знам, че мога да се ожения.

— Вчера?

— На базара. Тогава я видях. Единствената!

Погледна Джейн много настойчиво.

— Колко са красиви ралиците — каза бързо Джейн със силно зачервени бузи.

— Това е вълчи боб — рече младежът.

— Няма значение — отвърна Джейн.

— Никакво — съгласи се той. И леко се приближи.

[1] Един фунт е равен на 453 грама. — Б.пр. ↑

[2] приблизително 174 см. — Б.пр. ↑

[3] Един ярд е равен на 91.4 см. — Б.пр. ↑

ПЛОДОТВОРНА НЕДЕЛЯ

— Е, наистина го намирам за много забавно — каза за четвърти път госпожица Дороти Прат. — Как ми се иска старата драка да може да ме види сега. Тя и нейния Джеймс!

Определението „стара драка“ се отнасяше за достопочтенната работодателка на госпожица Прат — госпожа Макензи Джоунс, която имаше непоклатими възгледи относно малките имена, подходящи за прислужници и наричаше Дороти с омразното ѝ второ име Джейн.

Спътникът на госпожица Прат не отговори веднага поради една много основателна причина. Когато току-що сте купили мъничък остин, четвърта ръка, за сумата от двадесет лири и го карате едва за втори път, цялото ви внимание по необходимост е насочено към трудната задача да използвате двете ръце и двата си крака в съответствие с непрекъснато променящата се обстановка.

— Тъ... Ах! — възкликна господин Едуард Палгроув и се опита да овладее стреса, предизвикан от ужасен стържещ звук, който би накарал един опитен шофьор да настръхне.

— Е, не говориш много с момичетата — оплака се Дороти.

Господин Палгроув бе избавен от задължението да отговори, тъй като в този момент беше звучно наруган от водача на един автобус.

— О, какво нахалство! — възмути се госпожица Прат с вирната глава.

— Искане ми се само и той да имаше като моите спирачки — отбеляза горчиво нейният обожател.

— Нещо не са на ред ли?

— Можеш да натискаш педала до второ пришествие без всякакъв ефект — отвърна господин Палгроув.

— Е добре, Тед, не можеш да очакваш да имаш всичко за двадесет лири. В края на краищата ето ни, в истинска кола, в неделя следобед, отиваме извън града, както всички останали.

Чуха се още стържещи звуци и трясъци.

— Това беше добра маневра — каза триумфално Тед.

— Ти наистина караш почти чудесно — рече с възхищение Дороти.

Окуражен от женското възхищение, господин Палгроув се опита да профучи през Хамърсмит Бридж, но един полицаи го спря и му направи строга забележка. Като продължиха дисциплинирано към Хамърсмит, Дороти каза:

— Никога не мога да разбера какво искат полицаите. Като се има предвид начина, по който ги представят напоследък, човек остава с впечатление, че са по-учтиви.

— Няма значение. Но аз не исках да тръгнем по това шосе. Исках да пътуваме по Грейт уест роуд и да се позабавляваме — каза тъжно Едуард.

— И да попаднем на полицейски „капан“, което е съвсем вероятно — продължи Дороти. — Точно това се случи на господаря онзи ден. Пет лири плюс съдебните разноски.

— Полицаите не са толкова гадни в края на краищата — възрази великодушно Едуард. — Те правят на пух и прах богатите. Никаква милост. Ставам луд, като си помисля за тези контета, които могат да влязат в магазина и да си купят няколко Ролс Ройса, без да им мигне окото. В това няма логика. Аз не съм по-лош от тях.

— А бижутата. Онези магазини на Бонд стрийт. Диаманти и перли, и не знам още какво! А аз... с наниз перли от Улуърт — въздъхна Дороти.

Тя се замисли тъжно над тази тема. Едуард имаше отново възможност да се концентрира изцяло върху шофирането. Успяха да минат през Ричмънд без инциденти. Кавгата с полицаия беше изнервила Едуард. Сега той възприе линията на най-малкото съпротивление — сляпо следваше някоя кола пред тях, когато му се откриваше такава възможност.

Така скоро те се озоваха на един сенчест междуселски път, по който много от опитните шофьори биха предпочели да пътуват.

— Добре постъпих, че завих насам — каза Едуард, приписвайки цялата заслуга на себе си.

— Бих казала, че е много красиво. Виж, там има един мъж, който продава плодове — рече госпожица Прат.

Наистина на завоя пред тях имаше малка раkitена масичка с кошнички плодове върху нея и знаменце с надпис „ЯЖТЕ ПОВЕЧЕ

ПЛОДОВЕ“.

— Колко струват? — попита загрижено Едуард, след като отчаяното дърпане на ръчната спирачка беше дало желания резултат.

— Чудесни ягоди — каза продавачът, непривлекателен тип с цинична усмивка. — Тъкмо като за дамата. Узрели плодове, прясно набрани. Също и черешите. Истински английски. Ще вземете ли една кошничка череши, госпожо?

— Те наистина изглеждат хубави — отбеляза Дороти.

— Не хубави, прекрасни са — рече дрезгаво мъжът. — Тази кошничка ще ви донесе късмет, госпожо. — Най-накрая благоволи да отговори на въпроса на Едуард: — Два шилинга, господине, ужасно евтино. Така щяхте да кажете, ако знаехте какво има в кошницата.

— Изглеждат много хубави — повтори Дороти.

Едуард въздъхна и плати два шилинга. Умът му беше зает със сметки. Чай, след това бензин — тази неделна разходка с кола не би могла да се нарече евтина. Ето кое е най-лошото, когато излизаш с момичета. Винаги искат всичко, което видят. Непривлекателният тип каза:

— Благодаря, господине. Тази кошница с череши струва повече от парите, които платихте.

Едуард яростно натисна надолу с крака си и малкият остин подскочи към продавача на череши подобно на побеснял вълк.

— Съжалявам. Забравих, че е на скорост — каза Едуард.

— Трябва да внимаваш, скъпи. Можеше да го нараниш — рече Дороти.

Едуард не отговори. След още половин миля стигнаха до идеално местенце край брега на един поток. Оставиха остина отстрани на шосето, а двамата седнаха влюбено на брега на реката и започнаха да ядат череши. В краката им лежеше неделен вестник, на който не обърнаха внимание.

— Какви са новините? — попита най-сетне Едуард, като се опъна по гръб и бутна напред шапката си, за да му прави сянка на очите.

Дороти прегледа заглавията.

— Злочеста съпруга. Изключителна история. Двадесет и осем души са се удавили миналата седмица. Съобщение за смъртта на един летец. Потресаващ обир на скъпоценности. Липсваща рубинена

огърлица на стойност петдесет хиляди лири. О, Тед! Петдесет хиляди лири. Само си представи! — Тя продължи да чете: — „Огърлицата се състои от двадесет и един камъка върху платина и е била изпратена с препоръчана поща от Париж. При пристигането се установило, че пратката съдържа няколко речни камъчета, а скъпоценностите липсват.“

— Отмъкнати в пощата. Пощите във Франция са ужасни, предполагам — отбеляза Едуард.

— Бих искала да видя подобна огърлица. Цялата пламтяща в кървавочервено... гълъбова кръв, така наричат този цвят. Чудя се как би се чувствал човек, ако има подобно нещо на шията си — замечта Дороти.

— Е, ти вероятно никога няма да узнаеш, момичето ми — отбеляза закачливо Едуард.

— Бих искала да знам, защо не? — вирна глава Дороти. — Има момичета, които удивително добре се справят. Може да стана актриса.

— Момичетата, които се държат прилично, не стигат до никъде — обезкуражи я Едуард.

Дороти отвори уста да отговори, но се спря и промърмори:

— Подай ми черешите. Ядох повече от теб. Ще разделя останалите и... а, какво е това на дъното на кошницата?

Тя измъкна един дълъг, блестящ наниз от кървавочервени камъни.

И двамата втренчиха удивени погледи в него.

— В кошницата ли каза? — попита най-после Едуард.

Дороти кимна.

— На дъното под плодовете.

Отново се спогледаха.

— Как мислиш, че се е озовал там?

— Нямам представа. Странно е, Тед, точно след като прочетохме онова за рубините във вестника.

— Не си въобразяваш, че държиш петдесет хиляди лири в ръката си, нали? — засмя се Едуард.

— Казах само, че е странно. Рубини, поставени в платина. Платината е онова матовосребристо нещо... като това. Виж само как искрят! Цветът им не е ли прекрасен? Чудя се колко са. — Тя ги преброи. — Хей, Тед, точно двадесет и един!

— Не!

— Да. Същия брой, за който пише във вестника. О, Тед, не мислиш ли...

— Би могло. Има начин, по който може да се познае... като драснеш с тях по стъкло — отвърна колебливо той.

— Това е за диамантите. Но, знаеш ли, Тед, онзи мъж изглеждаше много странно, мъжът с плодовете. Противен човек. И беше много смешен, като каза, че това в кошницата струва повече, отколкото му платихме.

— Да, но виж, Дороти, защо би ни дал петдесет хиляди лири?

Госпожица Прат поклати обезкуражено глава.

— Наистина няма логика — призна тя. — Освен ако полицията го преследва.

— Полицията? — Едуард леко пребледня.

— Да. По-нататък във вестника пише: „...полицията разполага с улики...“.

Студени тръпки полазиха по гърба на кавалера й.

— Това не ми харесва, Дороти. Ами ако полицията тръгне след нас?

Момичето се втренчи в него с отворена уста.

— Но ние нищо не сме направили, Тед. Намерихме я в кошницата.

— Тази история би прозвучала глупаво! Не е правдоподобно.

— Не съвсем. О, Тед, наистина ли мислиш, че е ТЯ? Прилича на приказка! — рече възторжено Дороти.

— Обаче историята не ми звучи като приказка. Повече ми прилича на онези, в които героят е несправедливо обвинен и отива в Дартмор за четиринадесет години — каза Едуард.

Но Дороти не го слушаше. Беше сложила огърлицата на шията си и изучаваше ефекта с помощта на малко огледало, което извади от ръчната си чанта.

— Такава, каквато би могла да носи една херцогиня — промълви отнесено тя.

— Не мога да повярвам. Те са имитация. Трябва да са имитация — каза бурно Едуард.

— Да, скъпи. Много вероятно — отвърна Дороти, все още съсредоточена върху образа си в огледалото.

— Всичко друго би било прекалено голямо съвпадение.

— Гълъбова кръв — промълви Дороти.

— Абсурдно е. Така мисля. Абсурдно. Виж какво, Дороти...

Чуваш ли какво ти говоря или не?

Дороти остави огледалото настрана. Обърна се към него с ръка, поставена върху рубините на шията си.

— Как изглеждам? — попита тя.

Едуард я погледна внимателно, забравяйки опасенията си. Никога не я беше виждал такава. Тя излъчваше някаква царствена красота, която му бе съвсем непозната. Вярата, че има около шията си бижута за петдесет хиляди лири, беше превърнала Дороти Прат в нова жена. Изглеждаше безочливо спокойна, нещо като Клеопатра и Семирамида, и Зенобия, взети заедно.

— Изглеждаш... изглеждаш зашеметяващо — изрече смирено Едуард.

Дороти се засмя и смехът ѝ също беше съвсем различен.

— Виж какво — продължи Едуард, — трябва да направим нещо. Трябва да ги занесем в полицията или нещо подобно.

— Глупости. Ти току-що каза, че няма да ти повярват. Вероятно ще те изпратят в затвора за кражба — възрази Дороти.

— Но... но какво друго можем да направим?

— Да ги задържим — рече новата Дороти Прат.

Едуард втренчи поглед в нея.

— Да ги задържим? Ти си луда.

— Намерихме ги, нали? Ще ги задържим и аз ще ги нося.

— И полицията ще те хване.

Дороти помисли минута-две и рече:

— Добре. Ще ги продадем. И ще можеш да си купиш Ролс Ройс, или два Ролс Ройса, а аз ще си купя диамантено украшение за главата и няколко пръстена.

Едуард продължаваше да гледа втренчено.

Дороти стана нетърпелива.

— Това е твоя шанс. От теб зависи да го използваш. Не сме я откраднали... Не бих го одобрила. Сама дойде при нас и вероятно е единственият шанс, който някога ще имаме да си купим всичко, което искаме. Съвсем никаква смелост ли нямаш, Едуард Палгроув?

Едуард възвърна гласа си.

— Да я продадем, казваш. Няма да е лесно. Всеки бижутер ще иска да знае от къде имам това проклето нещо.

— Няма да я занесеш на златар. Никога ли не четеш детективски романи, Тед? Ще я занесеш на търговец на крадени вещи, разбира се.

— И как ще ги намеря тези търговци? Възпитан съм да бъда порядъчен.

— Мъжете трябва да знаят всичко. Те са за това — каза наиздателно Дороти.

Той я погледна. Беше спокойна и неотстъпчива.

— Не бих повярвал, че си способна на подобна постъпка — промълви тихо той.

— Мислех, че си по-смел.

Последва пауза. После Дороти се изправи на крака.

— Е, най-добре да се прибираме у дома.

— С това нещо около шията ти?

Дороти свали огърлицата, погледна я благоговейно и я пусна в ръчната си чанта.

— Виж какво, дай я на мен — предложи решително Едуард.

— Не.

— Да, ще го направиш. Възпитан съм да бъда честен, момичето ми.

— Добре, можеш да продължиш да бъдеш честен. Не е нужно да имаш нищо общо.

— О, я ми дай! — нареди й дръзко Едуард. — Ще го направя. Ще намеря такъв търговец. Както казваш, това е единственият шанс, който ще имаме някога. Ние го получихме честно, купихме го за два шилинга. Не е нещо по-различно от онова, което господата в антикварните магазини правят всеки ден и се гордеят със себе си.

— Точно така! О, Едуард, ти си прекрасен! — възкликна Дороти.

Подаде му огърлицата и той я пусна в джоба си. Чувстваше се възбуден, екзалтиран, истински мъж! В такова настроение запали остина. И двамата бяха прекалено развълнувани, за да си помислят за чай. Мълчаливо пропътуваха пътя до Лондон. Само веднъж на едно кръстовище към колата се приближи полицаи и сърцето на Едуард пропусна един удар. По чудо се прибраха вкъщи без злополуки.

Последните думи, които Едуард отправи към Дороти, бяха изпълнени с авантюризъм:

— Ще се справим. Петдесет хиляди лири! Струва си!

Тази нощ той сънува Дартмор и затворнически решетки. Стана рано. Съвсем не се чувстваше отпочинал и имаше измъчен вид. Трябваше да се заеме с издирване на търговец на крадени вещи, а нямаше никаква представа как да го направи.

Работата му в офиса вървеше зле и преди обяд върху него се стовариха два остри упрека.

„Как ли хората откриват търговец на крадени вещи? — помисли си той. — Дали Уайтчапъл е подходящо място или пък Степни?“

Когато се върна в офиса, го потърсиха по телефона. Чу гласа на Дороти — трагичен и разплакан.

— Ти ли си, Тед? Обаждам ти се от телефона на старата драка, но тя може да дойде всеки миг и ще трябва да прекъсна. Тед, не си направил нищо, нали?

Едуард отговори отрицателно.

— Виж какво, Тед, не бива. Лежах будна цяла нощ. Беше ужасно. Мислих си за онова, което пише в Библията, че човек не трябва да краде. Сигурна съм била луда вчера. Наистина. Няма да правиш нищо, нали Тед, скъпи?

Дали господин Палгроув изпита чувство на облекчение? Възможно е, но той нямаше да го признае.

— Когато съм казал, че ще направя нещо, правя го — каза с глас, който можеше да принадлежи на силен супермен със стоманен поглед.

— Но, Тед, скъпи, не бива. О, господи, тя идва! Виж какво, Тед, днес тя ще вечеря навън. Мога да се измъкна и да се срещнем. Не прави нищо, докато не се видим. Осем часа. Чакай ме зад ъгъла. — Гласът ѝ се промени в ангелски шепот: — Да, госпожо, струва ми се, че беше грешка. Търсеха Блумсбъри 0234.

Когато в шест часа Едуард излезе от офиса, голямо заглавие привлече вниманието му:

„КРАЖБА НА БИЖУ. ПОСЛЕДНИ НОВИНИ“.

Бързо подаде едно пени. Сред многото хора в метрото, където ловко успя да седне, с нетърпение прегледа страницата. Съвсем лесно намери онова, което търсеше.

От устните му се изплъзна сподавено подсвирване.

— Е, аз съм...

А после друг съседен абзац привлече погледа му. Прочете го докрай и с пренебрежение остави вестника да падне на пода.

Точно в осем часа чакаше на уреченото място. Дороти, останала без дъх, бързаше да дойде при него. Изглеждаща бледа, но красива.

— Не си направил нищо, нали Тед?

— Нищо не съм направил. Можеш да си я сложиш.

Извади рубинената огърлица от джоба си.

— Но, Тед...

— Полицията е открила рубините и човека, който ги е откраднал.

А сега прочети това!

Показа ѝ един абзац от вестника. Дороти прочете:

„НОВ РЕКЛАМЕН ТРИК

Общоанглийската Файвпени Феър е направила нова умна рекламна уловка, с която възнамерява да предизвика известните Улуърт. Вчера се продаваха кошнички с плодове и ще бъдат продавани всяка неделя. Една от всеки петдесет кошнички ще съдържа изкуствена огърлица от камъни в различни цветове. Тези огърлици са наистина чудесна придобивка за плащаната сума. Вчера те предизвикаха голямо вълнение и веселие и начинанието «ЯЖТЕ ПОВЕЧЕ ПЛОДОВЕ» ще стане още по-популярно следващата неделя. Поздравяваме Файвпени Феър за тяхната находчивост и им желаем успех в кампанията «Купувайте английски стоки».

— А! — изхълца удивено Дороти и след малко додаде: — Е...

— И аз се почувствах така — рече Едуард.

Минаващ покрай тях мъж пхна една листовка в ръката му:

— Вземи една, братко.

„Стойността на добродетелната жена е много по-голяма от тази на рубините.“

— Ето! Надявам се това да те утеши.

— Не знам. Не искам да изглеждам точно като добродетелна жена — каза колебливо Дороти.

— Не искаш. Ето защо мъжът ми даде тази листовка. С тези рубини на шията съвсем не изглеждаш добродетелна — рече Тед.

Дороти се засмя и каза:

— Много си мил, Тед. Хайде, нека да отидем на кино.

ПРИКЛЮЧЕНИЕТО НА ГОСПОДИН ИСТУД

Господин Истуд погледна към тавана, после надолу към пода. От пода погледът му бавно се плъзна нагоре по стената отдясно. Сетне с голямо усилие отново насочи поглед към пишещата машина пред себе си.

Девствената белота на листа беше накърнена от заглавие, написано с главни букви.

„ЗАГАДКАТА НА ВТОРАТА КРАСТАВИЦА“ — гласеше то. Задоволително заглавие. Антъни Истуд чувстваше, че ще заинтригува и привлече вниманието на всеки, който го прочете. „Загадката на втората краставица — ще си кажат. — За какво може да се разказва? Краставица? Втората краставица? Непременно трябва да прочета тази история.“ И биха били развълнувани и очаровани от ненадминатата лекота, с която този майстор на детективското четиво е заплел вълнуваща интрига около простия зеленчук.

До тук всичко бе наред. Антъни Истуд знаеше по-добре от всеки каква би трябвало да бъде историята. Неприятното беше, че по една или друга причина той не можеше да напредне с нея. Двете основни неща в една история са заглавие и интрига, а другото е просто обикновена работа. Понякога заглавието, само по себе си, подсказва интригата и всичко останало е лесно, но в случая заглавието продължаваше да украсява горната част на страницата, а интригата така и не се бе оформила в главата му.

Погледът на Антъни Истуд отново потърси вдъхновение от тавана, от пода и тапетите, но пак не се получи нищо.

„Ще нарека героинята Соня — каза си Истуд, за да се подтикне към действие. — Соня или пък Долорес... кожата ѝ ще бъде бледа като слонова кост, но не поради лошо здраве, и ще е с очи, подобни на бездънни езера. Героят ще се казва Джордж, или пък Джон — нещо кратко и британско. След това градинаря — предполагам, че ще трябва да има градинар, по един или друг начин трябва да вмъкнем тази

ужасна краставица — градинарят може да е шотландец и да е забавно-песимистичен по въпроса за ранната слана.“

Този метод понякога даваше резултат, но днес изглежда нямаше да е така. Въпреки че Истуд съвсем ясно си представяше Соня и Джордж, и комичния градинар, те не проявяваха никакво желание да се активизират и да свършат каквото и да било.

„Бих могъл да я сменя с банан, разбира се — помисли отчаяно Истуд. — Или маруля, или брюкселско зеле... брюкселско зеле... Какво да кажем за него? Наистина тайнопис за Брюксел... откраднати облигации... страшен белгийски барон.“

За миг сякаш проблесна лъч светлина, но отново изчезна. Белгийският барон не можа да се материализира и Антъни изведнъж се сети, че ранните слани и краставиците нямаха нищо общо, което изглежда изключваше забавните забележки на градинаря-шотландец.

— О, по дяволите! — изруга господин Истуд.

Стана и сграбчи „Дейли Мейл“. Може би някой да е убит по такъв начин, че потящият се автор да се вдъхнови? Но тази сутрин новините бяха главно политически и от чужбина. Господин Истуд възмутено хвърли вестника.

После, взимайки един роман от масата, затвори очи и постави пръста си върху една от страниците. Така посочената от съдбата дума беше „овце“. Веднага, с учудваща колоритност, в съзнанието на господин Истуд се появи една цяла история. Красиво момиче... любимият му е убит през войната... то е разстроено... пасе овце в шотландски планини... мистериозна среща с мъртвия любовник... последна сцена... овце на лунна светлина, момиче, лежащо мъртво на снега и две следи от стъпки като в класическа картина...

Прекрасна история! С въздишка Антъни изостави този сюжет и тъжно поклати глава. Прекалено добре знаеше, че този издател не иска такива истории, колкото и да бяха прекрасни. Историите, които искаше и настояваше да получава (и между другото плащаше добре за тях) бяха за мистериозни тъмнокоси жени, пронизани в сърцето, за млад герой — заподозрян несправедливо, накрая неочаквано разбулване на загадката посредством нови улики и залавяне на виновника, оказал се най-неподозирания човек... точно „ЗАГАДКАТА НА ВТОРАТА КРАСТАВИЦА“. „Въпреки че — помисли си Антъни, — той сто на сто

ще промени заглавието с нещо скапано като «Най-отвратителното убийство» и то без дори да ме попита! О, по дяволите този телефон!“

Отиде сърдито до него и вдигна слушалката. През последния час вече два пъти му звъняха. Веднъж беше грешка, а втория път беше една капризна светска дама, която той мразеше, но тя се оказа прекалено упорита, за да отклони предложението ѝ да отиде на вечеря с нея.

— Ало — изръмжа в слушалката той.

Отговори му женски глас, мек и ласкав, с лек чужд акцент.

— Ти ли си, любими? — каза нежно тя.

— Е... ами... не знам. Кой е? — попита внимателно господин Истуд.

— Аз съм. Кармен. Слушай, любими. Преследват ме. В опасност съм! Трябва веднага да дойдеш! Въпросът е на живот и смърт!

— Извинявайте, страхувам се, че са ви свързали с погрешен... — започна учтиво господин Истуд.

Тя го прекъсна преди да е довършил изречението:

— Madre de Dios!^[1] Те идват. Ако разберат какво правя, ще ме убият. Не ме оставяй. Ела веднага. Ако не дойдеш, това ще означава смърт за мен. Знаеш къде е улица Кърк, номер 320. Паролата е „краставица“...

Чу лекото прищракване, когато тя постави слушалката на другия край на линията.

— По дяволите! — използва отново любимото си възклицание господин Истуд.

Отиде до кутийката с тютюн и внимателно напълни лулата си. „Предполагам — рече си той, — че това е някаква любопитна реакция на моето подсъзнателно «аз». Не може да е казала «краставица». Всичко това е много необикновено. Каза ли тя «краставица» или не?“

Разхождаше се напред-назад, без да може да вземе решение.

„Улица Кърк 320. Чудя се какво ли означава всичко това? Тя ще чака другия мъж да се появи. Искане ми се да бях имал възможност да ѝ обясня. Улица Кърк 320. Паролата е «краставица». О, невъзможно, абсурдно! Халюцинации на претоварения ми ум.“

Погледна отмъстително към пишещата машина.

— Бих искал да знам каква полза има от теб? Гледах те цяла сутрин и какво? Голяма добрина ми стори, няма що! Един автор трябва

да черпи сюжетите си от живота, от живота, чуваш ли? Сега излизам, за да си намеря някой.

Нахлупи шапка на главата си, погледна с любов към безценната си колекция от емайлирани предмети и напусна апартамента.

Улица Кърк, както повечето лондончани знаят, е дълга, на места оживена, заета главно от антикварни магазини, където се предлагат най-различни фалшиви стоки на фантастични цени. Има също магазини за старинен месинг, за стъкло и западнали магазини за предмети и дрехи втора ръка.

На номер 320 се продаваха стари стъклени изделия. Беше препълнено с всякакви видове стъкларии. Антъни трябваше да се движи предпазливо, докато напредваше по пътеката в средата, оградена от чаши за вино, висулки и полилеи, клатещи се и блещукащи над главата му. В дъното на магазина седеше една много възрастна жена, с наболи мустаци, на които много ученици биха завидели, и с агресивно поведение.

Тя погледна Антъни и заплашително попита:

— Е?

Антъни беше млад мъж, който лесно се смущаваше. Веднага се поинтересува за цената на няколко чаши за бяло вино.

— Четиридесет и пет шилинга за половин дузина.

— О, така ли? Много са хубави, нали? А колко струват тези неща? — запита Антъни.

— Красиви са, от Уотърфорд. Ще ги имате и двете за осемнадесет гвинеи.

Господин Истуд почувства, че си навлича неприятности. След минута щеше да купи нещо, хипнотизиран от погледа на тази свирепа старица. И все пак не можеше да си наложи да излезе от магазина.

— Ами това? — посочи един полилей той.

— Тридесет и пет гвинеи.

— О! Доста повече, отколкото мога да си позволя — отбеляза със съжаление господин Истуд.

— Какво ви трябва? Нещо за сватбен подарък? — попита възрастната дама.

— Точно така, но е много трудно да се намери нещо подходящо — рече Антъни, хващайки се веднага за предположението ѝ.

— А, добре — каза дамата, изправяйки се решително. — Хубаво парче старо стъкло никому не е излишно. Тук имам няколко старинни гарафи, а ето там един хубав малък сервиз за ликьор, тъкмо като за булка...

През следващите десет минути Антъни изживя истинска агония. Дамата го държеше здраво в ръцете си. Всеки по-интересен образец на стъklarското изкуство му беше показан. Той се отчая.

— Красиво, красиво! — възкликна механично младежът, оставяйки голям бокал, който беше насила представен на вниманието му. После бързо изтърси: — А тук имате ли телефон?

— Не, нямаме. Има телефонна кабина в пощата, точно насреща. А сега какво решихте: бокала или тези фини стари стакани?

Тъй като не беше жена, Антъни бе съвсем неопитен в деликатното изкуство да излезеш от магазин без да купиш нищо.

— По-добре да взема сервиза за ликьор — каза мрачно той.

Стори му се по-малката беда. Ужасяваше се от мисълта да му тръснат полилея.

С горчивина плати за покупката. После, докато възрастната дама увиваше пакета, внезапно си възвърна смелостта. В края на краищата тя би го сметнала само за ексцентричен тип и какво значение имаше, по дяволите, какво ще си помисли?

— Краставица — изрече ясно и твърдо той.

Старата вещица рязко прекъсна работата си по опаковането.

— А? Какво казахте?

— Нищо — излъга Антъни.

— О! Стори ми се, че казахте „краставица“.

— Точно това казах — рече предизвикателно Антъни.

— Е, защо не казахте по-рано? Губите ми времето. През онази врата там и нагоре по стълбите. Тя ви чака.

Като на сън Антъни мина през посочената му врата и се изкачи по ужасно мръсни стълби. Най-горе имаше полуотворена врата, от която се виждаше малка всекидневна.

Едно момиче седеше на стол, с поглед, отправен към вратата и с изражение на нетърпеливо очакване.

Какво момиче! Наистина имаше бледа кожа като слонова кост, за каквато Антъни толкова често бе писал. А очите й! Какви очи! Не беше

англичанка, виждаше се от пръв поглед. Имаше чуждестранна екзотичност, която личеше дори и от елегантната сепла рокля.

Антъни се поспря на прага малко смутен. Мигът на обясненията изглежда бе настъпил. Но момичето скочи с радостен вик, хвърли се в ръцете му и извика:

— Ти дойде! Ти дойде! О, благодаря на светците и на Света Богородица!

Антъни, който никога не пропускаше възможност, отвърна пламенно на целувката ѝ. Накрая тя се отдръпна, погледна го в лицето, и с очарователна срамежливост заяви:

— Никога нямаше да те позная. Наистина нямаше.

— Нямаше ли? — попита тихо Антъни.

— Не, дори очите ти изглеждат различни... и си десет пъти по-красив, отколкото някога съм си мислила.

— Така ли?

А вътрешно Антъни си казваше: „Спокойно, момчето ми, спокойно. Нещата се развиват много добре, но не се забравяй.“

— Мога ли пак да те целуна?

— Разбира се, че можеш. Колкото искаш — отвърна сърдечно Антъни.

Настъпи много приятна пауза.

„Чудя се кой по дяволите съм. Моля се на Бога, истинският да не се появи. Колко е мила...“ — помисли си Антъни.

Внезапно момичето се отдръпна от него и по лицето ѝ мигновено се изписа ужас.

— Да не са те проследили до тук?

— Господи, не!

— Но те са много коварни. Не ги познаваш толкова добре като мен. Борис! Той е сатана!

— Скоро ще уредя сметките ти с него.

— Ти си лъв... да, като лъв! Що се отнася до тях, те са негодници, всичките! Слушай, у мен е! Щяха да ме убият, ако знаеха. Страхувах се, не знаех какво да правя и после си помислих за теб... Шшт, какво беше това?

Долу в магазина се чу шум. Правейки му знак да остане на мястото си, тя отиде на пръсти до стълбите. Върна се с преbledняло лице и широко отворени очи.

— Madre de Dios! Полицията е. Качват се тук. Имаш ли нож? Революер? Кое от двете?

— Мило мое момиче, нима наистина очакваш от мен да убия полицаи?

— О, но ти си луд! Ще те отведат и ще те обесят.

— Какво ще направят? — попита господин Истуд и по гърба го полазиха много неприятни тръпки.

По стълбите се чува стъпки.

— Ето, идват! Отричай всичко! Това е единствената надежда — прошепна момичето.

— То е съвсем лесно — заяви с приглушен глас господин Истуд.

След секунда двама мъже влязоха в стаята. Бяха с обикновени дрехи, но се държаха официално, което подсказваше дълъг опит. Заговори по-ниският от двамата — дребен тъмен мъж, с кротки сиви очи. Той каза:

— Конрад Флекман, арестуван сте за убийството на Анна Розенберг. Всичко, което кажете, ще бъде използвано като доказателство срещу вас. Ето заповедта и ще направите добре, ако кротко дойдете с нас.

От устните на момичето се откъсна сподавен писък. Антъни пристъпи напред със сдържана усмивка.

— Имате грешка, полицаи. Името ми е Антъни Истуд — представи се любезно той.

Двамата детективи изглежда съвсем не се впечатлиха от думите му.

— Ще го уточним по-късно. Междувременно елате с нас — нареди този, който не беше говорил до сега.

— Конрад! Конрад, не им позволявай да те отведат! — простена момичето.

Антъни погледна детективите.

— Сигурен съм, че ще ми позволите да се сбогувам с младата дама?

С повече благоприличие, отколкото очакваше, двамата мъже тръгнаха към вратата. Антъни дръпна момичето в ъгъла до прозореца и бързо и тихо заговори:

— Слушай. Това, което казах, е вярно. Не съм Конрад Флекман. Когато ми позвъни тази сутрин, сигурно са те свързали погрешно.

Името ми е Антъни Истуд. Дойдох в отговор на твоя зов, защото... добре... просто дойдох.

— Ти не си Конрад Флекман? — погледна го недоверчиво тя.

— Не.

— О! И аз те целунах! — извика тя много нещастно.

— Всичко е наред — увери я господин Истуд. — За ранните християни това е било практика. Много забележително. А сега виж какво, ще обработя тези хора. Скоро ще докажа своята самоличност. През това време те няма да те безпокоят и можеш да предупредиш този свой скъпоценен Конрад. После...

— Да?

— Е, само това. Моят телефон е Нортуестърн 1743 и внимавай да не те свържат грешно.

Тя го погледна с омайващ поглед и се усмихна през сълзи.

— Няма да забравя! Наистина няма да забравя!

— Тогава всичко е наред. Сбогом. И...

— Да?

— Като споменах за ранните християни... няма да имаш нищо против още една, нали?

Тя обви ръце около шията му. Устните ѝ само докоснаха неговите.

— Наистина те харесвам, да, наистина те харесвам. Няма да забравиш това, каквото и да се случи, нали?

Антъни неохотно се освободи и тръгна към тези, които го бяха арестували.

— Вече съм готов да дойда с вас. Предполагам, нямате намерение да задържате тази млада дама?

— Не, господине, всичко е наред — каза учтиво ниският.

„Разбрани са тези хора от Скотланд Ярд“ — помисли си Антъни, следвайки ги надолу по тясната стълба.

В магазина нямаше и следа от възрастната жена, но Антъни долови тежко дишане откъм една врата в дъното и се досети, че тя стои отзад и внимателно наблюдава събитията.

Щом излязоха навън на улица Кърк, Антъни си пое дълбоко въздух и се обърна към по-ниския от двамата мъже:

— А сега, инспекторе... инспектор сте, предполагам?

— Да, господине. Детектив-инспектор Върол. Това е детектив-сержант Картър.

— Добре, инспектор Върол, дойде време да поговорим разумно, а също и да се вслушаме в разума. Аз не съм Конрад как-му-беше-името. Казвам се Антъни Истуд, както ви осведомих и по професия съм писател. Ако ме придружите до апартамента ми, мисля, че ще мога да докажа моята самоличност.

Нещо в простичкия начин, по който говореше Антъни, изглежда впечатли детективите. За пръв път по лицето на Върол премина сянка на съмнение.

Очевидно Картър по-трудно се убеждаваше. Той подигравателно се засмя:

— Сигурно. Но ако си спомняте, младата дама ви нарече Конрад.

— А! Това е друг въпрос. Нямам нищо против да призная пред вас, че по... по... мои лични причини се представих на тази дама като човек на име Конрад. Личен въпрос, разбирате.

— Правдоподобна история, нали? Не, господине, идвате с нас. Спри това такси, Джо — нареди Картър.

Спряха едно минаващо такси и тримата се качиха. Антъни направи последен опит, обръщайки се към Върол, който можеше по-лесно да бъде убеден.

— Вижте какво, любезни инспекторе, какво ще ви навреди, ако дойдете до апартамента ми, за да проверите дали казвам истината? Можете да задържите таксито, ако искате. Това е добро предложение. Няма да ни отнеме повече от пет минути.

Върол го погледна изпитателно и внезапно каза:

— Ще го направя. Колкото и странно да изглежда, вярвам, че говорите истината. Не искаме да изглеждаме като глупаци в участъка, арестувайки не този, когото трябва. Какъв е адресът?

— Бранденбърг Меншънс, четиридесет и осем.

Върол се наведе и каза адреса на шофьора на таксито. Тримата седяха мълчаливо, докато стигнаха. Тогава Картър скочи от колата, а Върол направи на Антъни знак да го последва. Когато и той слезе, обясни:

— Няма нужда да проявявате каквато и да е враждебност. Ще влезем като приятели, сякаш господин Истуд води приятели вкъщи.

Антъни беше безкрайно благодарен за това предложение и мнението му за Отдела за разследване на престъпления се подобряваше с всеки миг.

В коридора за щастие срещнаха портиера Роджърс. Антъни се спря.

— А, добър вечер, Роджърс — подхвърли небрежно той.

— Добър вечер, господин Истуд — отговори с уважение портиерът.

Беше привързан към Антъни, който бе пример за либерално отношение за разлика от някои от съседите му.

Антъни се спря с крак върху най-долното стъпало на стълбата.

— Между другото, Роджърс — рече небрежно той, — от кога живея тук? Току-що имах малка дискусия с тези мои приятели.

— Нека помисля, сър, би трябвало да има вече около четири години.

— Точно както си мислех.

Антъни хвърли победоносен поглед към двамата детективи. Картър изсумтя, но Върол широко се усмихна.

— Добре. Но не е достатъчно. Ще се качим ли? — попита той.

Антъни отключи вратата на апартамента със секретния си ключ. С облекчение си спомни, че прислужникът му Симарк не е тук. Колкото по-малко свидетели има неговото падение, толкова по-добре.

Пишещата машина си стоеше така, както я бе оставил. Картър отиде до масата и прочете заглавието на листа:

— „ЗАГАДКАТА НА ВТОРАТА КРАСТАВИЦА“ — обяви мрачно той.

— Един мой разказ — обясни равнодушно Антъни.

— Това е още един плюс, господине — констатира Върол, кимайки с глава и намигайки. — Между другото за какво се разказва в него? Каква е загатката на втората краставица?

— А, сега ме хванахте! Точно тази втора краставица е в основата на всичките ми неприятности — обясни домакинът.

Картър го изглежда внимателно. Внезапно поклати глава и многозначително се почука по челото.

— Глупав беден млад човек — промърмори гласно той, гледайки настрани.

— А сега, господа, по-делово. Тук има писма, адресирани до мен. Спестовната ми книжка, преписка с издателите. Какво повече искате? — попита енергично господин Истуд.

Върол прегледа документите, които Антъни му подаде и почтително каза:

— Що се отнася до мен, не искам нищо повече. Напълно съм убеден. Но сам не мога да поема отговорността да ви освободя. Виждате ли, въпреки че изглежда сигурно, че живеете тук като господин Истуд от няколко години, все пак е възможно Конрад Флекман и Антъни Истуд да са едно и също лице. Трябва да претърся обстойно апартамента, да взема отпечатъци от пръстите ви и да телефонирам в управлението.

— Това изглежда доста обширна програма. Мога да ви уверя, че ви е разрешен достъп до всички мои тайни, които бихте открили тук — отбеляза Антъни.

Инспекторът се ухили. Беше изключително човечен за детектив.

— Бихте ли отишли с Картър в малката крайна стаичка, господине, докато аз работя.

— Добре — съгласи се с нежелание Антъни. — Предполагам, че не може да стане обратно, а?

— Което значи?

— Че двамата с вас, заедно с малко уиски и сода, ще се настаним в крайната стая, докато вашият приятел, сержантът, извърши трудното търсене.

— Ако предпочитате така, господине?

— Да, предпочитам.

Оставиха Картър, който изследваше с професионално умение съдържанието на писалището. На излизане от стаята го чува да вдига телефона и да се обаждат в Скотланд Ярд.

— Не е толкова лошо — рече Антъни, разполагайки се с уиски и сода до себе си, след като гостоприемно беше изпълнил желанията на инспектор Върол относно питието. — Да пийна ли пръв, за да ви покажа, че в уискито няма отрова?

Инспекторът се усмихна и отбеляза:

— Не е много редно, но в нашата професия се научават някои неща. Още от началото разбрах, че сме направили грешка. Разбира се,

трябва да се спазват обичайните формалности. Не можем да се отървем от бюрократизма, нали, сър?

— Предполагам, че не. Но изглежда сержантът все още не е приятелски настроен — рече със съжаление Антъни.

— А, детектив-сержант Картър е прекрасен човек. Не е лесно да бъде измамен.

— Забелязах го — каза Антъни и добави: — Между другото инспекторе, имате ли възражения да чуя нещо за себе си?

— В какъв смисъл, сър?

— Хайде, не разбирате ли, че умирам от любопитство? Коя е била Анна Розенберг и защо съм я убил?

— Ще прочетете всичко утре във вестниците.

— „Утрешното мое Аз може да бъде на десет хиляди години от вчера“ — цитира Антъни. — Наистина мисля, че можете да задоволите съвсем основателното ми любопитство, инспекторе. Оставете настрана служебната си сдържаност и ми разкажете всичко.

— Съвсем не е редно, сър.

— Скъпи ми инспекторе, дори когато така бързо се сприятеляваме?

— Добре. Анна Розенберг беше немска еврейка, която живееше в Хампстед. Без никакви видими доходи тя ставаше всяка година все по-богата.

— При мен е точно обратното — изкоментира Антъни, — аз имам видими доходи, но от година на година ставам все по-беден и по-беден. Вероятно щях да съм по-добре, ако живеях в Хампстед. Чувал съм, че действал много освежаващо.

— По едно време тя беше продавачка на дрехи втора ръка — продължи Върол.

— Това обяснява всичко — прекъсна го Антъни. — Спомням си как продадох униформата си след войната, не сивокафявата, а другата. За по-голямо удобство червените панталони със златни ширити бяха разстлани в апартамента. Пристигна един дебел господин с кариран костюм при това с Ролс Ройс. Беше заедно с прислужник, който носеше чанта. Предложи една лира и десет цента за всичко. Накрая прибавих ловно сако и очила „Цайс“, за да закръглим на две лири. Дебелият даде знак, прислужникът отвори чантата и напъха нещата

вътре. После дебелият мъж ми подаде банкнота от десет лири и поиска ресто.

— Преди около десет години — продължи инспекторът — в Лондон имаше няколко испанци, политически емигранти, сред които беше дон Фернандо Ферарес заедно с младата си съпруга и детето си. Бяха много бедни и жената беше болна. Анна Розенберг ги посетила в жилището и ги попитала дали имат нещо за продан. Дон Фернандо не бил вкъщи и жена му решила да се раздели с един много хубав испански шал, чудесно избродиран, който бил последният подарък, направен от съпруга ѝ, преди да напуснат Испания. Щом дон Фернандо се върнал и научил, че шалът бил продаден, се ядосал ужасно и направил безуспешни опити да си го върне. Когато най-после успял да открие въпросната вехтошарка, тя заявила, че е препродала шала на жена, чието име не знае. Дон Фернандо бил отчаян. Два месеца по-късно го намушкали на улицата и умрял от раните си. От тогава Анна Розенберг изглежда подозрително богата. През следващите десет години къщата ѝ беше нападана от крадци цели осем пъти. Четири от опитите бяха осуетени и нищо не беше откраднато, а при другите четири случая сред плячката имаше и бродиран шал. — Инспекторът замълча и после продължи, подчинявайки се на изразяващ нетърпение жест от страна на Антъни. — Преди една седмица Кармен Ферарес, вече порасналата дъщеря на дон Фернандо пристигна в страната от един манастир във Франция. Първата ѝ работа беше да намери Анна Розенберг в Хампстед. Казват, че там се е разиграла бурна сцена между нея и възрастната жена и един от слугите я е чул да казва на излизане: „Той е още у вас. През всичките тези години ви е носил богатства, но тържествено ви заявявам, че накрая ще ви донесе нещастие. Нямате морално право над него и ще дойде ден, когато ще ви се иска никога да не сте виждали шала с хилядата цветя“. Три дни по-късно Кармен Фернандес загадъчно изчезна от хотела, в който беше отседнала. В стаята ѝ бяха намерени име и адрес. Името Конрад Флекман, а също и бележка от човек, представящ се за търговец на антични предмети. В бележката питаше дали тя би се разделила с един бродиран шал, който според него притежавала. Адресът беше фалшив. Ясно е, че шалът е бил в основата на цялата загадка. Вчера сутринта Конрад Флекман се обади на Анна Розенберг. Двамата се затворили за час, а може и повече, и когато си тръгнал, тя

била принудена да си легне. Била пребледняла и разтревожена от разговора. Но наредила, ако той дойде отново, да го пуснат по всяко време. Снощи станала, излязла около девет часа и не се върнала. Тази сутрин я намерили с пронизано сърце в къщата, където живеел Конрад Флекман. На пода до нея имало... какво мислите?

— Шала? Шала с хилядата цветя? — промълви Антъни.

— Нещо много по-ужасяващо. Нещо, което обяснява цялата загадка около шала и разкрива тайната му стойност... Извинете, мисля, че това е шефа...

Наистина се чу позвъняване на звънеца. Антъни сдържаше нетърпението си, доколкото можеше и чакаше да се върне инспекторът. Вече беше съвсем спокоен за собственото си положение. Щом вземеха отпечатъци от пръстите му, щяха да разберат грешката си.

И тогава Кармен, може би, щеше да позвъни...

Шалът с хилядата цветя! Каква странна история — точно този тип истории, които са много подходящи за изключително красивото чернокосо момиче.

Кармен Ферарес...

Той се отърси от дневните си сънища. Колко дълго се бавеше този приятел, инспектора. Стана и отвори вратата. В апартамента беше странно тихо. Възможно ли бе да са си отишли? Сигурно не, без да му се обадят.

Отиде в съседната стая. Беше празна, също и всекидневната. Необичайно празна! Изглеждаше гола и разхвърляна. О, небеса! Неговите емайлирани предмети... среброто!

Обиколи като луд жилището си. Навсякъде едно и също. Беше ограбено. Всяко по-ценно нещо липсваше, а Антъни имаше много добър вкус на колекционер, що се отнася да ценните предмети.

Със стон се добра, олюлявайки се, до един стол и хвана главата си с ръце. От това състояние го извади позвъняване на входната врата. Отвори я и видя Роджърс, който каза:

— Извинете ме, сър, но господата предполагаха, че може да имате нужда от нещо.

— Господата?

— Двамата ваши приятели, сър. Помогнах им в опаковането, доколкото можах. За късмет намерих два хубави сандъка в сутерена. —

Погледна надолу към пода. — Изметох сламата, колкото можах по-добре, сър.

— Опаковахте нещата тук вътре? — простена Антъни.

— Да, сър. Не беше ли по ваше желание? Високият господин ми каза да го направя и като ви видях, че сте зает и говорите с другия в малката стая, не исках да ви безпокоя.

— Не аз говорех на него. Той ми говореше, по дяволите! — изруга Антъни.

Роджърс се закашля.

— Наистина много съжалявам за необходимостта, сър — промърмори той.

— Необходимост?

— Да се разделите със своите малки съкровища.

— А? О, да. Ха, ха! — засмя се тъжно Антъни. — Вече са потеглили, предполагам. Тези... искам да кажа, тези мои приятели?

— О, да, сър, преди известно време. Сложих сандъците в таксито, високият господин се качи отново горе и после двамата слязоха тичешком и веднага потеглиха... Извинете, сър, но нещо не е наред ли?

И още питаше. Глухото стенание, което издаде Антъни, би накарало всеки да разбере...

— Благодаря, Роджърс. Нищо не е наред. Но ми е съвсем ясно, че вината не е твоя. Остави ме, искам да говоря по телефона.

Пет минути по-късно Антъни разказваше преживелиците си на инспектор Драйвър, който седеше срещу него с бележник в ръка. Инспектор Драйвър беше антипатичен човек и (помисли си Антъни) съвсем не приличаше толкова на истински инспектор! Определено неестествен. Още един учудващ пример за превъзходството на изкуството над природата.

Антъни стигна до края на своя разказ. Инспекторът затвори бележника си.

— Е? — попита нетърпеливо Антъни.

— Ясно като бял ден. Това е бандата на Патерсън. Напоследък вършат много прецизно работата си. Висок рус мъж, нисък черен мъж и момичето.

— Момичето?

— Да, тъмнокосо и много красиво. Обикновено служи за примамка.

— Испанка?

— Може и така да се представя. Родена е в Хампстед.

— Казах си, че това е свято място — промърмори Антъни.

— Да, съвсем ясно е — заключи инспекторът и стана, за да си тръгне. — Тя ви се обажда по телефона и ви подхвърля някаква измислица, като много добре знае, че ще дойдете. После отива при старата Гибсън, която винаги ще приеме бакшиш, за да използват стаята ѝ, тъй като е неудобно да се срещат на обществено място — любовници, нали разбирате, нищо криминално. Вие се хващате, те ви връщат отново тук и докато единият ви разказва някаква измислица, другият се измъква с плячката. Това със сигурност са Патерсън, точно в техния стил.

— А нещата ми? — попита с надежда Антъни.

— Ще направим каквото можем, сър. Патерсън са необикновено ловки.

— Така изглежда — каза горчиво Антъни.

Инспекторът си тръгна. Току-що бе излязъл и се чу позвъняване на вратата. Антъни отвори. Там стоеше малко момче и държеше един пакет.

— Колет за вас, сър.

Антъни го взе, леко изненадан. Не очакваше никакъв колет. Върна се с него във всекидневната и отрязва връвта.

Беше сервиза за ликьор!

— По дяволите! — изруга Антъни.

После забеляза, че на дъното на една от чашите има мъничка изкуствена роза. Мислите му се върнаха назад, към горната стая на улица Кърк.

„Наистина те харесвам, да, наистина те харесвам. Няма да забравиш това, каквото и да се случи, нали?“

Ето какво бе казала тя. Каквото и да се случи... Дали имаше предвид...

Антъни положи усилия да се овладее.

— Май няма да се получи — каза си на глас той.

Погледът му се спря на пишещата машина и той седна. На лицето му беше изписана решителност.

„ЗАГАДКАТА НА ВТОРАТА КРАСТАВИЦА“

Погледът му отново стана замечтан. Шалът с хилядата цветя. Какво беше намерено на пода до мъртвото тяло? Ужасяващото нещо, което обясняваше цялата загадка. Нищо, разбира се, тъй като беше само една изфабрикувана измислица, която да задържи вниманието му. Разказвачът беше използвал стария трик от приказките на Шехерезада, които били прекъсвани на най-интересното място. Но не би ли могло да има ужасяващо нещо, което да обясни цялата загадка? Не би ли могло? Ако се замисли над това...

Антъни скъса листа от пишещата машина и го замени с друг. Написа заглавие:

„ЗАГАДКАТА НА ИСПАНСКИЯ ШАЛ“

За миг го погледна мълчаливо.

После започна бързо да пише...

[1] Света богородице (исп.). — Б.ред. ↑

ЗЛАТНИЯТ ШАНС

Джордж Дъндас стоеше в една кантора в Лондон сити и мислеше.

Навсякъде около него хора, печелещи много пари, шумяха и прииждаха подобно на всепоглъщащ прилив. Но Джордж, добре облечен, с идеални ръбове на панталона, не им обръщаше внимание. Беше зает с разсъждения какво да прави сега.

Нещо беше станало! Джордж и неговият богат чичо (Ефраим Ледбетър от фирмата Ледбетър и Гилинг) си размениха, както казват в по-низшите слоеве на обществото, „любезности“. За да сме съвсем точни, говори почти само господин Ледбетър. Думите бяха се изсипали от устата му като неспирен поток от горчиво възмущение и фактът, че се състояха почти изцяло от повторения изглежда не го притесняваше. Да кажеш нещо веднъж както трябва и да приключиш не беше в стила на господин Ледбетър.

Въпросът беше прост: престъпната глупост и проклетия на един младеж, на който предстои да си проправя път в живота и който не беше отишъл на работа един ден в средата на седмицата, без дори да поиска разрешение. Когато каза всичко, което можеше да измисли, а някои неща повтори, господин Ледбетър се спря, за да си поеме дъх и попита Джордж какво означава това.

Джордж отговори простишко, че е почувствал нужда от един ден почивка. Свободен ден.

А господин Ледбетър искаше да знае какво представляваха събота след обяд и неделя. Да не споменаваме празника Света Троица, който беше неотдавна и предстоящия официален празник през август.

Джордж каза, че не го интересуват съботните следобеди, неделите или официалните празници. Имаше предвид един истински ден, когато би било възможно да се намери местенце, където не се е събрал вече половин Лондон.

Тогава господин Ледбетър каза, че е направил каквото е било по силите му за сина на починалата си сестра. Никой не можеше да каже,

че не му е дал шанс. Но беше ясно, че от това няма полза. И за в бъдеще Джордж можеше да има пет истински дни и събота и неделя в допълнение, и да прави с тях каквото си иска.

— Дадох ти златен шанс, момчето ми, но ти не успя да се възползваш — каза накрая с поетично вдъхновение Ледбетър.

Джордж отвърна, че според него тъкмо това е направил и господин Ледбетър смени поезията с гняв и му каза да се маха.

И ето го Джордж — замислен. Щеше ли чичо му да омекне или не? Дали имаше някаква тайна слабост към Джордж или само студена антипатия?

Точно в този миг един глас, който най-малко очакваше, каза „Здрасти!“

Наблизо до бордюра беше спряла алено-червена туристическа кола с ужасно дълга предница. Зад волана седеше онова красиво и известно светско момиче, Мери Монтрезор. (Това описание е от илюстрираните списания, в които се появяваха нейни снимки, поне четири пъти месечно.) Усмиваше се на Джордж със съвършена усмивка.

— Никога не съм предполагала, че един човек може толкова да прилича на самотен остров. Искаш ли да се качиш? — попита Мери Монтрезор.

— Най-много от всичко на света — отвърна без колебание Джордж и се настани до нея.

Придвижваха се бавно, защото трафикът не позволяваше нищо друго.

— Дойдох да видя как изглежда ситито, но ми писна. Връщам се обратно в Лондон — каза Мери Монтрезор.

Без да се осмели да поправи представите ѝ за разположението на кварталите в столицата, Джордж каза, че идеята е чудесна. Движеха се понякога бавно, понякога с безумна скорост, когато Мери Монтрезор откриеше възможност за това. На Джордж му се стори, че е отношението ѝ към скоростта е малко особено, но си помисли, че се умира само веднъж. Реши, обаче, че е най-добре да не се опитва да я заговори. Предпочиташе красивата водачка да се съсредоточи само в онова, което вършеше в момента.

Но тя поднови разговора точно в мига, когато правеха един безумен завой покрай Хайд Парк.

— Би ли искал да се ожениш за мен? — попита небрежно тя.

На Джордж му спря дъхът. Това можеше да се дължи и на големия автобус, който предвещаваеше сигурно унищожение. Почувства се горд от бързината, с която отговори:

— Много бих искал.

— Е, може и да го направиш някой ден — рече неопределено Мери Монтрезор.

Без инциденти стигнаха до една права отсечка и в този момент Джордж забеляза големи нови плакати на метростанцията на ъгъла на Хайд Парк: „СЕРИОЗНА ПОЛИТИЧЕСКА СИТУАЦИЯ“, „ПОЛКОВНИК НА ПОДСЪДИМАТА СКАМЕЙКА“, „СВЕТСКО МОМИЧЕ ЩЕ СЕ ОМЪЖВА ЗА ХЕРЦОГ“ и „ХЕРЦОГ ЕДЖХИЛ И ГОСПОЖИЦА МОНТРЕЗОР“.

— Какво е това за херцог Еджхил? — строго попита Джордж.

— Аз и Бинго? Сгодени сме.

— Но в такъв случай онова, което току-що каза...

— О, това ли? Виждаш ли, не съм решила за кого ще се омъжа наистина — каза Мери Монтрезор.

— Тогава защо си се сгодила за него?

— Просто да видя дали бих могла. Всички изглежда мислят, че е много трудно, а изобщо не беше така!

— Цяло нещастие за... въъ... Бинго — рече Джордж, овладявайки смущението си и наричайки истински жив херцог с прякора му.

— Съвсем не. Ще е добре за Бинго, ако изобщо нещо би могло да бъде добро за него, в което се съмнявам — заяви Мери Монтрезор.

Джордж направи ново откритие, отново подпомогнат от подходящ плакат.

— Да, разбира се, днес е състезанието в Аскот. Мислех си, че това е мястото, където ти просто си длъжна да бъдеш днес.

Мери Монтрезор въздъхна.

— Искях да си взема почивен ден — обясни тъжно тя.

— Е, и аз също. И в резултат чичо ми ме изхвърли! — каза възторжено Джордж.

— Тогава, в случай че се оженим, моите двадесет хиляди на година могат да се окажат полезни — рече Мери.

— Със сигурност ще ни осигурят домашен комфорт — заяви Джордж.

— Като говорим за дом, нека да отидем в провинцията и да намерим дома, в който бихме искали да живеем — предложи Мери.

Планът изглеждаше прост и вълнуващ. Споразумяха се за Пътни Бридж. Стигнаха до заобиколния път при Кингстън и с доволна въздишка Мери натисна силно газта. Много бързо излязоха от града. Половин час по-късно, възкликвайки внезапно, Мери драматично протегна ръка и посочи нещо.

На билото на един хълм пред тях се беше сгушила къщичка, която би била описана от посредниците за покупка на имоти (които рядко казват истината) като „старовремско очарование“. Представете си, че описанията на повечето провинциални къщи изведнъж се превръщат в действителност и ще добиете представа за тази.

Мери спря пред бяла порта.

— Ще оставим колата и ще се качим да я погледнем. Това е нашата къща!

— Положително е нашата къща — съгласи се Джордж. — Но тъкмо сега в нея изглежда живеят други хора.

Мери махна с ръка, сякаш да отстрани мисълта за другите хора. Заедно тръгнаха нагоре по криволичетската пътека. Отблизо къщата изглеждаше още по-привлекателна.

— Да отидем да надникнем през прозорците — предложи тя.

Джордж се поколеба.

— Мислиш ли, че другите хора...?

— Няма да им обърнем внимание. Това е нашата къща, те само по някаква случайност живеят в нея. Освен това, днес е прекрасен ден и сигурно са излезли, ще кажа... ще кажа... мислех си, че е къщата на госпожа... госпожа Пардънстенджър и много съжалявам, че съм направила грешка.

— Е, това би трябвало да е достатъчно безопасно — каза замислено Джордж.

Надникнаха вътре през прозорците. Къщата беше чудесно обзаведена. Тъкмо бяха стигнали до прозореца на кабинета, когато по чакъла зад тях се чу скърцане на стъпки, те се обърнаха и видяха един изключително безукорен иконом.

— О! — възкликна Мери. После, усмихвайки се с най-омайната си усмивка, продължи — Вкъщи ли е госпожа Пардънстенджър? Надничах да проверя дали не е в кабинета.

— Госпожа Пардънстенджър е в къщи, мадам. Елате оттук, моля — отговори икономът.

Направиха единствено възможното нещо. Последваха го. Джордж пресмяташе какво биха могли да очакват в тази ситуация. Стигна до извода, че с име като Пардънстенджър шансовете бяха едно към двадесет хиляди. Спътничката му прошепна:

— Остави това на мен. Всичко ще бъде наред.

Джордж беше много доволен да остави всичко на нея. Реши, че ситуацията изисква женски финес.

Въведоха ги в гостна стая. Икономът едва бе напуснал стаята, когато вратата отново се отвори и влезе мощна червендалеста дама с изрусена коса и погледна с очакване.

Мери Монтрезор тръгна към нея, после се спря и преструвайки се на изненадана, възкликна:

— А! Това не е Ейли! Колко странно!

— Наистина е странно — каза мрачен глас.

След госпожа Пардънстенджър беше влязъл един мъж, огромен мъж с лице на булдог и застрашително начумерен. Джордж си помисли, че никога не е виждал такъв неприятен звяр. Мъжът затвори вратата, застана с гръб, опрян на нея и повтори с насмешка:

— Много странно. Но си мисля, че разбираме вашата малка игричка! Горے ръцете. Казвам горе ръцете. Претърси ги, Бела — внезапно извади нещо, което изглежда беше прекомерно голям пистолет.

Когато четеше детективски романи, Джордж винаги се чудеше какво означава да бъдеш претърсен. Сега разбра. Бела (наречената още госпожа Пардънстенджър) се увери, че нито той, нито Мери криеха у себе си смъртоносни оръжия. Мъжът се засмя подигравателно:

— Въпреки че бяхте много умни, нали? Да дойдете тук по този начин и да се правите на невинни. Този път направихте грешка, груба грешка. Фактически много се съмнявам дали вашите приятели и роднини ще ви видят някога пак. А! Така ли? Без трикове. Ще ви застрелям без да ми мигне окото — каза това, когато Джордж помръдна.

— Внимавай, Джордж — каза с треперещ глас Мери.

— Ще внимавам. Много — каза прочувствено Джордж.

— А сега тръгвайте. Отвори вратата, Бела. Вие двамата, дръжте ръцете си над главите. Дамата първа, така. Аз ще вървя след вас. През антрето. Нагоре... — заповяда мъжът.

Подчиниха се. Какво друго можеха да направят? Мери се изкачи по стълбите с високо вдигнати ръце. Джордж я последва. Зад тях вървеше грамадният грубиян с пистолет в ръка.

Мери стигна до върха на стълбата и зави. В същия миг Джордж изненадващо ритна жестоко назад. Удари мъжа точно в корема и той се преметна надолу по стълбите. Джордж мигновено се обърна и скочи след него, коленичейки върху гърдите му. С дясната си ръка взе пистолета, който беше се изхлузил от ръката на другия при падането.

Бела изпищя и се шмугна през една врата със завеса. Мери изтича надолу по стълбите с бледо като хартия лице.

— Джордж, нали не си го убил?

Мъжът лежеше съвсем неподвижно. Джордж се надвеси над него и неохотно каза:

— Не мисля, че съм го убил, но със сигурност е победен.

— Благодаря на Бога. — Тя дишаше учестено.

— Много изкусно — каза Джордж с напълно заслуженоо самовъзхищение. — Много уроци могат да се научат от едно магаре. Е, какво ще кажеш?

Мери го дръпна за ръката и трескаво извика:

— Да се махаме. Бързо да се махаме.

— Ако имахме нещо, с което да завържем това приятелче. Дали не можеш да намериш въже или шнур? — попита Джордж, погълнат от собствените си планове.

— Не, не бих могла. И да се махаме, моля те... моля те, толкова съм изплашена — рече Мери.

— Няма от какво да се страхуваш. Аз съм тук — каза Джордж с мъжествена надменност.

— Скъпи Джордж, моля те, заради мен. Не искам да се замесвам. Моля те, нека да тръгваме.

Изисканият начин, по който промълви думите „заради мен“, сломи решителността на Джордж. Той позволи да го изведат от къщата

и после бързо надолу по пътеката до чакащата ги кола. Мери едва промълви:

— Ти карай. Аз не се чувствам способна.

Джордж седна зад волана и каза:

— Но ние трябва да разберем цялата тази работа. Господ знае на какви долни постъпки е способен този зъл човек. Няма да намесвам полицията, ако не искаш да го правя, но ще опитам сам. Трябва да тръгна по следите им.

— Не, Джордж, не искам да го правиш.

— Да имаме такова първокласно приключение и ти да искаш да се откажа от него? За нищо на света.

— Нямах представа, че си толкова кръвожаден — каза разплакано Мери.

— Не съм кръвожаден. Не започнах аз. Тази проклета безочливост на приятелчето... Да ни заплашва с този странен пистолет. Между другото защо по дяволите, пистолетът не гръмна, когато го ритнах надолу по стълбите?

Спря колата и измъкна пистолета от страничния ѝ джоб, където го беше оставил. След като го разгледа, подсвири с уста.

— Е, по дяволите! Това нещо не е заредено. Ако знаех... — Той замълча, потънал в мисли. — Мери, това е много любопитна работа.

— Знам, че е така. Затова те моля да я забравиш.

— Никога! — заяви твърдо Джордж.

Мери изпусна сърцераздирателна въздишка и каза:

— Виждам, че ще трябва да ти обясня. И най-лошото е, че нямам и най-малка представа как ще го приемеш.

— Какво искаш да кажеш с това „да ми обясниш“?

— Виждаш ли, нещата стоят така — тя замълча. — Чувствам, че сега момичетата трябва да се поддържат, трябва да настояват да научат нещо за мъжете, с които се срещат.

— Е? — попита Джордж, който не разбираше нищо.

— И най-важното нещо за момичето е как ще се държи един мъж в критична ситуация — дали запазва присъствие на духа, смелост, съобразителност? Тези неща едва ли някога се научават, преди да е станало много късно. Критична ситуация може да възникне чак след като си била омъжена години наред. Всичко, което можеш да разбереш

за един мъж, е как танцува и дали е добър при намирането на такси във влажна вечер.

— И двете умения са много полезни — отбеляза Джордж.

— Да, но човек иска да чувства, че мъжът е мъж.

— „Големите обширни пространства, където мъжете са мъже“ — цитира разсеяно Джордж.

— Точно така. Но в Англия няма обширни пространства. И затова човек трябва да създава изкуствени ситуации. Аз направих точно това.

— Да не би да искаш да кажеш...?

— Да. Онази къща, по стечение на обстоятелствата, наистина е моята къща. Отидохме там по план, а не случайно. А мъжът, този мъж, който едва не уби...

— Да?

— Той е Руб Уолас — филмовият артист. Знаеш ли, той играе роли на боксьори. Най-милият и най-нежният сред мъжете. Аз го ангажирах. Бела е съпругата му. Затова бях толкова уплашена, че си го убил. Разбира се, че пистолетът не беше зареден. Той е сценичен атрибут. О, Джордж, много ли си сърдит?

— Аз ли съм първият, на когото прилагаш този тест?

— О, не. Имаше още, нека да видя, девет и половина!

— Кой беше половината? — попита с любопитство Джордж.

— Бинго — студено отвърна Мери.

— Сети ли се някой от тях да ритне като магаре?

— Не, не се сетиха. Някои се опитаха да викат, а някои веднага се предадоха, но всички позволиха да ги качат горе, да ги завържат и да им запушат устата. После, разбира се, аз успях да се освободя от въжетата, както в книгите, развързвах и тях и се измъквахме, като откривахме, че къщата е празна.

— И никой не се сети за номера на магарето или нещо подобно?

— Не.

— В такъв случай ти прощавам — рече снизходително Джордж.

— Благодаря, Джордж — рече Мери.

— Фактически единственият въпрос, който възниква е: къде отиваме сега? Не съм сигурен дали в Ламбет Палъс или Доктърс Комънс, където и да се намира това място — запитва Джордж.

— За какво говориш?

— За разрешителното. Мисля, че се изисква специално разрешително. Много мило от твоя страна да се сгодиш за един мъж и веднага след това да поискаш друг да се ожени за теб.

— Не съм искала да се жениш за мен!

— Направи го. На ъгъла на Хайд Парк. Не че това е мястото, което аз самият бих избрал, за да направя предложение, но всеки си има свой начин на мислене.

— Не съм правила нищо подобно. Просто попитах на шега дали искаш да се ожениш за мен. Не беше сериозно.

— Ако трябва да се посъветвам с адвокат, сигурен съм, той би казал, че това представлява действително предложение. Освен това знаеш, че искаш да се омъжиш за мен.

— Не искам.

— Дори след девет и половина нespoлуки? Представи си какво чувство на сигурност е да прекараш живота си с мъж, който може да те избави от всяка опасна ситуация.

Мери изглежда отстъпи малко пред този убедителен аргумент, но твърдо каза:

— Не бих се омъжила за никой мъж, освен ако не падне на колене пред мен.

Джордж я погледна. Беше възхитителна. Но той притежаваше и други особености на магарето, освен ритника. Не по-малко твърдо каза:

— Да паднеш на колене пред една жена е унизително. Няма да го направя.

— Колко жалко — каза Мери с омайващ тъжен глас.

Потеглиха обратно към Лондон. Джордж беше непреклонен и мълчалив. Лицето на Мери бе скрито зад периферията на шапката ѝ.

Когато минаваха покрай ъгъла на Хайд Парк, тя тихо прошепна:

— Не би ли могъл да коленичиш пред мен?

Джордж твърдо отвърна:

— Не.

Чувстваше се като супермен. Тя се възхищаваше на начина му на мислене. Но за нещастие той подозираше наличие на магарешки черти и у нея. Внезапно спря и каза:

— Извини ме.

Изскочи от колата, отиде до една двуколка с плодове, която току-що бяха отминали и се върна толкова бързо, че полицаят, който бързаше към тях, за да ги попита какво означава това, не успя да ги стигне.

Джордж потегли, хвърляйки леко една ябълка в скута на Мери.

— Яжте повече плодове — издекламира той. — Също и в преносен смисъл.

— В преносен смисъл?

— Да. Първоначално Ева дала ябълката на Адам. Сега Адам дава една на Ева. Разбираш ли?

— Да — отвърна колебливо Мери.

— Къде да те закарам? — попита студено Джордж.

— Вкъщи, моля.

Той я закара до Гроувнър скуеър. Лицето му беше съвсем безизразно. Изскочи навън и заобиколи, за да ѝ помогне да слезе. Тя му отправи последен апел:

— Скъпи Джордж, не би ли могъл? Само за да ми доставиш удоволствие.

— Никога — отсече Джордж.

И в същия миг това стана. Подхлъзна се, опита се да запази равновесие, но не успя. Беше коленичил в калта пред нея. Мери нададе радостен писък и плесна с ръце.

— Скъпи Джордж! Сега ще се омъжа за теб. Можеш да отидеш право в Ламбет Палъс и да уредиш това с архиепископа на Кентърбъри.

— Нямах намерение да го правя. Стана заради о... обелка от банан — каза разпалено Джордж и възмутено вдигна виновницата.

— Няма значение. Това стана. Когато се караме и ти ми подхвърляш, че съм ти направила предложение, аз ще мога да отговоря, че е трябвало да паднеш на колене пред мен, преди да се съглася да се оженя за теб. И всичко благодарение на тази благословена обелка от банан. Нали точно благословена обелка от банан искаше да кажеш? — попита Мери.

— Нещо от този род — призна Джордж.

В пет и половина този следобед на господин Ледбетър съобщиха, че се е обадил племенникът му, който би искал да го види.

— Обадил се е, за да поиска смирено извинение. Мисля, че бях доста безмилостен с момчето, но беше за негово добро.

И нареди да пуснат Джордж.

Джордж влезе безгрижно и обяви:

— Искам да ти кажа няколко думи, чичо. Тази сутрин беше много несправедлив към мен. Бих искал да знам дали ти на моята възраст би могъл да излезеш на улицата, отхвърлен от роднините си и между единадесет и петнадесет и пет и половина да се сдобиеш с доход от двадесет хиляди лири на година. Аз направих точно това!

— Ти си луд, момче.

— Не луд, а съобразителен! Ще се ожения за младо, богато и красиво светско момиче. Още повече, такова, което отхвърля един херцог заради мен.

— Да се ожениш за едно момиче заради парите му? Не съм мислил, че си способен на това.

— И си бил прав. Никога нямаше да се осмеля да ѝ предложа, ако, за голям късмет, не беше ми предложила тя. След това се отрече, но я накарах да си промени решението. И знаеш ли, чичо, как стана всичко? С помощта на благоразумното изразходване на две пенита грабнах „златния шанс“.

— Защо две пенита? — попита господин Ледбетър, заинтересуван от финансовата страна на въпроса.

— Дадох ги за банан от една двуколка. Не всеки би се сетил за този банан. Къде се взима разрешително за сватба? В Доктърс Комънс или в Ламбет Палъс?

СМАРАГДЪТ НА РАДЖАТА

С голямо усилие Джеймс Бонт насочи отново внимание към малката жълта книжка в ръката си. На корицата ѝ имаше прост, но привлекателен надпис: „Искате ли заплатата ви да се повиши с 300 лири годишно?“ Цената ѝ беше един шилинг. Джеймс току-що беше прочел две страници със стегнато написани текстове, които инструктираха да гледа шефа си в лицето, да се превърне в динамична личност и да създава впечатление за експедитивност. Сега беше стигнал до по-фина материя: „Има време и за честност, и за дискретност“ — научи от малката жълта книжка. — „Един силен мъж не винаги бърби всичко, което знае.“ Джеймс остави малката книжка да се затвори и, повдигайки глава, се загледа към сините простори на океана. Обзе го ужасното подозрение, че не е силен мъж. Един силен мъж би контролирал сегашното положение, вместо да бъде жертва на събитията. За шестнадесети път тази сутрин Джеймс се запита къде беше сгрешил.

Това беше неговата почивка. Неговата почивка? Ха, ха! Язвителен смях. Кой го беше накарал да дойде в този модерен морски курорт Кимптън-он-сии? Грейс. Кой го беше накарал да прави разходи по-големи от тези, които можеше да си позволи? Грейс. И той с желание се беше съгласил с плана. Тя го бе довела тук и какъв беше резултатът? Докато той се настани в скромно общежитие на около миля и половина от брега, Грейс, която трябваше да бъде в друго подобно общежитие (не в същото — моралните правила на обкръжението на Джеймс бяха много строги) явно го изостави и отседна не някъде другаде, а в хотел „Еспланада“ на морския бряг.

Изглежда имаше приятели там. Приятели! Джеймс отново се засмя язвително. Мислите му се върнаха назад към последните три години на неговото бавно развиващо се познанство с Грейс. Тя бе изключително доволна, когато за пръв път ѝ обърна внимание. Това бе преди тя да се издигне до висините на славата в магазините за дамски шапки на господата Бартлес на Хай стрийт. В онези дни Джеймс беше

този, който се държеше високомерно, но сега уви! Нещата се бяха променили. Грейс, както се казва, „печелеше добри пари“. Това я направи надменна. Да, точно така, много надменна. Джеймс си спомни смътно откъс от книга с поезия, нещо като „да благодариш на Бога за любовта на добър човек“. Но нищо подобно не се наблюдаваше при Грейс.

Добре нахранена от закуската в хотела, тя изцяло пренебрегваше любовта на добрия човек. Фактически приемаше вниманието, оказвано ѝ от ужасен идиот на име Клод Сопуърт, един мъж, за когото Джеймс беше убеден, че няма никакъв морал.

Джеймс заби пета в земята и мрачно погледна към хоризонта. Кимптън-он-сии. Какво го беше омагьосало, че да дойде на такова място? Беше курорт предимно на богатите и модерните, имаше два големи хотела и кокетни бунгала по протежение на няколко мили. Бунгалата бяха собственост на известни актриси, богати евреи и онези английски аристократи, които се бяха оженили за богати жени. Наемът за най-малкото беше двадесет и пет гвиней на седмица. Не смееше да си помисли на колко ли можеше да възлиза наемът за големите. Един от тези дворци се намираще непосредствено зад мястото, където бе отседнал Джеймс. Принадлежеше на известния лорд Едуард Кемпиън, който се увличаше от риболова. В момента там пребиваваха много известни гости, включително раджата на Марапутна, чието богатство беше баснословно. Джеймс беше прочел всичко за него в местния седмичник тази сутрин: за размера на индийските му владения, за дворците му, за прекрасната му колекция от скъпоценни камъни и специално за необикновен смарагд с размерите на гълъбово яйце. Джеймс, който бе израснал в града, не беше съвсем наясно колко голямо е яйцето на гълъб, но информацията го впечатли.

„Ако имах такъв смарагд — каза си той загледан отново мрачно към хоризонта, — щях да дам на Грейс да се разбере.“

Чувствата му бяха неопределени, но произнасянето на тези думи го накара да се почувства по-добре. Зад него се чува гласове и смях, някой го извика. Той рязко се обърна и се озова лице в лице с Грейс. С нея бяха Клара Сопуърт, Алис Сопуърт, Дороти Сопуърт и — уви — Клод Сопуърт. Момичетата се държаха за ръце и се смееха.

— Хей, съвсем се изгуби — извика дяволито Грейс.

— Да — измърмори Джеймс.

Почувства, че би могъл да намери и по-красноречив отговор. Едва ли би могъл да създаде впечатление за динамична личност само с използването на една дума „да“. Погледна към Клод Сопуърт с голяма ненавист. Той беше облечен почти толкова хубаво, колкото и героите от музикалните комедии. Джеймс чакаше с огромно нетърпение момента, в който някое ентусиазирано куче на плажа щеше да остави мокри и песъчливи следи от предни лапи върху снежно белите фланелени панталони на Клод. Той самият носеше практични тъмносиви фланелени панталони, но вече доста износени.

— Не е ли прекрасен въздухът? Ободрява, нали? — попита Клара, като пое дълбоко въздух и се засмя.

— От озона е. Знаеш ли, действа толкова добре, колкото и тоника — каза Алис Сопуърт и също се засмя.

„Бих искал да ударя глупавите им глави една в друга — помисли си Джеймс. — Какъв е смисълът да се смеят през цялото време? Не казват нищо смешно.“

Безупречният Клод апатично промърмори:

— Ще се изкъпем ли или е прекалено изтощително?

Идеята за къпането беше приета бурно. Джеймс се изравни с тях. Дори успя с известна хитрост да задържи Грейс малко назад от останалите.

— Виж какво! Аз почти не те виждам — изказа недоволството си той.

— Е, сега поне сме заедно и можеш да дойдеш да обядваш с нас в хотела поне... — Тя не довърши думите си, а погледна колебливо към краката на Джеймс.

— Какъв е проблемът? Не съм достатъчно елегантен за теб, предполагам? — попита свирепо Джеймс.

— Наистина мисля, скъпи, че трябва да проявяваш малко повече старание. Всички тук са толкова елегантни. Погледни Клод Сопуърт! — посочи го Грейс.

— Видях го — рече мрачно Джеймс. — Не познавам по-голямо магаре от него.

— Не критикувай приятелите ми, Джеймс, не е възпитано — скастри го Грейс. — Облечен е точно както и всеки друг господин в хотела.

— Уф! Знаеш ли какво прочетох онзи ден в „Сосайъти Снippetс“? Ами онзи херцог... херцог... все едно, не мога да си спомня името, но един херцог е бил най-зле облеченият мъж в Англия. Ето на!

— Сигурно, но пък, виждаш ли, той е херцог — възрази Грейс.

— Е, и? Ами ако един ден и аз ще стана херцог? — попита Джеймс. — Може би не точно херцог, но поне пер.

Пъхна жълтата книга в джоба си и ѝ изброи дълъг списък перове от страната, които бяха започнали много по-скромно от него. Грейс просто се засмя:

— Не бъди толкова слабоумен, Джеймс. Представяш ли си, ти да станеш граф на Кимптън-он-сии!

Джеймс я погледна със смесени чувства на ярост и отчаяние. Въздухът в Кимптън-он-сии със сигурност беше замаял главата ѝ.

Плажът на Кимптън представляваше дълга ивица пясък. Покрай него на около миля и половина е разположена права редица съблекални и кабинни. Компанията тъкмо беше спряла пред шест съблекални, на всяка от които се виждаше познатият надпис: "Само за гости на хотел „Еспланада“". Грейс каза живо:

— Ето ги, но се боя, че не можеш да дойдеш с нас, Джеймс. Трябва да продължиш до палатките за общо ползване, ей там. Ще се срещнем в морето. До скоро!

— До скоро! — отвърна Джеймс и закричи в указаната посока.

Там имаше дванадесет овехтели палатки, тържествено изправили се пред океана. Възрастен моряк с руло синя хартия в ръка ги охраняваше. Той взе една монета от Джеймс, откъсна му един син билет от рулото си, метна отгоре му пешкир и посочи с палец през рамо, като дрезгаво каза:

— Застанете си на реда.

Чак тогава Джеймс осъзна, че има конкуренция. И други освен него бяха решили да влязат в морето. Освен, че всички палатки бяха заети, пред всяка от тях имаше изпълнена с решителност тълпа хора, които се гледаха гневно един друг. Джеймс се присъедини към най-малката група и зачака. Платната на палатката се разделиха и от нея излезе красива млада жена, почти без дрехи, поставяйки си шапката за плуване с бързината на човек, който няма нищо против да пропилее цялата сутрин. Запъти се надолу към водата и седна замечтано на пясъка.

„Тук няма смисъл“ — каза си Джеймс и веднага се присъедини към друга група.

След като чака пет минути, във втората палатка се забелязаха признаци на активност. С издуване и опъване платната се разтвори широко и се появиха четири деца, баща и майка, при това палатката, с малките си размери, заприлича на атрибут за фокуси. Веднага две жени изскочиха напред, всяка от тях хванала по едно от платната на палатката.

— Извинете ме — каза първата, леко задъхана.

— Вие ме извинете — отвърна другата млада жена с гневен поглед.

— Бих искала да знаете, че бях тук цели десет минути преди вас — рече бързо първата.

— Аз бях тук четвърт час преди вас, както всеки може да ви каже — отвърна, защитавайки се, втората.

— Хайде, хайде! — чу се гласът на стария моряк, който се приближаваше.

И двете млади жени му заговориха пискливо. Когато свършиха, той посочи с поглед втората и лаконично заяви:

— Ваша е.

После се оттегли, глух за оплакванията. Нито знаеше, нито го интересуваше коя е била там първа, но решението му, както пише във вестниците, беше окончателно. Отчаяният Джеймс го хвана за ръката:

— Хей! Слушай!

— Да, господине?

— Колко време ще трябва да чакам преди да се добера до палатката?

Възрастният моряк хвърли равнодушен поглед към тълпата чакащи. — Може би час, може би час и половина, не мога да кажа.

В този момент Джеймс забеляза Грейс и момичетата Сопуърт, които тичаха леко надолу по пясъка към водата.

— По дяволите! О, по дяволите! — ядоса се Джеймс.

Още веднъж дръпна възрастния моряк.

— Не мога ли да получа палатка някъде другаде? Какво ще кажете за една от тези съблекални там? Всички те изглеждат празни.

— Съблекалните са частни — поясни с достойнство старият моряк и отмина.

С горчивото чувство, че са го изиграли, Джеймс се отдели от чакащите групи хора и яростно закричи по брега. Това беше вече прекалено! Минаваше всякакви граници! Погледна свирепо към спретнатите кабинни, покрай които минаваше. В този момент от независим либерал се превърна в яростен червен социалист. Защо богатите трябваше да имат кабинни и да могат да се къпят винаги, когато пожелаят, без да чакат на тълпи?

„Тази наша система — каза си той — е изцяло погрешна.“

От океана долетяха виковете на нагазилите във водата. Гласът на Грейс. И над писъците се извиси безсмисленото „ха-ха-ха“ на Клод Сопуърт.

— По дяволите! — изруга още веднъж Джеймс, скърцайки със зъби, нещо, което никога по-рано не беше правил, а само бе чел за него в романите.

Спря се, като свирепо завъртя бастуна си и обърна решително гръб на океана, взирайки се с голяма омраза към „Гнездото на орлите“, „Буена виста“ и „Мон дезир“. Беше традиция населяващите Кимптън-он-сии да дават странни имена на своите съблекални. „Гнездото на орлите“ се стори глупаво на Джеймс, а „Буена виста“ превишаваше неговите лингвистични възможности. Но познанията му по френски бяха достатъчни, за да му позволят да осмисли уместността на третото название.

— Наистина бих казал, че това е „моята мечта“ — рече Джеймс.

И в този миг видя, че докато вратите на другите съблекални бяха здраво затворени, тази на „Мон дезир“ бе откряната. Джеймс замислено огледа плажа. Точно тук се бяха настанили грижливи майки с много деца около тях. Беше само десет часът, все още прекалено рано за аристокрацията на Кимптън-он-сии да слезе да се къпе.

„Вероятно ядат пьдпъдъци с гъби в леглата си, донесени им на подноси от напудрени лакеи. Пфу! Никой от тях няма да дойде тук преди дванадесет часа“ — помисли си Джеймс.

Отново погледна към океана. Подобно на добре заучен рефрен пискливият глас на Грейс се понесе из въздуха. Беше последван от „ха, ха, ха“-то на Клод Сопуърт.

— Ще го направя — рече през зъби Джеймс.

Отвори вратата на „Мон дезир“ и влезе вътре.

За момент се изплаши, тъй като забеляза разни дрехи, висящи на закачалките, но бързо се успокои. Съблекалнята беше разделена на две, от дясната страна висяха дамски жълт пуловер, измачкана панамена шапка и чифт плажни обувки. Отляво се виждаха стари сиви фланелени панталони, пуловер и шапка за плуване, по което се разбираше, че има разделение на мъжка и женска част от съблекалнята. Джеймс бързо отиде в мъжката и се съблече. Три минути по-късно беше вече в океана, важно пухтейки и пръхтейки, като се подаваше за много кратко над водата, плувайки с професионално умение — този стил, който е с глава под водата и ръце, излизащи над повърхността.

— О, ето те и теб! Боях се, че няма да дойдеш скоро, като гледах цялата тази тълпа чакащи хора там — извика Грейс.

— Така ли? — измърмори Джеймс.

С благодарност си помисли за жълтата книга. „Силният мъж може в определени случаи да бъде дискретен“. За момента самочувствието му се бе възвърнало напълно. Дори успя да каже на Клод Сопуърт, който учеше Грейс да плува кроул няколко думи с приятен, но твърд тон.

— Не, не, старче, това е съвсем погрешно. Аз ще ѝ покажа.

И самоувереността в тона му беше такава, че Клод се оттегли смутен. Единственото, за което можеше да съжалява, бе, че триумфът му бе кратък. Температурата на водата по английското крайбрежие не е такава, че да може къпещите се да останат в нея за дълго. Грейс и момичетата Сопуърт вече бяха с посинели устни и тракащи зъби. Те затичаха към брега и Джеймс се запъти самотен към „Мон дезир“. Докато се триеше енергично с пешкира и си нахлузваше ризата през глава, се чувстваше доволен от себе си. Смяташе, че се е проявил като динамична личност.

После внезапно застана неподвижно, замръзнал от ужас. Отвън се чува женски гласове, гласове доста различни от този на Грейс и приятелите ѝ. Миг по-късно осъзна истината — пълноправните собственици на „Мон дезир“ пристигаха. Ако беше съвсем облечен, може би Джеймс щеше да изчака идването им по различен начин и щеше да направи опит да даде някакво обяснение. В случая реагира панически. Прозорците на „Мон дезир“ бяха благоприлично покрити с тъмнозелени пердета. Джеймс се хвърли към вратата и хвана

дръжката, стискайки я отчаяно. Отвън се опитаха неуспешно да отворят.

— Все пак е заключено. Пег струва ми се каза, че е отворено — чу се женски глас.

— Не, Уогъл каза това.

— Уогъл прекалява. Колко неприятно, ще трябва да се върнем за ключа — рече другото момиче.

Джеймс чу стъпките им да се отдалечават. Пое си дълбоко дъх. С отчаяна бързина навлече останалите си дрехи. Две минути по-късно той се разхождаше нехайно по брега с почти агресивна невинност. Грейс и момичетата Сопуърт се присъединиха към него на плажа четвърт час по-късно. Останалата част от сутринта мина приятно в хвърляне на камъчета, писане по пясъка и леки закачки. После Клод погледна часовника си и отбеляза:

— Вече е обяд. По-добре да се връщаме.

— Ужасно съм гладна — заяви Алис Сопуърт.

Всички останали момичета казаха, че и те са ужасно гладни.

— Идваш ли, Джеймс? — попита Грейс.

Без съмнение, Джеймс беше извънредно докачлив. Предпочете да се обиди от тона й.

— Не, ако дрехите ми не са достатъчно добри за теб. Може би след като си толкова взискателна, е по-добре да не идвам — рече горчиво той.

Тонът му трябваше да подсказва на Грейс каква реакция очаква той от нея — да го убеди, че това няма значение, но океанският въздух й се отразяваше неблагоприятно и тя просто отвърна:

— Много добре. Както искаш. В такъв случай ще се видим след обяд.

Джеймс остана втрещен.

— Добре! — рече той, гледайки след отдалечаващата се група. — Добре...

Закрачи унило към града. В Кимптън-он-сии има два ресторанта и в двата е горещо, шумно и претъпкано. Отново положението беше същото, както и със съблекалните, Джеймс трябваше да чака реда си. Наложил се да чака и повече, тъй като една безскрупулна госпожа, която току-що бе дошла, го изпревари, когато се появи свободно място. Най-после седна на малка масичка. Точно до лявото му ухо три зле

подстригани девойки пееха доста фалшиво мотив от една италианска опера. За щастие Джеймс не беше музикален. С безразличие изучи менюто. Ръцете му бяха пъхнати дълбоко в джобовете.

„Каквото и да си поръчам — помисли си той, — със сигурност ще се е свършило. Такъв ми е късметът.“ Дясната му ръка, изучавайки глъбините на джоба му докосна непознат предмет. Беше нещо като камък, голям объл камък.

„За какво по дяволите съм пъхнал камък в джоба си“ — помисли си Джеймс.

Обхвана го с длан. Към него се приближи сервитьорка.

— Пържена камбала и пържени картофи, моля — поръча Джеймс.

— Пържената камбала свърши — промърмори сервитьорката с поглед, мечтателно отправен към тавана.

— Тогава ще си взема говеждо с къри — рече Джеймс.

— Говеждото с къри свърши.

— Има ли нещо от това меню, което не се е свършило? — поиска да узнае Джеймс.

Сервитьорката изглеждаше обидена и постави бледосив показалец там, където пишеше овнешка яхния. Джеймс се остави на неизбежното и поръча овнешка яхния. Все още преизпълнен с възмущение от работата на ресторантите, извади ръката си от джоба, като продължаваше да държи камъка в нея. Разтваряйки пръстите си, погледна разсеяно към предмета в дланта си. Тогава, изведнъж, всички по-малки проблеми изчезнаха от съзнанието му и той се втренчи с широко отворени очи. Това, което държеше, не беше камък, а — едва ли би могъл да се съмнява в това — смарагд, огромен зелен смарагд. Джеймс се взираше в него, обзет от ужас. Не, не може да е смарагд, трябва да е цветно стъкло. Не би могло да има смарагд с такива размери, освен ако — напечатаните думи затанцуваха пред очите на Джеймс: „Раджата на Марапутна — необикновен смарагд с големина на гълъбово яйце.“ Дали беше... можеше ли да е... този смарагд, който гледаше сега? Сервитьорката се върна с овнешката яхния и Джеймс инстинктивно стисна пръстите си. Нагоре и надолу по гръбнака му се гонеха студени тръпки. Имаше чувството, че се намира пред ужасна дилема. Ако това е смарагда... но той ли е? Можеше ли да бъде? Разтвори пръсти и нетърпеливо надникна. Джеймс не беше познавач

на скъпоценните камъни, но дълбочината и сиянието на този го убеди, че е истински. Постави двата си лакътя на масата и се наведе напред, загледан с невиждащи очи в овнешката яхния, която бавно изстиваше в блюдото пред него. Трябваше да го измисли. Ако това беше смарагда на раджата, какво щеше да прави с него? Думата „полиция“ просветна в съзнанието му. Ако човек намери нещо ценно, той го носи в полицейския участък. Джеймс беше възпитан да действа съгласно тази аксиома.

Да, но как, по дяволите, беше влязъл този смарагд в джоба му? Без съмнение, в полицията щяха да му зададат този въпрос. Беше неприятен въпрос, още повече, че в момента не можеше да отговори. Как беше се намерил този смарагд в джоба му? С отчаяние погледна надолу към краката си и тогава го прониза лошо предчувствие. Погледна по-внимателно. Един чифт стари фланелени панталони много прилича на друг чифт подобни панталони, но въпреки всичко Джеймс инстинктивно почувства, че в края на краищата това не са неговите панталони. Облегна се назад на стола си, зашеметен от откритието. Сега разбра какво бе станало. Бързайки да се измъкне от съблекалнята, беше взел чуждите панталони. Спомняше си, че закачи своите на съседна закачалка до старите панталони, които висяха там. Да, това обясняваше нещата до тук — беше взел чуждите панталони. Но все едно, какво по дяволите правеше там един смарагд на стойност хиляди лири? Колкото повече мислеше за това, толкова по-любопитно изглеждаше всичко. Можеше, разбира се, да обясни в полицията...

Без съмнение беше неловко, определено беше неловко. Трябваше да се спомене факта, че предумишлено е влязъл в чужда съблекалня. Това, разбира се, не беше сериозно престъпление, но беше осъдително.

— Да ви донеса ли нещо друго, господине?

Беше отново сервитюрката. Гледаше многозначително към недокоснатата овнешка яхния. Джеймс бързо сипа малко от нея в чинията си и поиска сметката. Щом я получи, плати и излезе. Както стоеше нерешително на улицата, един афиш отсреща прикова вниманието му. В съседния град, Харчестър, излизаше вечерен вестник и Джеймс гледаше именно неговото съдържание. Там се съобщаваше накратко един сензационен факт: „СМАРАГДЪТ НА РАДЖАТА ОТКРАДНАТ“.

— Господи! — възкликна тихо Джеймс и се облегна на един стълб.

Когато дойде на себе си, той измъкна едно пени и си купи вестника. Не му трябваше много време, за да открие онова, което търсеше. Сензационните неща в местните новини бяха разположени на голямо разстояние една от друга. Първа страница беше напичена с големи заглавия: „Сензационен обир у лорд Едуард Кемпиън. Кражба на необикновения смарагд с дълга история. Ужасната загуба на раджата на Марапутна“. Фактите бяха малко и прости. Лорд Едуард Кемпиън поканил няколко приятели миналата вечер. Пожелал да покажат камъка на една от присъстващите дами. Раджата отишъл да го вземе и открил, че го няма. Извикали полицията. До сега не е открита никаква следа. Джеймс остави вестника да падне на земята. Все още не му беше ясно как е станало така, че смарагдът се е намерил в джоба на старите фланелени панталони в съблекалнята, но му се струваше, че в полицията със сигурност ще помислят неговия разказ за съмнителен. Какво по дяволите да направи? Ето, той стоеше на главната улица на Кимптън-он-сии с откраднатата скъпоценност с огромна стойност, приютила се кротко в джоба му, докато всички полицаи в околността бяха заети с търсенето тъкмо на същата скъпоценност. Пред него се откриваха две възможности. Възможност номер едно — да отиде направо в полицейския участък и да разкаже историята си, но трябва да признаем, че Джеймс определено бягаше от тази възможност и номер две — по един или друг начин да се отърве от смарагда. Помисли си дали да не го постави в хубав, малък колет и да го изпрати по пощата обратно на раджата. После поклати глава, беше чел прекалено много детективски истории за подобни неща. Знаеше, че един супер детектив можеше да използва увеличително стъкло и всякакви други подобни пособия. Всеки способен детектив щеше да се заеме с колета на Джеймс и за около половин час да открие професията, възрастта, навиците на изпращача и как изглежда той. След това щеше да е само въпрос на часове да го открият.

Тъкмо тогава Джеймс се досети за един поразително прост вариант. Беше обяд, плажът би трябвало да е сравнително пуст. Щеше да се върне в „Мон дезир“, да закачи панталоните там, откъдето ги беше взел и да вземе своите. Тръгна бързо към плажа.

Въпреки всичко съвестта леко го гризеше. Смарагдът трябваше да бъде върнат на раджата. У него се породих идеята да извърши малко детективска работа, след като си вземе собствените панталони и върне другите на място. В изпълнение на тази идея той се насочи към възрастния моряк, когото правилно бе оценил като неизчерпаем източник на информация в Кимптън и се обърна учтиво към него:

— Извинете, но мисля, че един мой приятел, господин Чарлз Ламптън има съблекалня на този плаж. Струва ми се, че се казва „Мон дезир“.

Възрастният моряк седеше на един стол с лула в устата, загледан към океана. Премести леко лулата си и без да откъсва поглед от хоризонта отговори:

— Всеки знае, че „Мон дезир“ принадлежи на негова светлост лорд Едуард Кемпиън. Никога не съм чувал за господин Чарлз Ламптън, трябва да е отскоро тук.

— Благодаря ви — рече Джеймс и се оттегли.

Информацията го смая. Със сигурност не бе възможно раджата сам да е пуснал камъка в джоба и да е забравил. Джеймс поклати глава. Тази хипотеза не го задоволяваше, но очевидно крадецът трябва да е някой от участвалите в домашното парти. Тази ситуация напомни на Джеймс за някои от любимите му литературни произведения.

Независимо от това неговата собствена цел остана непроменена. Всичко ставаше съвсем лесно. Плажът беше, както се бе надявал, практически пуст. За още по-голям късмет вратата на „Мон дезир“ още беше откритата. Вмъкването вътре стана за миг. Джеймс тъкмо вдигаше собствените си панталони от закачалката, когато един глас зад него го накара внезапно да се обърне.

— Ето, че ви хванах, човече! — каза гласът.

Джеймс го гледаше с отворена уста. На вратата на „Мон дезир“ стоеше един непознат — добре облечен мъж на около четиридесет години, с изострено и подобно на ястреб лице.

— Ето, че ви хванах! — повтори непознатият.

— Кой... кой сте вие? — запъна се Джеймс.

— Детектив-инспектор Мерилийз от Скотланд Ярл. И ще ви обезпокоя с нареждането да предадете онзи смарагд — каза решително другият.

— Смарагда?

Джеймс искаше да спечели време.

— Точно това казах, да — рече инспектор Мерилийз.

Говореше с твърд делови глас. Джеймс се опита да дойде на себе си.

— Не знам за какво говорите — каза той с тон, изразяващ достойнство.

— О, да, момчето ми, мисля, че знаете.

— Всичко това е грешка. Мога съвсем ясно да обясня — рече Джеймс и после млъкна.

По лицето на другия беше изписана досада.

— Винаги казват така — сухо измърмори човекът от Скотланд Ярд. — Предполагам, че сте го намерили, докато сте се разхождали по плажа, а? Обяснението ще е нещо подобно.

„Наистина имаше сходство“ — призна си на ум Джеймс, но все още се опитваше да спечели време.

— Откъде да знам, че сте такъв, за какъвто се представяте? — попита тихо той.

Мерилийз обърна за миг ревера на самото си, показвайки една значка. Джеймс го загледа с очи, които щяха да изскочат от мястото си.

— А сега виждате ли с кого си имате работа! Новак сте, забелязах го. Първата ви работа, нали? — попита почти сърдечно другият. Джеймс кимна. — Така си и помислих. А сега, момчето ми, ще ми дадете ли смарагда или трябва да ви претърся?

Джеймс възвърна способността си да говори:

— Той... той не е у мен — заяви той.

Мислеше трескаво.

— Оставил сте го в квартирата си? — попита Мерилийз.

Джеймс кимна.

— Много добре, тогава ще отидем там заедно — каза детективът и хвана Джеймс под ръка. — Няма да рискувам да ми избягате. Ще отидем в квартирата ви и ще ми дадете този камък.

Джеймс несигурно заговори:

— Ако го направя, ще ме пуснете ли?

Мерилийз сякаш се смути.

— Знаем точно как е взет камъкът — обясни той, — а също и за дамата, която е замесена. Разбира се, раджата иска работата да се потули. Знаете какви са тези туземни владетели, нали?

Джеймс, който не знаеше нищо за туземните владетели, с изключение на един, свързан с шумен процес, кимна глава, давайки си вид, че разбира.

— Съвсем няма да е в реда на нещата, разбира се, но вие можете да останете ненаказан — обясни детективът.

Джеймс отново кимна. Бяха минали покрай хотела и сега влизаха в града. Джеймс указваше посоката, а другият нито за миг не изпускаше ръката му.

Внезапно Джеймс се поколеба и за малко да заговори. Мерилийз го погледна проникателно и после се засмя. Минаваха точно покрай полицейския участък и той забеляза мъчителния поглед, който Джеймс хвърли натам.

— Първо ще ви дам шанс — каза добронамерено детективът.

В този момент събитията започнаха да се развиват бързо. Джеймс издаде силен вик, сграбчи ръката на другия и извика със силен глас:

— Помощ! Крадец! Помощ! Крадец!

За по-малко от минута около тях се струпа тълпа.

Мерилийз се опитваше да измъкне ръката си от хватката на Джеймс, който извика:

— Обвинявам този човек. Обвинявам го, че ме обра.

— За какво говориш, глупако? — извика другият.

Един полицаи пое нещата в свои ръце. Господин Мерилийз и Джеймс бяха отведени в полицейския участък. Джеймс повтори оплакването си, заявявайки възбудено:

— Този човек току-що ме обра. Моят портфейл е в десния му джоб.

— Този мъж е луд. Можете сам да проверите, инспекторе, и да видите дали казва истината — оплака се другият.

По даден от инспектора знак полицаят пхна почтително ръката си в джоба на Мерилийз. Извади нещо и го вдигна нагоре, като ахна от удивление.

— Господи! Това трябва да е смарагда на раджата! — възкликна инспекторът, който беше толкова смаян, че премина границите на професионалното благоприличие.

Мерилийз изглеждаше по-скептичен от всички останали.

— Това е чудовищно! — От устата му излетяха пръски. — Чудовищно! Трябва да го е пхнал сам в джоба ми, докато вървахме заедно. Това е измама.

Убедителността на Мерилийз накара инспектора да се поколебае. Подозренията му се прехвърлиха към Джеймс. Пошепна нещо на полицаия и последният излезе.

— А сега, господа, нека да чуя вашите показания. Моля, един по един — нареди инспекторът.

— Разбира се — рече Джеймс. — Разхождах се по плажа, където срещнах този господин и той каза, че се познаваме. Не си спомнях да съм го срещал преди, но бях прекалено учтив, за да му го кажа. Вървахме заедно. Имах известни подозрения към него и точно когато стигнахме до полицейския участък, усетих ръката му в джоба си. Хванах го и извиках за помощ.

Инспекторът премести поглед към Мерилийз.

— А сега вие, господине.

Мерилийз изглеждаше леко смутен и бавно каза:

— Тази история е почти вярна, но не съвсем. Не аз го заговорих нарочно, а той мен. Несъмнено се е опитвал да се отърве от смарагда и го е пхнал в джоба ми, докато говорехме.

Инспекторът спря да пише и безпристрастно каза:

— А, добре, след минута тук ще дойде един господин, който ще ни помогне да разберем нещата докрай.

Мерилийз се намръщи и промърмори, вадейки часовника си:

— Наистина ми е невъзможно да чакам. Имам среща. Наистина, инспекторе, не можете да разсъждавате толкова абсурдно и да предположите, че ще открадна смарагд и ще се разхождам, като го държа в джоба си.

— Не е правдоподобно, господине, съгласен съм — отвърна инспекторът, — но ще трябва да почакате само пет-десет минути, докато изясним случая. А! Ето го и Негова светлост.

В стаята влезе висок мъж на около четиридесет години. Беше облечен с овехтели панталони и стар пуловер.

— Е, инспекторе, за какво става въпрос? Казвате, че сте намерили смарагда. Това е чудесно, много добре. Кой са тези двамата при вас? — попита той.

Погледът му се плъзна по Джеймс и се спря върху Мерилийз.

Убедителността на последния изглежда намаля и се стопи.

— А, Джоунс! — възкликна лорд Кемпиън.

— Познавате ли този мъж, лорд Едуард? — попита живо инспекторът.

— Да, разбира се. Това е моят слуга, работи при мен от един месец. Човека, който изпратиха от Лондон, веднага тръгна по дирите му, но сред неговите вещи нямаше и следа от смарагда — обясни сухо лорд Едуард.

— Носеше го в джоба на самото си. Този господин ни насочи към него — съобщи инспекторът и посочи към Джеймс.

След миг се ръкуваха с Джеймс и сърдечно го приветстваха.

— Скъпи приятелю, значи вие сте го заподозрял, така ли? — попита лорд Едуард Кемпиън.

— Да — отвърна Джеймс. — Бях принуден да измисля историята за това, че са ме обрали, за да го въведа в полицейския участък.

— Е, това е чудесно, направо чудесно. Трябва да дойдете да обядвате с нас, ако не сте обядвали. Знам, че е късно, почти два часа — каза лорд Едуард.

— Не, не съм обядвал... но... — поколеба се Джеймс.

— Не казвайте нищо, нито дума. Знаете, че раджата ще иска да ви благодари, че сте му върнали смарагда. Всъщност аз още не знам как е станало всичко — каза лорд Едуард.

Вече бяха излезли от полицейския участък и стояха на стълбите.

— Ами... струва ми се... бих искал да ви разкажа истинската история — рече Джеймс.

Направи го. На Негова светлост очевидно му стана много забавно и заяви:

— Най-доброто нещо, което някога съм чувал. Сега разбирам всичко. Веднага щом го е откраднал, Джоунс трябва да е побързал да отиде в съблекалнята, защото е знаел, че полицията ще претърси основно къщата. Понякога обувам тези стари панталони, когато ходя за риба. Не е имало вероятност някой да ги вземе и той е можел спокойно да си прибере обратно скъпоценния камък. Сигурно е бил шокиран, когато е дошъл днес и е видял, че го няма. Щом сте се появили, е разбрал, че вие сте човекът, който е взел камъка. Все още не ми е съвсем ясно, обаче, как сте разбрали, че само се представя за детектив!

„Силният мъж — помисли си Джеймс — знае кога да е откровен и кога да е дискретен“.

Усмихна се дяволито, докато пръстите му преминаха леко по вътрешната страна на ревера на сакото му, където беше малката сребърна значка на онзи почти неизвестен клуб „Мертън парк супер сайклинг“. Удивително съвпадение бе, че онзи мъж, Джоунс, също бе негов член. Но това е то!

— Здравей, Джеймс!

Обърна се. Грейс и момичетата Сопуърт го викаха от другата страна на пътя. Каза на лорд Едуард:

— Извинете ме за малко.

Пресече пътя и отиде при тях. Грейс рече:

— Отиваме на кино. Помислих си, че може да искаш да дойдеш.

— Съжалявам. Отивам на обяд с лорд Едуард Кемпиън. Да, онзи мъж там с удобните стари дрехи. Искане да се срещна с раджата на Марапутна — каза Джеймс.

Повдигна учтиво шапката си и се върна при лорд Едуард.

ЛЕБЕДОВА ПЕСЕН

I

Беше единадесет часа през една майска утрин в Лондон. Господин Коуан гледаше навън през прозореца на разкошната всекидневна на един апартамент в хотел „Риц“. Въпросният апартамент беше запазен за мадам Пола Назорков, известната оперна звезда, току-що пристигнала в Лондон. Господин Коуан, главният импресарио на мадам, чакаше за разговор с нея. Веднага обърна глава, когато вратата се отвори, но беше госпожица Рийд, секретарката на мадам Назорков, бледо експедитивно момиче.

— О, ти ли си, скъпа? Май мадам още не е станала? — попита господин Коуан.

Госпожица Рийд поклати глава.

Господин Коуан продължи:

— Каза ми да дойда в десет часа. Чакам от един час.

Не изрази нито възмущение, нито изненада. Господин Коуан наистина бе свикнал с капризите на артистичния темперамент. Беше висок човек, гладко избръснат, добре сложен и безупречно облечен. Косата му беше много черна и блестяща, а зъбите му — учудващо бели. Когато говореше, удължаваше „с“-тата, което не беше точно заекване, но много се приближаваше до него. Не се изискваше прекалено голямо въображение, за да се досети човек, че името на баща му вероятно е било Коен. В този миг се отвори една врата от другата страна на стаята и една елегантна млада францужойка влезе бързо.

— Мадам стана ли? Какво става, Елиз — попита с надежда Коуан.

Елиз веднага вдигна две ръце към небето.

— Мадам... тази сутрин сякаш е събрала гнева на седемнайсет дявола. От нищо не е доволна! За красивите жълти рози, които господинът ѝ изпрати снощи, каза, че са много подходящи за Ню Йорк, но че е идиотско да ѝ се изпращат в Лондон. Тук, каза тя, удачни са единствено червените рози и веднага отвори вратата и изхвърли

жълтите рози в коридора. Те паднаха върху един много елегантен господин, военен, струва ми се, и той с основание се възмути!

Коуан повдигна вежди, но не показва никакви други емоции. После извади от джоба си малък бележник и написа „червени рози“.

Елиз бързо излезе през другата врата и Коуан отново се обърна към прозореца. Вера Рийд седна на бюрото и започна да отваря писма и да ги сортира. Десет минути отминаха в мълчание, после вратата на спалнята се отвори шумно и Пола Назорков бурно влезе в стаята. Непосредственият ефект, който влизането ѝ предизвика, беше, че стаята сега изглеждаше по-малка, Вера Рийд — по-бледа, а Коуан се превърна в почти незабележима фигура от интериора.

— Ах! Деца, не съм ли точна? — възкликна примадоната.

Беше висока жена и не прекомерно пълна за певица. Ръцете и краката ѝ все още бяха слаби, а вратът ѝ беше колона на гръцки храм. Косата ѝ, която беше навита на голямо руло, стигащо до средата на врата ѝ, беше тъмночервена и блестяща. Дори и да дължеше, поне в известна степен, цвета си на къна, резултатът в никакъв случай не беше лош. Не беше млада жена, поне на четиридесет години, но чертите на лицето ѝ все още бяха красиви, въпреки че кожата ѝ бе отпусната и набръчкана около блестящите тъмни очи. Смехът ѝ беше като на дете, храносмилането — като на щраус, характерът — като на сатана и беше призната за най-големия драматичен сопран за своето време. Обърна се директно към Коуан и попита:

— Направи ли това, което те помолих? Махна ли онова ужасно английско пиано? Изхвърли ли го в Темза?

— Купих ви друго — отвърна Коуан и посочи към ъгъла, в който беше поставено.

Назорков се втурна към него, повдигна капака и възкликна:

— „Ерард“! Добре. Хайде сега да проверим.

Красивото сопрано се извиси в арпеджио, после два пъти леко премина нагоре-надолу по гамата, след това взе тихо един висок тон, задържа се на него, като все повече увеличаваше силата на звука, после отново утихна, докато съвсем се изгуби.

— О, какъв красив глас имам! Дори в Лондон гласът ми е красив — рече Пола Назорков с наивно задоволство.

— Да. И със сигурност ще плените Лондон така, както и Ню Йорк — съгласи се Коуан сърдечно.

— Мислиш ли? — попита певицата.

На устните ѝ се появи лека усмивка и беше очевидно, че за нея въпросът е просто банален.

— Със сигурност — увери я Коуан.

Пола Назорков затвори капака на пианото и отиде до масата с онази бавна, полюляваща се походка, която беше толкова ефективна на сцената.

— Добре, добре, нека да се захванем за работа. Уредил си всичко, приятелю, нали?

Коуан извади няколко листа от папка, която беше оставил на един стол и отбеляза:

— Няма големи промени. Ще пеете пет пъти в Ковънт Гардън, три пъти „Тоска“, два пъти „Аида“.

— „Аида“! Уф! Ще бъде неописуема досада. „Тоска“, това е друга работа — каза примадонната.

— А, да „Тоска“ е вашата роля.

Пола Назорков се изправи.

— Аз съм най-великата Тоска на света — заяви тя.

— Така е. Недостижима сте — съгласи се Коуан.

— Предполагам, Роскари ще пее Скарпия?

Коуан кимна.

— И Емил Липи.

— Какво? — извика Назорков. — Липи, тази ужасна малка ревяща жаба, квак — квак — квак. Няма да пея с него, ще го ухапя, ще му издера лицето!

— Хайде, хайде — опита се да я успокои Коуан.

— Той не пее, казвам ти, той е нечистокръвно куче, което лае.

— Добре, ще видим, ще видим — каза Коуан.

Беше достатъчно умен, за да спори с темпераментни певици.

— А Каварадоси? — попита Назорков.

— Американският тенор Хенсдейл.

Тя кимна.

— Той е приятно малко момче и пее хубаво.

— И Барере ще пее арията веднъж, струва ми се.

— Той е артист. Но да допуснат тази крякаща жаба Липи да играе Скарпия! Уф! Няма да пея с него!

— Оставете това на мен — рече успокоително Коуан.

Покашля се и взе друг свитък листа.

— Уреждам специален концерт в Албърт Хол.

Назорков направи гримаса.

— Знам, знам, но всички го правят — каза Коуан.

— Ще се представя добре, ще бъде пълно до тавана, и ще имам много пари. Охо!

Коуан отново разрови листата и съобщи:

— А ето тук има едно съвсем различно предложение от лейди Ръстънбъри. Иска да отидете там и да пеете.

— Ръстънбъри? — Челото на примадоната се сбърчи, сякаш тя правеше усилие да си спомни нещо. — Мярнах скоро това име. Град... или май бе село, нали?

— Точно така, малко красиво местенце в Хертфордшир. А що се отнася до имението на лорд Ръстънбъри, замъка Ръстънбъри, това е наистина превъзходно старо феодално имение, с духове и семейни портрети, тайни стълби и луксозен частен театър. Въшливи са от пари и винаги дават по някое частно представление. Предлага да представим цяла опера, за предпочитане „Бътерфлай“.

— „Бътерфлай?“

Коуан кимна.

— И са готови да платят. Ще трябва да отменим ангажимента в Ковънт Гардън, разбира се, но дори и тогава ще си струва от финансова гледна точка. По всяка вероятност ще присъства член на кралското семейство. Ще бъде отлично разгласено.

Мадам повдигна все още красивата си брадичка.

— Имам ли нужда от реклама? — попита гордо тя.

— Още малко популярност няма да е излишна — отвърна невъзмутимо Коуан.

— Ръстънбъри, къде видях...? — промълви певицата.

Внезапно скочи и като изтича до масата в средата на стаята, започна да обръща страниците на вестника, който лежеше там. Изведнъж настъпи пауза, като ръката ѝ спря на една от страниците, после остави вестника да падне на пода и бавно се върна на мястото си. С типичните за нея бързи промени на настроението, сега изглеждаше съвсем друг човек. Беше много тиха и студена.

— Подгответе всичко за Ръстънбъри, бих искала да пея там, но при едно условие: операта трябва да бъде „Тоска“.

Коуан изглеждаше изпълнен със съмнения.

— Това ще е доста трудно за частно представление, разбирате ли, декори и всичко останало.

— „Госка“ или нищо.

Коуан я погледна много внимателно. Това, което видя, изглежда го убеди, той кимна, изправи се и тихо каза:

— Ще видя какво мога да уредя.

Назорков също стана. Изглежда по-силно от обикновено желаете да обясни решението си:

— Това е най-голямата ми роля, Коуан. Мога да я изпея така, както никоя друга певица не я е пяла.

— Хубава роля е. Миналата година Джерица направи голям удар с нея — рече Коуан.

— Джерица! — извика тя и бузите ѝ се зачервиха. Продължи надълго и нашироко да му обяснява какво е мнението ѝ за Джерица.

Коуан, който беше свикнал да слуша мнението на певци за други певци, се абстрахира, докато тирадата приключи. После упорито заяви:

— Въпреки всичко тя пее „Виси д’арте“, лежейки по корем.

— А защо не? — попита Назорков. — Какво може да ѝ попречи? Аз ще я изпея легнала по гръб и размахвайки крака във въздуха.

Коуан, напълно сериозен, поклати глава и ѝ обясни:

— Не вярвам, че ще го направите. Все едно, понякога тези неща имат успех.

— Никой не може да изпее „Виси д’арте“ като мен. Аз я пея в духа на манастира, както добрите монахини ме учеха да пея преди много, много години. С глас на момче от хор или на ангел, без чувство, без страст — каза поверително Назорков.

— Знам. Чувал съм ви, вие сте чудесна — рече от сърце Коуан.

— Това е изкуство, да платиш цената, да страдаш, да преживяваш и накрая не само да знаеш всичко, а и да имаш сила да се върнеш назад, съвсем назад, към началото и да си върнеш изгубената красота на детското сърце — каза примадоната.

Коуан я погледна с любопитство. Гледаше настрана от него със странен празен поглед и нещо в него го накара да почувства, че го полазват тръпки. Устата ѝ беше леко отворена и тя тихо си прошепна няколко думи. Той едва ги долови.

— Най-после. Най-после... след всичките тези години —
промълви тя.

II

Лейди Ръстънбъри беше амбициозна и артистична жена, като хармонично и напълно успешно поддържаеше тези си качества. Имаше щастието съпругът ѝ да не се интересува нито от амбициите ѝ, нито от изкуство и поради това не ѝ създаваше никакви пречки. Граф Ръстънбъри беше едър, честен мъж, който се интересуваше от коне и от нищо друго. Обожаваше съпругата си и се гордееше с нея. Беше доволен, че голямото му богатство ѝ позволяваше да реализира всичките си планове. Частният театър бил построен преди по-малко от сто години от дядо му. Това бе най-важната играчка на лейди Ръстънбъри — вече беше организирала там представянето на драма от Ибсен и на една пиеса от ултрамодерната школа, пълна с разводи и наркотици, а също и поетична фантазия с кубистки декори. Предстоящото изпълнение на „Тоска“ беше предизвикало широк интерес. Лейди Ръстънбъри бе поканила много отбрано общество за събитието и всички важни личности в Лондон щяха да присъстват.

Госпожа Назорков и придружаващите я бяха пристигнали точно преди обяд. Младият американски тенор, Хенсдейл, щеше да пее Каварадоси, а Роскари, известният италиански баритон, щеше да играе Скарпия. Разноските по представлението бяха огромни, но никой не се интересуваше от това. Пола Назорков беше в най-добро настроение, очарователна, благосклонна, проявяваща най-прелестната си и космополитна същност. Коуан беше приятно изненадан и се молеше това състояние на нещата да се запази.

След обяд компанията отиде до театъра и провери декорите и различните аксесоари. Оркестърът щеше да свири под диригентството на господин Самуел Ридж, един от най-известните диригенти на Англия. Всичко, изглежда, вървеше без спънки и, колкото и странно да е, този факт тревожеше господин Коуан. Чувстваше се по-комфортно в тревожна атмосфера, това необичайно спокойствие го безпокоеше.

— Всичко, за мой ужас, върви прекалено гладко. Мадам прилича на котка, която са нахранили със сметана. Прекалено хубаво е, за да

продължи дълго, нещо сигурно ще се случи — промърмори си господин Коуан.

Може би в резултат от продължителните си контакти със света на операта у господин Коуан се беше развило шесто чувство и неговите прогнози наистина се оправдаха. Беше малко преди седем часа вечерта, когато френската прислужничка Елиз изтича към него много разстроена.

— О, господин Коуан, елате бързо, моля ви, елате бързо!

— Какво е станало? — попита тревожно Коуан. — Мадам се е разсърдила за нещо... кавга... а? Това ли е?

— Не, не, не е мадам, сеньор Роскари, болен е, умира!

— Умира? О, хайде стига.

Коуан забърза след нея. Тя го поведе към спалнята на италианеца. Дребният мъж лежеше на леглото си, или по-скоро се мятеше върху него. Поредица конвулсии, които щяха да са смешни, ако не бяха толкова страшни. Пола Назорков се бе надвесила над него. Тя властно се обърна към Коуан.

— А, ето те! Бедния ни Роскари, страда ужасно. Без съмнение от нещо, което е изял.

— Умирам. Болката... тя е ужасна. О! — простена дребният мъж.

Отново се преви, притискайки с две ръце стомаха си и мятайки се по леглото.

— Трябва да повикаме лекар — предложи Коуан.

Пола го спря, когато той искаше да тръгне към вратата.

— Лекарят вече е на път, ще направи всичко, което може да се направи за бедното страдащо същество. Това е уредено, но Роскари няма да може да пее тази вечер.

— Никога няма да пея отново, аз умирам — простена италианецът.

— Не, няма да умреш. Това е само нещо стомашно, но все едно, не е възможно да пееш — каза Пола.

— Отровен съм.

— Да, без съмнение е отмаин. Остани с него, Елиз, докато дойде лекарят — рече Пола.

Певицата повлече Коуан със себе си навън от стаята и попита:

— Какво ще правим?

Коуан безнадеждно поклати глава. Времето вече беше толкова напреднало, че нямаше да е възможно да дойде някой от Лондон, за да замени Роскари. Лейди Ръстънбъри, която току-що бяха информирали за болестта на госта ѝ, дойде задъхана по коридора и се присъедини към тях. Нейната основна грижа, както и тази на Пола Назорков, бе успехът на „Тоска“.

— Само ако имаше някой под ръка — простена примадоната.

— А! Разбира се! Бреон — внезапно извика лейди Ръстънбъри.

— Бреон?

— Да, Едуар Бреон, знаете ли, известният френски баритон. Живее тук наблизо, в „Кънтри хоумс“ от тази седмица, имаше снимка на къщата му. Тъкмо той ни трябва.

— Това е небесна благодат. Бреон в ролята на Скарпия, добре си го спомням, беше една от най-големите му роли. Но вече не пее, нали? — попита Назорков.

— Ще го доведе. Оставете това на мен — каза лейди Ръстънбъри.

И тъй като беше решителна жена, веднага поръча да ѝ приготвят колата. Десет минути по-късно в провинциалното убежище на мосю Едуар Бреон нахълта развълнуваната графиня. След като си наумеше нещо, лейди Ръстънбъри действаше много решително и без колебание. Мосю Бреон разбра, че не му остава нищо друго, освен да се подчини. Той самият имаше много скромен произход, но бе се изкачил до върховете на професията си и беше поставен на равна нога с херцози и принцове. Този факт винаги го изпълваше със задоволство. И все пак откакто се оттегли в това старомодно местенце в Англия, се чувстваше неудовлетворен. Липсваше му живота, изпълнен с хвалебствия и аплодисменти, а и английското графство не беше готово да го приеме толкова добре, колкото той смяташе, че е редно. Поради това беше много поласкан и очарован от молбата на лейди Ръстънбъри.

— Ще направя това, което е по силите ми — каза усмихвайки се той. — Както знаете, от дълго време не съм пял на обществено място. Дори не подготвям ученици, само един или двама, по изключение. Но хайде, щом сеньор Роскари е неразположен...

— Беше ужасен удар — отбеляза лейди Ръстънбъри.

— Не че той е наистина голям певец — вметна Бреон.

Подробно ѝ обясни защо е така. Изглежда след оттеглянето на Едуар Бреон не е имало друг забележителен баритон.

— Мадам Назорков пее Тоска. Предполагам, че я познавате? — попита лейди Ръстънбъри.

— Никога не сме се срещали. Слушах я веднъж да пее в Ню Йорк. Голяма актриса, има усет към драмата — каза Бреон.

Лейди Ръстънбъри почувства облекчение. Човек никога не знае какво да очаква от тези певци. Проявяват такава странна ревност и антипатия.

Около двадесет минути по-късно тя отново влезе в залата на замъка, махайки триумфиращо с ръка и смеейки се, извика:

— Доведох го. Скъпият мосю Бреон наистина беше много любезен, никога няма да забравя жеста му.

Всички се струпаха около французина, а благодарността и признателността им го поласкаха. Въпреки че беше вече на шестдесет години, Едуар Бреон все още изглеждаше добре, висок, с тъмна коса, привлекателен.

— А сега, къде е мадам? — попита лейди Ръстънбъри. — О! Ето я.

Пола Назорков не бе взела участие във всеобщото приветстване на французина. Беше останала седнала тихо на дъбовия си стол в сянката на камината. Разбира се, огън нямаше, тъй като вечерта беше топла. Певицата бавно размахваше ветрило от палмови листа. Беше толкова надменна и незаинтересована, че лейди Ръстънбъри се притесни, да не е обидена.

— Бреон, казахте, че никога не сте се срещали с мадам Назорков. — И тя го поведе към певицата.

След един последен повей на ветрилото, не завършвайки замахането, Пола Назорков го остави и подаде ръка на французина. Той я пое и се поклони ниско над нея, а от устните на примадоната се изплъзна лека въздишка. Бреон каза:

— Мадам, ние никога не сме пели заедно. Това наказание ми наложи моята възраст! Но съдбата беше благосклонна към мен и ми се притече на помощ.

Пола тихо се засмя.

— Прекалено сте мил, мосю Бреон. Когато бях само бедна неизвестна певица, се учех от вас. Вашия Риголето... какво изкуство, какво съвършенство! Никой не можеше да ви съперничи.

— Уви! Моето време отмина. Скарпия, Риголето, Радамес, Шарплес, колко пъти съм ги пял, а сега... край! — рече Бреон, преструвайки се, че въздиша.

— Но тази вечер.

— Наистина, мадам, забравих. Тази вечер.

— Пели сте с много Тоски, но никога с мен! — рече надменно Назорков.

Французинът се поклони и тихо каза:

— Ще бъде чест за мен. Това е голяма роля, мадам.

— Нужна е не само певица, но и актриса — вмъкна лейди Ръстънбъри.

— Вярно е — съгласи се Бреон. — Спомням си, когато бях млад, в Италия, отидох в един малко затънтен театър в Милано. Билетът ми струваше само няколко лири, но в онази вечер слушах такова добро пеене, каквото бях слушал в Метрополитен Опера в Ню Йорк. Едно много младо момиче пя Тоска, пя ангелски. Никога няма да забравя гласа ѝ във „Виси д’арте“, толкова ясен и чист. Но драматичната сила, точно тя липсваше.

Назорков кимна и промълви:

— Тя идва по-късно.

— Наистина. Проявих интерес към кариерата на онова младо момиче. Казваше се Бианка Капели. Благодарение на мен тя има шанса да получи солидни ангажименти, но беше глупава за съжаление. — Той сви рамене.

— В какъв смисъл глупава?

Въпроса зададе Бланш Амери, двадесет и четири годишната дъщеря на лейди Ръстънбъри. Стройно момиче с големи сини очи.

Французинът веднага се обърна учтиво към нея:

— Уви, мадмоазел, беше се забъркала с някакъв долен човек, грубиян, член на Камората. Той си имаше неприятности с полицията, беше осъден на смърт. Тя дойде при мен, молейки ме да направя нещо, за да спася любовника ѝ.

Бланш Амери го гледаше внимателно. Попита задъхано:

— Направихте ли го?

— Аз ли, мадмоазел, какво можех да направя? Един чужденец в страната.

— Може да сте имали влияние? — предположи Назорков с ниския си трептящ глас.

— Дори да съм имал, съмнявам се дали щях да го използвам. Човекът не го заслужаваше. Направих това, което можах за момичето.

Усмихна се леко и момичето забеляза нещо особено и противно в усмивката му. Тя почувства, че в този миг думите му далеч не изразяваха неговите мисли.

— Направили сте каквото сте могли — обади се отново примадонната. — Било е много любезно от ваша страна и тя сигурно ви е била благодарна, нали?

Французинът сви рамене и каза:

— Мъжът беше екзекутиран, а момичето отиде в манастир. И voila!^[1] Светът загуби една певица.

Назорков се засмя тихо и каза:

— Ние, руснаците, не сме толкова верни в любовта.

Докато певицата говореше, Бланш Амери погледна към Коуан и забеляза бързо преминалото по лицето му удивление и устата му, която почти се отвори, но после устните му силно се стиснаха след предупредителния поглед на Пола.

На вратата се появи икономът. Изправяйки се, лейди Ръстънбъри обяви:

— Вечерята. Вие, бедни същества, толкова съжалявам за вас, сигурно е ужасно, че трябва винаги да гладувате преди пеене. Но след това ще ви поднесат много богата вечеря.

— Ще я очакваме. След това! — каза Пола Назорков и се засмя тихо.

^[1] Ето! (фр.) — Б.пр. ↑

III

В театъра първото действие на „Тоска“ току-що беше завършило. Зрителите се раздвижиха и заговориха помежду си. Кралските особи, очарователни и грациозни, седяха на трите кадифени стола на първия ред. Всички си шепнеха. Общо бе чувството, че в първото действие Назорков едва ли се бе издигнала до висотата на своята репутация. По-голямата част от публиката не знаеше, че така певицата проявяваше своето изкуство — през първото действие тя щадеше гласа си и себе си. Нейната Тоска беше лекомислена и повърхностна, кокетно ревнива и вълнуваща, за нея любовта беше играчка. Бреон, въпреки че гласът му беше вече изгубил част от великолепието си, все още представляваше величествена фигура в ролята на циничния Скарпия. В начина, по който играеше ролята, нямаше и намек за стария развратник. Той представяше Скарпия като красив, почти благ човек, със само леко загатване за коварната злоба, която беше в основата на неговите прояви. В последния откъс, с органа и шествието, когато Скарпия стои, потънал в мисли, злорадстващ с плана си да притежава Тоска, Бреон показва голямо майсторство. Завесата се вдигна за второто действие, сцената в дома на Скарпия.

Този път, когато Тоска влезе, изведнъж пролича майсторството на Назорков. Това беше жена, изпаднала в смъртен ужас. Играеше ролята си с увереността на отлична актриса. Лекотата, с която поздрави Скарпия, безгрижието ѝ, усмивката ѝ, когато му отговаряше! В тази сцена Пола Назорков се държеше необикновено спокойно, с безчувствено усмихнато лице, играеше само с очите си. Хвърляше убийствени погледи към Скарпия, издавайки истинските си чувства. И така, действието се развиваше — сцената на мъчението, когато Тоска губи самообладание и рухва в краката на Скарпия, умолявайки го напразно за милост. Възрастният лорд Леконмер, познавач на музиката, се размърда одобрително, а един чужд посланик, седящ до него, промълви:

— Назорков надминава себе си тази вечер. Никоя друга жена не може да се държи на сцената като нея.

Леконмер кимна.

А сега Скарпия поставя условията си и Тоска, ужасена, избягва от него към прозореца. После се чува далечно биене на барабани и Тоска, изтощена се хвърля на канапето. Скарпия, който стои над нея, разказва как хората му вдигат бесилката, следва тишина и отново далечното биене на барабани. Назорков лежи по очи на канапето, главата ѝ виси надолу, почти докосвайки пода, скрита зад косата ѝ. После, в рязък контраст с чувствата и стреса на последните двадесет минути, гласът ѝ прозвучава, висок и ясен, както бе казала на Коуан — глас на момче, пеещо в хор, или на ангел.

— *Vissi d'arte, vissi d'arte, no feci mai male ad anima viva. Con man furtiva qante miserie conobbi, aiutai.*

Беше глас на скитащо се, объркано дете. След това тя още веднъж коленичи и се моли до мига, в който влиза Сполета. Тоска, изтощена се предава и Скарпия изговаря съдбоносните си думи с двойко значение. Сполета отново излиза. След това настъпва драматичния миг, когато Тоска, повдигайки чаша вино с треперещата си ръка, вижда ножа на масата и го скрива зад себе си.

Бреон се изправи красив, навъсен, пламтящ от страст.

— *Tosca, finalmente mia!* (Тоска, най-сетне моя!)

Той е пронизан с ножа и Тоска отмъстителното изсъсква:

— *Questo e il bacio di Tosca!* (Това е целувката на Тоска.)

Никога Назорков не беше се вживявала толкова в акта на отмъщение на Тоска. Това последно жестоко прошепнато „*Muori dannato*“ и после със странен, тих глас, който се понесе в театъра:

— *Or gli perdono!* (Сега му прощавам!)

Тихата траурна музика когато Тоска започва своя ритуал, поставяйки свещите от двете страни на главата му, разпятието на гърдите, последното ѝ спиране до вратата, поглеждайки назад, биенето на барабани в далечината и завесата пада.

Този път публиката изпадна в истински ентусиазъм, но за кратко. Някой излезе бързо иззад завесата и каза нещо на лорд Ръстънбъри. Той стана и след като се консултира една-две минути, се обърна и махна на сър Доналд Калторп, който беше известен лекар. Почти

веднага сред публиката се понесе мълва. Нещо беше станало, злополука, някой беше лошо наранен. Един от певците се появи пред завесата и обясни, че с Бреон за нещастие е станала злополука, операта не можеше да бъде продължена. Отново се понесоха слухове, че Бреон е бил пронизан, Назорков загубила контрол над себе си, вживяла се толкова много в ролята си, че наистина намушкала мъжа, който играел с нея. Говорейки със своя приятел, посланика, лорд Леконмер почувства, че някой го докосна по ръката и като се обърна, видя Бланш Амери. Тя каза:

— Не беше злополука. Сигурна съм, че не беше злополука. Не чухте ли, точно преди вечеря, онази история, която той разказваше за момичето в Италия? Онова момиче е било Пола Назорков. Веднага след това тя каза, че е руския и аз видях удивения поглед на господин Коуан. Тя може да е приела руско име, но той много добре знае, че е италианка.

— Скъпа Бланш! — възкликна удивено лорд Леконмер.

— Казвам ви, сигурна съм. В спалнята си тя имаше вестник, отворен на страница със снимка, показваща мосю Бреон в английската му провинциална къща. Знаела е преди да дойде тук. Предполагам, че тя е дала нещо на онзи нещастен италианец, за да го разболее.

— Но защо? Защо? — извика лорд Леконмер.

— Не разбирате ли? Това е отново историята на Тоска. Той е искал да я има в Италия, но тя била вярна. Отишла при него, за да го накара да спаси любовника ѝ, а той се е престорил, че ще го направи. Вместо това го оставил да умре. А сега, най-после, дойде нейното отмъщение. Не чухте ли по какъв начин изсъска: „Аз съм Тоска“? Аз видях лицето на Бреон, когато го каза, тогава той разбра. Позна я!

Пола Назорков седеше неподвижна в съблекалнята си с наметната хермелинова мантия. На вратата се почука.

— Влез — рече примадоната.

Елиз влезе. Тя ридаеше.

— Мадам, мадам, той е мъртъв! И...

— Да?

— Мадам, как да ви го кажа? Там чакат двама господата от полицията, искат да говорят с вас.

Пола Назорков се изправи в цял ръст.

— Аз ще отида при тях — каза тя тихо.

Свали от шията си една огърлица от перли и я сложи в ръцете на французойката.

— За теб са, Елиз, ти беше добро момиче. Няма да са ми нужни там, където отивам. Разбираш ли, Елиз? Аз повече няма да пея Тоска.

За момент застана до вратата, погледът ѝ обгърна гостната така, сякаш гледаше назад към последните тридесет години от кариерата си.

После промълви тихо през зъби последните думи на друга опера:
„La comedia e finita!“

Издание:

Агата Кристи. Загадката на Листърдейл. Разкази
Издателство „Абагар холдинг“, София, 1995 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.